

รายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และผลการประเมินความก้าวหน้า

ตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนา
พิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 – 2570)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักแผนภาพรวม

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

รายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและผลการประเมินความก้าวหน้า
ตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 – 2570)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สารบัญ

คำนำ	1
1. ข้อมูลทั่วไป	2
1.1 เศรษฐกิจ	2
1.2 สังคม.....	5
2. สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม	7
2.1 น้ำเสียชุมชน.....	7
2.2 ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะทะเล และขยะอันตรายชุมชน	15
2.3 คุณภาพอากาศ	26
2.4 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก.....	36
3. การขับเคลื่อนผ่านกลไกเชิงนโยบาย และการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	44
3.1 แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570	44
3.2 ผลการดำเนินงานของ สกพอ. / การขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานต่างๆ.....	44
4. ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อม ระยะที่ 2 (ปี 2566-2570)	49
4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม	49
4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	55
4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน	61
4.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ.....	68
5. แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่ในปี 2569 ของ สกพอ.	72
5.1 แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570	72
5.2 น้ำเสียชุมชน.....	72
5.3 ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะทะเล และขยะอันตรายชุมชน	72
5.4 คุณภาพอากาศ	73
5.5 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก.....	73
ภาคผนวก ก : สถานการณ์สิ่งแวดล้อม	74
ภาคผนวก ข : ความก้าวหน้าการดำเนินงานรายโครงการ แผนสิ่งแวดล้อม ระยะที่ 2 (ปี 2566-2570).....	88

สารบัญรูป

รูปที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในพื้นที่อีอีซี ปี 2557 - 2566.....	3
รูปที่ 2 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	3
รูปที่ 3 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปี 2564.....	4
รูปที่ 4 ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น ปี 2558 – 2567.....	11
รูปที่ 5 ปริมาณน้ำที่ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ที่สามารถบำบัดได้ ปี 2558 – 2567	12
รูปที่ 6 ร้อยละการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี ปี 2558 - 2567	12
รูปที่ 7 แนวโน้มปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น ปี 2568 – 2580.....	13
รูปที่ 8 ภาพรวมการไหลของขยะมูลฝอย (Waste Flow Diagram)	16
รูปที่ 9 การบริหารศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร.....	17
รูปที่ 10 ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปี 2561 - 2567	19
รูปที่ 11 ปริมาณขยะที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกต้อง ปี 2561 - 2567	20
รูปที่ 12 อัตราการจัดการขยะที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกต้อง ปี 2561 – 2567	20
รูปที่ 13 แนวโน้มปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปี 2568 – 2580.....	21
รูปที่ 14 แผนที่แสดงสถานีตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (VOCs) ในจังหวัดระยอง (พื้นที่มาบตาพุดและใกล้เคียง).....	28
รูปที่ 15 แผนภูมิแสดงปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}).....	29
รูปที่ 16 แผนภูมิแสดงปริมาณโอโซน (O ₃).....	29
รูปที่ 17 แผนภูมิแสดงปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀).....	30
รูปที่ 18 แผนภูมิแสดงปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂).....	30
รูปที่ 19 แผนภูมิแสดงปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) สูงสุดที่ตรวจวัดได้	31
รูปที่ 20 แผนภูมิแสดงปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) สูงสุดที่ตรวจวัดได้	31
รูปที่ 21 แผนภูมิแสดงปริมาณสารเบนซีน (Benzene) ที่ตรวจวัดได้ในปี 2567.....	32
รูปที่ 22 แผนภูมิแสดงปริมาณสาร 1,3-บิวทาไดเอน (1,3-Butadiene) ที่ตรวจวัดได้ในปี 2567.....	32
รูปที่ 23 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2562-2573	40
รูปที่ 24 แผนที่นำทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050)	42
รูปที่ 25 เป้าหมายและเส้นทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050)....	43

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 เขตการปกครองและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	2
ตารางที่ 2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2566.....	5
ตารางที่ 3 จำนวนประชากร ปี 2561 - 2568	6
ตารางที่ 4 สรุปการบริหารจัดการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย.....	8
ตารางที่ 5 ประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสีย และผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้งของระบบบำบัดน้ำเสีย (รวม 20 แห่ง).....	9
ตารางที่ 6 ปริมาณน้ำเสียและการบำบัดน้ำเสีย ปี 2567	11
ตารางที่ 7 สรุปประเภทและการกำจัดขยะมูลฝอยแบบในพื้นที่ออีชี จำนวน 32 แห่ง	15
ตารางที่ 8 ปริมาณและการกำจัดขยะมูลฝอย ปี 2567	19
ตารางที่ 9 ขยะทะเลจำแนกตามประเภทขยะ ปี 2566 – 2567.....	23
ตารางที่ 10 ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน ปี 2567.....	24
ตารางที่ 11 ค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index).....	26
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds : VOCs) ในบรรยากาศ ปี 2567 ในพื้นที่จังหวัดระยอง	33
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดสารคาร์บอนไดซัลไฟด์ (Carbon disulfide : CS ₂) ปี 2567 ในพื้นที่จังหวัดระยอง	34
ตารางที่ 14 สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่ออีชี ปี พ.ศ. 2562.....	39
ตารางที่ 15 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก รายสาขา	39
ตารางที่ 16 สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่ออีชี ปี พ.ศ. 2573.....	41
ตารางที่ 17 ศักยภาพการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกพื้นที่ออีชี	43
ตารางที่ 18 ร่าง ผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการในพื้นที่ออีชี ปี 2562 - 2567	47
ตารางที่ 19 รายละเอียดการบริหารจัดการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ออีชี (รวม 20 แห่ง)	75
ตารางที่ 20 สรุปปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นและการบำบัดน้ำเสีย ปี 2561 - 2567	77
ตารางที่ 21 แนวโน้มปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น ปี 2568 – 2580	78
ตารางที่ 22 รายละเอียดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอยในพื้นที่ออีชี รวมทั้งสิ้น 32 แห่ง (ไม่รวมที่ปิดและหยุดดำเนินการ จำนวน 39 แห่ง) และสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอย จำนวน 4 แห่ง	79
ตารางที่ 23 ปริมาณขยะมูลฝอยและการกำจัดขยะ ปี 2561 - 2567.....	82
ตารางที่ 24 แนวโน้มปริมาณขยะที่เกิดขึ้นช่วง พ.ศ. 2568 – 2580.....	83
ตารางที่ 25 สรุปรายละเอียดกิจกรรมเก็บขยะทะเล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2567.....	84

อักษรย่อหน่วยงาน

ตัวย่อ	คำอธิบายอักษรย่อ
กทท.	กรมการท่องเที่ยว
กนอ.	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
กปภ.	การประปาส่วนภูมิภาค
กพร.	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กรอ.	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กษจ.	สำนักงานเกษตรจังหวัด
คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
ชป.	กรมชลประทาน
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ทธ.	กรมทรัพยากรธรณี
ทน.	กรมทรัพยากรน้ำ
ทบ.	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
ทม.	เทศบาลเมือง
ทต.	เทศบาลตำบล
ทสจ.	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
ปม.	กรมป่าไม้
ยผ.	กรมโยธาธิการและผังเมือง
สกพอ.	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
สททช.	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
สธ.	กระทรวงสาธารณสุข
สยผจ.	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด
สอจ.	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
สคพ.13	สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี)
สธ.	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สกพอ.	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
สผ.	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อจน.	องค์การจัดการน้ำเสีย
อน.	กรมอนามัย
อบก.	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตัวย่อ	คำอธิบายอักษรย่อ
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อพท.	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
อีอีซี	เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor)

คำนำ

รายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและผลการประเมินความก้าวหน้าตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 – 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อาทิ สถานการณ์น้ำเสียชุมชน ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะทะเล ขยะอันตรายชุมชน คุณภาพอากาศ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการดำเนินการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี) องค์การจัดการน้ำเสีย องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมชลประทาน และท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570 ซึ่งประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ 17 ตัวชี้วัด 190 โครงการ เพื่อบ่งชี้เป้าหมาย “สถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดีขึ้น” นำไปสู่การสร้างสมดุลของการพัฒนากับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

โดยรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย (1) สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมแต่ละด้าน ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลทั่วไป สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและการคาดการณ์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. 2568 – 2580 ปัญหาและอุปสรรค/แนวทางการแก้ไข (2) การขับเคลื่อนผ่านกลไกเชิงนโยบายและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ การดำเนินงานของ สกพอ. ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ (3) ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อม ระยะที่ 2 (ปี 2566-2570) และ (4) แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่ในปี พ.ศ. 2569

สุดท้ายนี้ สกพอ. มีความตั้งใจในการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมฯ ฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นเอกสารในการสนับสนุนข้อมูลวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่ให้ทั้งหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน ประชาชน และผู้ที่สนใจ ได้รับทราบถึงข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และประเด็นปัญหามลพิษด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ ทั้งนี้ ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนข้อมูลสำหรับจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2568 ในครั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กันยายน 2568

1. ข้อมูลทั่วไป

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง มีเนื้อที่ทั้งหมด 13,266 ตารางกิโลเมตร หรือ 8,291,250 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 30 อำเภอ 239 ตำบล 1,994 หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 แห่ง เทศบาลนคร 3 แห่ง เทศบาลเมือง 13 แห่ง เทศบาลตำบล 95 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 161 แห่ง และรูปแบบการปกครองพิเศษ 1 แห่ง

ตารางที่ 1 เขตการปกครองและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

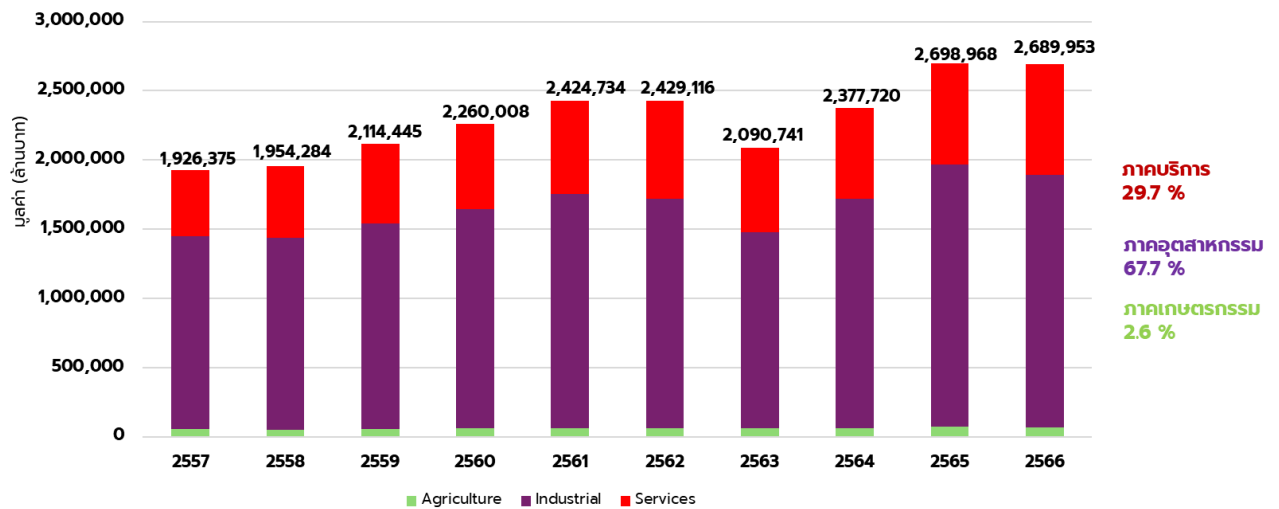
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	รูปแบบการปกครองพิเศษ
ฉะเชิงเทรา	11	93	892	1	-	1	33	74	-
ชลบุรี	11	92	663	1	2	10	35	50	1 (เมืองพัทยา)
ระยอง	8	54	439	1	1	2	27	37	-
รวม	30	239	1,994	3	3	13	95	161	1

1.1 เศรษฐกิจ

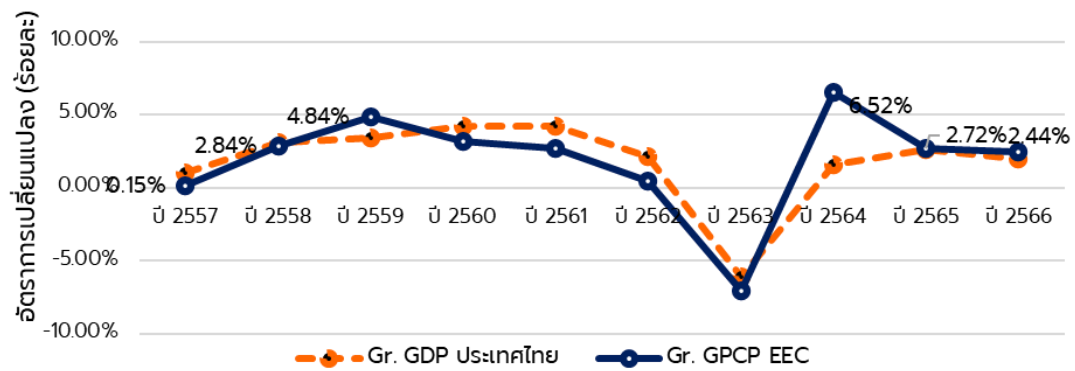
อีอีซีเป็นพื้นที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ¹ เมื่อพิจารณาศักยภาพด้านเศรษฐกิจของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจากผลิตภัณฑ์จังหวัด พบว่า ปี 2566 กลุ่มจังหวัดของพื้นที่อีอีซีมีผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross provincial cluster product : GPCP EEC) เท่ากับ 2,689,953 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ซึ่งสูงเป็นลำดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร และสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ รายได้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว 665,604 บาทต่อปี โดยจังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่มีรายได้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวสูงสุดทั้งของพื้นที่และของประเทศ คือ 942,205 บาทต่อคนต่อปี

ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2561 – 2566 พื้นที่อีอีซี มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 ซึ่งสูงกว่าประเทศที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 และการพัฒนายังส่งผลต่อรายได้ครัวเรือนของพื้นที่อีอีซีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.2 ต่อปี

¹ สถิติผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2564 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

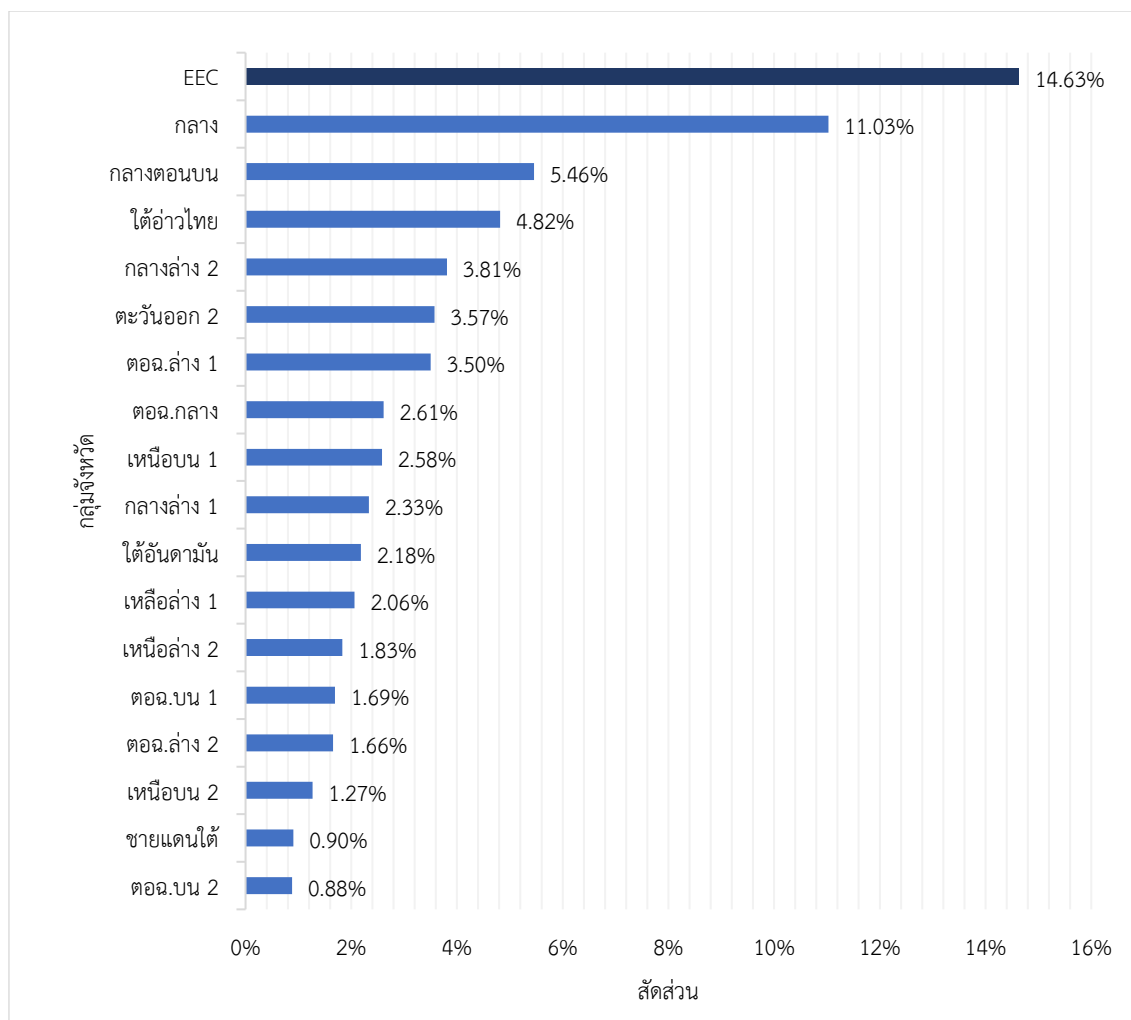

รูปที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในพื้นที่อีอีซี ปี 2557 - 2566

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมวลโดย สกพอ.

รูปที่ 2 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมวลโดย สกพอ.

หมายเหตุ : ไม่รวมกรุงเทพมหานคร

รูปที่ 3 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปี 2564

ภาพรวมของจังหวัดในพื้นที่อีอีซีมีขนาดและศักยภาพทางเศรษฐกิจที่โดดเด่นแตกต่างกัน ปี 2566 เมื่อเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจของประเทศและของพื้นที่อีอีซีจะเห็นว่า **จังหวัดชลบุรี** มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด 1,188,192 ล้านบาท มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ รองจากกรุงเทพฯ โดยมีรายได้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว 592,335 บาทต่อปี (ลำดับ 3 ของประเทศ) มีศักยภาพการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการโดยเฉพาะการท่องเที่ยว **จังหวัดระยอง** มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด 1,050,952 ล้านบาท มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับ 3 ของประเทศ โดยมีรายได้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว 942,205 บาทต่อปี (ลำดับ 1 ของประเทศ) มีศักยภาพการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเป็นสำคัญ และ**จังหวัดฉะเชิงเทรา** มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด 450,808 ล้านบาท มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับ 6 ของประเทศ รายได้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว 490,005 บาทต่อปี (ลำดับ 4 ของประเทศ) มีศักยภาพการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรเป็นสำคัญ (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2566

รายการ	ประเทศ	อีอีซี	จ.ชลบุรี	จ.ระยอง	จ.ฉะเชิงเทรา
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (ล้านบาท)	17,954,667	2,689,953	1,188,192	1,050,952	450,808
ภาคเกษตร	1,537,418	69,540	22,164	25,784	21,592
ภาคอุตสาหกรรม	5,481,838	1,820,483	677,904	826,997	315,582
ภาคบริการ	10,935,411	799,930	488,124	198,171	113,635
โครงสร้างเศรษฐกิจ (%)	100	100	100	100	100
ภาคเกษตร	8.6	2.6	1.9	2.5	4.8
ภาคอุตสาหกรรม	30.5	67.7	57.1	78.7	70.0
ภาคบริการ	60.9	29.7	41.1	18.9	25.2
สัดส่วน/GDP WK (%)		15.0	6.2	5.9	2.5
ภาคเกษตร		4.5	1.4	1.7	1.4
ภาคอุตสาหกรรม		33.2	12.4	15.1	5.8
ภาคบริการ		7.3	4.5	1.8	1.0
สัดส่วน/GDP EEC (%)			44.2	39.1	16.8
ภาคเกษตร			31.9	37.1	31.0
ภาคอุตสาหกรรม			37.2	45.4	17.3
ภาคบริการ			61.0	24.8	14.2
อัตราการเติบโตเฉลี่ย/ปี (2560-2566) (%)	2.13	2.52	3.29	1.15	3.98
ภาคเกษตร	2.4	1.16	2.19	-0.24	1.94
ภาคอุตสาหกรรม	1.24	2.05	3.13	0.55	4.16
ภาคบริการ	2.57	3.79	3.58	4.23	3.91

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมวลโดย สกพอ.

1.2 สังคม

ข้อมูลประชากร (ใน-นอกเขตเมือง) พื้นที่

จำนวนประชากรของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 3,128,631 คน เป็นเพศชาย 1,527,185 คน เป็นเพศหญิง 1,601,446 คน สำหรับจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 3 จำนวนประชากร ปี 2561 - 2568

จังหวัด	เพศ	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568
ชลบุรี	ชาย	751,779	762,141	763,983	772,463	777,220	787,986	794,783	796,286
	หญิง	783,666	796,160	802,902	811,209	817,538	830,080	840,742	844,385
	รวม	1,538,006	1,560,863	1,569,448	1,586,236	1,594,758	1,618,066	1,635,525	1,640,671
ระยอง	ชาย	355,539	361,109	364,200	368,992	372,863	378,051	382,979	384,786
	หญิง	367,777	373,644	377,324	382,351	386,523	393,138	399,192	401,517
	รวม	723,316	734,753	741,524	751,343	759,386	771,189	782,171	786,303
ฉะเชิงเทรา	ชาย	350,690	353,368	353,442	354,834	355,759	357,453	358,556	358,535
	หญิง	364,319	366,745	367,276	369,344	370,928	373,090	374,575	374,754
	รวม	715,009	720,113	720,718	724,178	726,687	730,543	733,131	733,289
รวม	ชาย	1,458,008	1,476,618	1,481,625	1,496,289	1,505,842	1,523,490	1,536,318	1,539,607
	หญิง	1,515,762	1,536,549	1,547,502	1,562,904	1,574,989	1,596,308	1,614,509	1,620,656
	รวม	2,973,770	3,013,167	3,029,127	3,059,193	3,080,831	3,119,798	3,150,827	3,160,263

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ประชากรกระจุกตัวหนาแน่นในเขตพื้นที่เมืองเศรษฐกิจ จากข้อมูลประชากรของกระทรวงมหาดไทย ปี 2561 - 2567 พื้นที่อีอีซีมีประชากรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.9 ต่อปี ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นในลักษณะช้า ๆ โดยปี 2567 มีประชากรรวม 3.15 ล้านคน แบ่งเป็นชาย 1.53 ล้านคน และเป็นหญิง 1.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของประชากรประเทศ เพิ่มขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 0.86 ความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย 232 คน/ตร.กม. ซึ่งร้อยละ 52.7 ของประชากรอีอีซี อาศัยอยู่ในพื้นที่เมือง โดยจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด 1.6 ล้านคน อยู่อันดับที่ 6 ของประเทศ มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 342 คน/ตร.กม. (อันดับที่ 10 ของประเทศ) หนาแน่นมากที่สุดที่เทศบาลเมืองศรีราชา (5,766 คน/ตร.กม.) และเทศบาลเมืองชลบุรี (5,211 คน/ตร.กม.) จังหวัดระยองมีประชากร 0.76 ล้านคน หนาแน่นเฉลี่ย 214 คน/ตร.กม. หนาแน่นมากที่สุดที่เทศบาลเมืองระยอง (3,568 คน/ตร.กม.) และเทศบาลตำบลบ้านปลวกแดง (1,928 คน/ตร.กม.) และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีประชากร 0.7 ล้านคน หนาแน่นเฉลี่ย 134 คน/ตร.กม. หนาแน่นมากที่สุดที่เทศบาลตำบลบางปะกง (4,606 คน/ตร.กม.) และเทศบาลตำบลดอนฉิมพลี (4,005 คน/ตร.กม.) ซึ่งพื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรสูงส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมพื้นที่ย่านการค้า และพื้นที่ท่องเที่ยว นอกจากประชากรตามทะเบียนราษฎรที่กล่าวมาแล้ว พื้นที่อีอีซี ยังมีประชากรแฝงที่เข้ามาอาศัยและทำงานอีกประมาณ 1.31² ล้านคน ซึ่งหากรวมประชากรแฝงด้วยแล้วจะทำให้พื้นที่เมืองเศรษฐกิจมีความหนาแน่นของประชากรสูงมากขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยปี 2580 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษ ได้คาดการณ์แนวโน้มจำนวนประชากรในพื้นที่ประมาณ 6 ล้านคน เป็นประชากรแฝงถึงร้อยละ 46.3 ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ จะช่วยบรรเทาหรือขจัดปัญหาความแออัดของประชากรในพื้นที่เขตเมืองได้

² แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2560 - 2565

2. สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 น้ำเสียชุมชน

2.1.1 ข้อมูลทั่วไป (ระบบบำบัดที่มีอยู่ วิธีการบำบัด แยกสายจังหวัด)

ระบบบำบัดรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี (ณ ปี พ.ศ. 2567) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 20 แห่ง (เพิ่มขึ้นจากปี 66 1 แห่ง) จำแนกรายจังหวัด ดังนี้

1) **จังหวัดชลบุรี** จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เมืองพัทยา (ซอยวัดหนองใหญ่) เมืองพัทยา (ซอยวัดบุญญ์กัญจนาราม) เมืองพัทยาเกาะล้าน (หาดตาแหวน) เกาะล้าน (หาดแสม) เทศบาลนครแหลมฉบัง เทศบาลเมืองศรีราชา เทศบาลเมืองพนัสนิคม เทศบาลเมืองแสนสุข (เหนือ) เทศบาลเมืองแสนสุข (ใต้) และเทศบาลตำบลบางเสร่

2) **จังหวัดฉะเชิงเทรา** จำนวน 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา และเทศบาลตำบลบางคล้า

3) **จังหวัดระยอง** จำนวน 7 แห่ง คือ เทศบาลนครระยอง (สวนสาธารณะโศดศาลเจ้า) เทศบาลเมืองมาบตาพุด เทศบาลตำบลบ้านเพ องค์การบริหารส่วนตำบลเพ-เกาะเสม็ด อ่าวลูกโยน แห่งที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลเพ-เกาะเสม็ด หาดทรายแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลเพ-เกาะเสม็ด อ่าวลูกโยน แห่งที่ 2 และเทศบาลตำบลบ้านฉาง

รูปแบบการจัดการน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี แบ่งเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1) **ระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร/แยกอาคาร (Cluster Wastewater Treatment)** เป็นระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ที่รับน้ำเสียจากบ้านเรือนหรืออาคารตั้งแต่สองหลังขึ้นไป และตั้งอยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกันมาทำการบำบัดด้วยระบบบำบัดน้ำเสียที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมใกล้บ้านเรือนหรือกลุ่มอาคารนั้น ซึ่งเหมาะกับบริเวณที่ประชากรในพื้นที่อยู่อาศัยกระจุกตัวในเพียงบางจุดของพื้นที่

2) **ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน/รวมศูนย์ (Central Wastewater System)** หมายถึง ระบบบำบัดน้ำเสียชนิดที่มีการก่อสร้างเพื่อรวบรวมน้ำเสียจากกิจกรรมทุกประเภทในชุมชนมาบำบัด ณ จุดใดจุดหนึ่ง ซึ่งระบบที่รวบรวมน้ำเสียของชุมชนนั้นมีอยู่ 2 รูปแบบหลัก คือ ระบบที่รวบรวมรวม และระบบที่รวบรวมแยก

การบริหารจัดการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย มีการแบ่งลักษณะการบริหารจัดการระบบออกเป็น 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ การดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การว่าจ้างองค์การบริหารน้ำเสีย (อจน.) และการว่าจ้างเอกชนเป็นผู้บริหารจัดการระบบ จากข้อมูลพบว่า มีระบบที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 6 ระบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อปท. ยังคงมีบทบาทในการดูแลระบบบำบัดน้ำเสียโดยตรง ขณะที่จำนวนระบบถึง 8 ระบบที่ดำเนินการโดยการว่าจ้าง อจน. ซึ่งเป็นการถ่ายโอนภารกิจไปยังหน่วยงานเฉพาะทางที่มีความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ ยังมีการว่าจ้างเอกชนให้ดำเนินการอีกจำนวน 6 ระบบ สะท้อนถึงแนวโน้มในการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านสถานะของระบบ พบว่า มีระบบที่ยังสามารถดำเนินการได้ตามปกติหรือ “เดินระบบ” อยู่ทั้งหมด 19 ระบบ มีเพียง 1 ระบบที่อยู่ระหว่างการปรับปรุง คือ ระบบบำบัดน้ำเสีย เมืองพัทยา เกาะล้าน - หาดแสม เนื่องจากเป็นระบบบำบัดน้ำเสียกลุ่มอาคารขนาดเล็กที่ต้องรวบรวมน้ำเสียจากสถานประกอบการในพื้นที่หาดแสม ซึ่งบางสถานประกอบการมีการติดตั้งระบบบำบัด น้ำเสียอยู่แล้วและระบายลงสู่หาด ประกอบอยู่ใกล้พื้นที่ป่าชายเลนส่งผลให้น้ำทะเลไหลเข้าสู่ระบบรวบรวมและบำบัด น้ำเสีย ทำให้ระบบต้องดำเนินการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องจักรอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 4 สรุปการบริหารจัดการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

จังหวัด	ประเภทระบบ		ผู้รับผิดชอบ เดินระบบบำบัด			สถานะภาพ		
	ชุมชนรวม	กลุ่มอาคาร	อปท.	อจน.	เอกชน	เดินระบบ	ไม่เดินระบบ	ปรับปรุง
ชลบุรี	9	2	4	4	3	10	-	1
ฉะเชิงเทรา	2	-	2	-	-	2	-	-
ระยอง	2	5	-	4	3	7	-	-
รวม	13	7	6	8	6	19	-	1

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี)

ผลการตรวจคุณภาพน้ำ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี) ได้มีการตรวจติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จากผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง โดยเปรียบเทียบคุณภาพน้ำทิ้ง ตามค่ามาตรฐานการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ระบบบำบัดน้ำเสียมีการเดินระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย จำนวน 24 แห่ง โดยมีผลคุณภาพน้ำทิ้งที่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานกฎหมายกำหนดจำนวน 12 แห่ง และมีผลคุณภาพน้ำทิ้งที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานกฎหมายกำหนด จำนวน 12 แห่ง พบว่า ค่าคุณภาพน้ำทิ้งที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานมากที่สุด คือ ฟอสฟอรัส (Total Phosphorus) จำนวน 5 ระบบ รองลงมา ไนโตรเจน (Total Nitrogen) จำนวน 3 ระบบ สารแขวนลอย (Suspended Solids) จำนวน 3 ระบบ ค่า BOD จำนวน 2 ระบบ และค่าไขมันและน้ำมัน จำนวน 1 ระบบ

ตารางที่ 5 ประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสีย และผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้งของระบบบำบัดน้ำเสีย (รวม 20 แห่ง)

จังหวัด	ระบบบำบัดน้ำเสีย	ความสามารถ รองรับน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)	น้ำเสียเข้าระบบ บำบัด (ลบ.ม./วัน)	ร้อยละ การบำบัด	ผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง -เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง (ปี 2567)				
					BOD (mg/L) <20	SS (mg/L) <30	G&O (mg/L) <5	TN (mg-N/L) <20	TP (mg- P/L) <2
ชลบุรี	1. อบจ.ชลบุรี	22,500	2,596.23	11.54	✓	✓	✓	✓	✓
	2. เมืองพัทยา (ซอยวัดหนอง ใหญ่)	105,000 (Phase I: 65,000 Phase II: 40,000 เปิดใช้งานปี 65)	48,190.00	45.90	✓	✓	✓	✓	x
	3. เมืองพัทยา (ซอยวัดบุญย์กัญจ นาราม)	43,000 (Phase I: 23,000 Phase II: 20,000 ยังไม่เปิดใช้งาน)	15,156.59	35.25	✓	✓	✓	x	x
	4. เมืองพัทยาเกาะ ล้าน (หาดตา แหวน)	990	990	100	x	✓	✓	✓	✓
	5. เมืองพัทยาเกาะ ล้าน (หาดแสม)	300	ปรับปรุง	-	มีน้ำเค็มเข้าสู่ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย				
	6. ทน.แหลมฉบัง	7,500	666	8.88	✓	x	✓	x	x
	7. ทม.ศรีราชา	18,000	9,336.34	51.87	✓	✓	✓	✓	✓
	8. ทม.พนัสนิคม	5,380	2,400	44.61	✓	x	✓	✓	✓
	9. ทม.แสนสุข (แสนสุขเหนือ)	14,000	11,264.47	80.46	✓	✓	✓	✓	✓
	10. ทม.แสนสุข (แสนสุขใต้)	9,000	3,400	37.78	✓	✓	✓	✓	x
	11. ทต.บางเสร่	5,400	3,421.41	63.36	✓	✓	✓	✓	✓
ฉะเชิง เทรา	12. ทม.ฉะเชิงเทรา	24,000 (Phase I : 12,000) (Phase II : 12,000)	19,781	82.42	✓	✓	✓	✓	✓
	13. ทต.บางคล้า	5,000	2,000	40.00	✓	✓	✓	✓	✓
ระยอง	14. ทน.ระยอง (สวนสาธารณะ โชคศาลเจ้า)	1,000	600	60.00	✓	✓	✓	✓	✓
	15. ทม.มาบตาพุด	15,000	2,116.57	14.11	✓	✓	✓	✓	✓
	16. ทต.บ้านเพ	8,000 (Phase I: 4,000 Phase II: 4,000)	614.40	7.68	✓	✓	✓	✓	✓

จังหวัด	ระบบบำบัดน้ำเสีย	ความสามารถ รองรับน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)	น้ำเสียเข้าระบบ บำบัด (ลบ.ม./วัน)	ร้อยละ การบำบัด	ผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง -เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง (ปี 2567)				
					BOD (mg/L) <20	SS (mg/L) <30	G&O (mg/L) <5	TN (mg-N/L) <20	TP (mg- P/L) <2
	17. อบต.เพ เกาะ เสม็ด อ่าวลูกโยน แห่งที่ 1	300	-		✓	✓	✓	✓	✓
	18. อบต.เพ เกาะเสม็ด หาดทรายแก้ว	1,000	เข้าสู่บำบัดน้ำเสีย อบต.เพ (เกาะเสม็ด - อ่าวลูกโยน แห่งที่ 1) เพื่อบำบัดน้ำเสีย อีกครั้ง	-	x	x	x	x	x
	19. อบต.เพ เกาะ เสม็ด อ่าวลูกโยน แห่งที่ 2	500	200	40.00	✓	✓	✓	✓	✓
	20. ทต.บ้านฉาง	1,000	84.39	8.44	✓	✓	✓	✓	✓
รวม		286,870	122,817.40	42.81	2	3	1	3	5

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี)

หมายเหตุ เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง จากระบบบำบัดน้ำเสีย BOD = ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ที่ในน้ำ
SS = ปริมาณสารแขวนลอย G&O = น้ำมันและไขมัน TN = ไนโตรเจน TP = ฟอสฟอรัส

2.1.2 สถานการณ์น้ำเสียที่เกิดขึ้นจากชุมชนในพื้นที่ อีอีซี ตั้งแต่ พ.ศ. 2561 – 2567 และการคาดการณ์ แนวโน้มน้ำเสียที่จะเกิดขึ้นช่วง พ.ศ. 2568 – 2580

ในปี พ.ศ. 2567 มีปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้น 467,340.30 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สามารถบำบัด
ได้รวม 122,817.40 ลูกบาศก์เมตรต่อวันหรือคิดเป็นร้อยละ 26.28 หากพิจารณาปริมาณน้ำเสีย
รายจังหวัด พบว่า **จังหวัดชลบุรีมีปริมาณน้ำเสียสูงสุด** คือ 241,813.65 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สามารถกำจัด
น้ำเสียได้ในปริมาณ 97,421.04 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 40.29 ของปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น รองลงมา
คือ**จังหวัดระยอง**มีปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น 116,143.95 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน แต่**มีศักยภาพในการบำบัด
น้อยที่สุด** คือ 3,615.36 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 3.11 ของปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น และ**จังหวัด
ฉะเชิงเทรา**มีปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น 109,382.70 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ได้รับการบำบัด 21,781 ลูกบาศก์เมตร
ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 19.91 ของปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น

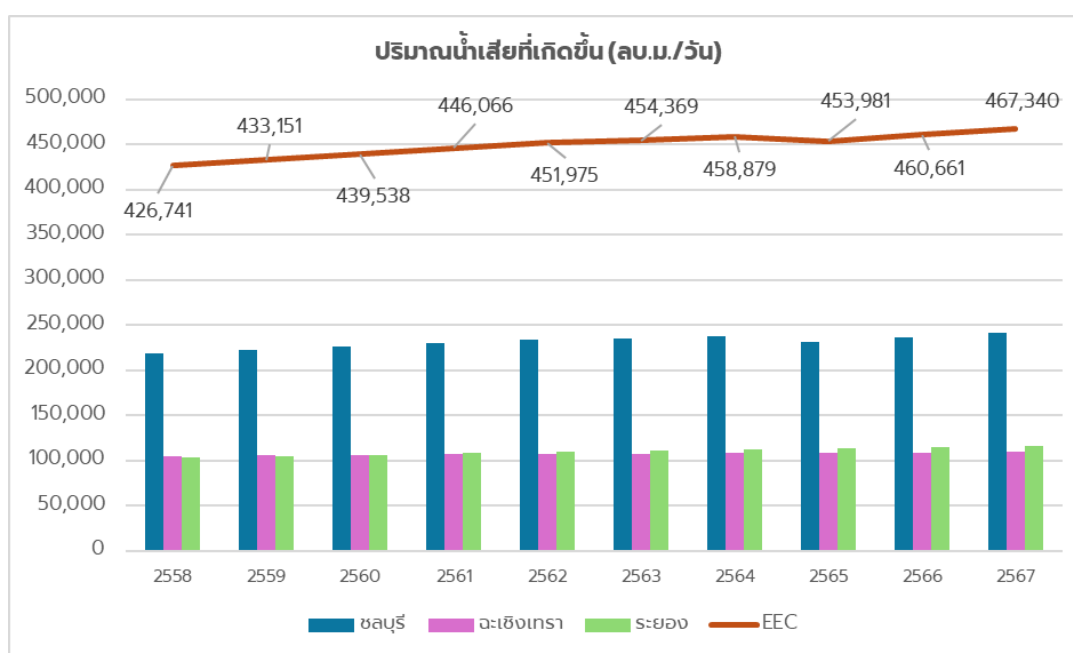
ตารางที่ 6 ปริมาณน้ำเสียและการบำบัดน้ำเสีย ปี 2567

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)	ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น (ลบ.เมตร/วัน)	ปริมาณน้ำที่ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่สามารถบำบัดได้ (ลบ.เมตร/วัน)	ร้อยละการบำบัดน้ำเสีย
ชลบุรี	1,612,091	241,813.65	97,421.04	40.29
ฉะเชิงเทรา	729,218	109,382.70	21,781	19.91
ระยอง	774,293	116,143.95	3,615.36	3.11
รวม	3,115,602	467,340.30	122,817.40	26.28

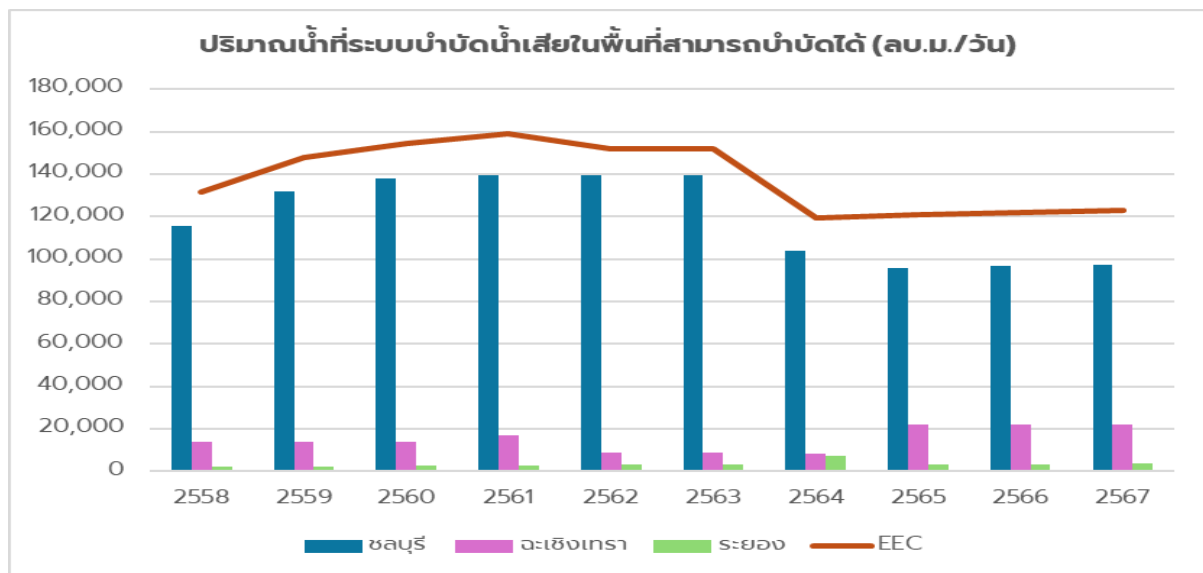
ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี)

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2561 – 2567 มีปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นและปริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย จำแนกรายจังหวัด พบว่า จังหวัดระยอง ศักยภาพในการบำบัดน้อยที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และ จังหวัดชลบุรี ตามลำดับ จากแนวโน้มพบว่า แม้จำนวนประชากรและปริมาณน้ำเสียจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบในพื้นที่กลับไม่มีพัฒนาการที่ชัดเจน และยังไม่สามารถรองรับ ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีน้ำเสียจำนวนมากที่อาจถูกปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม โดยไม่ผ่านการบำบัดอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในระยะยาว

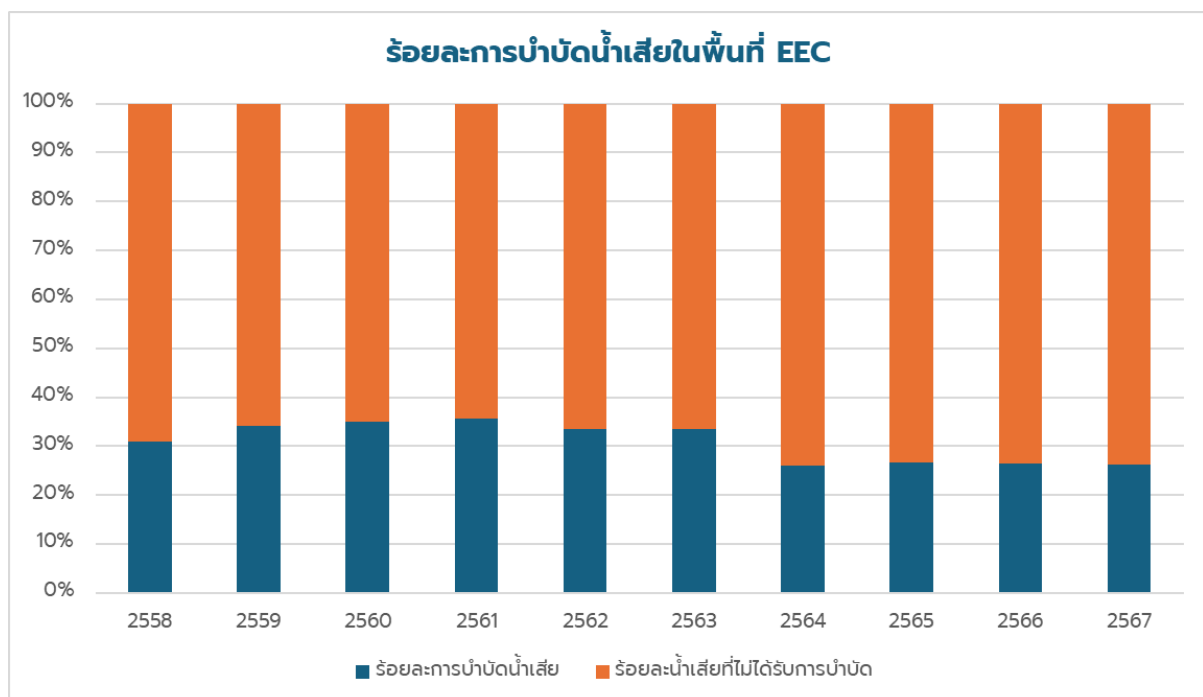
ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดการลงทุนและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียให้สอดคล้องกับปริมาณ น้ำเสียที่เพิ่มขึ้น รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเอกชนในการบริหารจัดการน้ำเสีย เพื่อให้สามารถจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในอนาคต

รูปที่ 4 ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น ปี 2558 – 2567

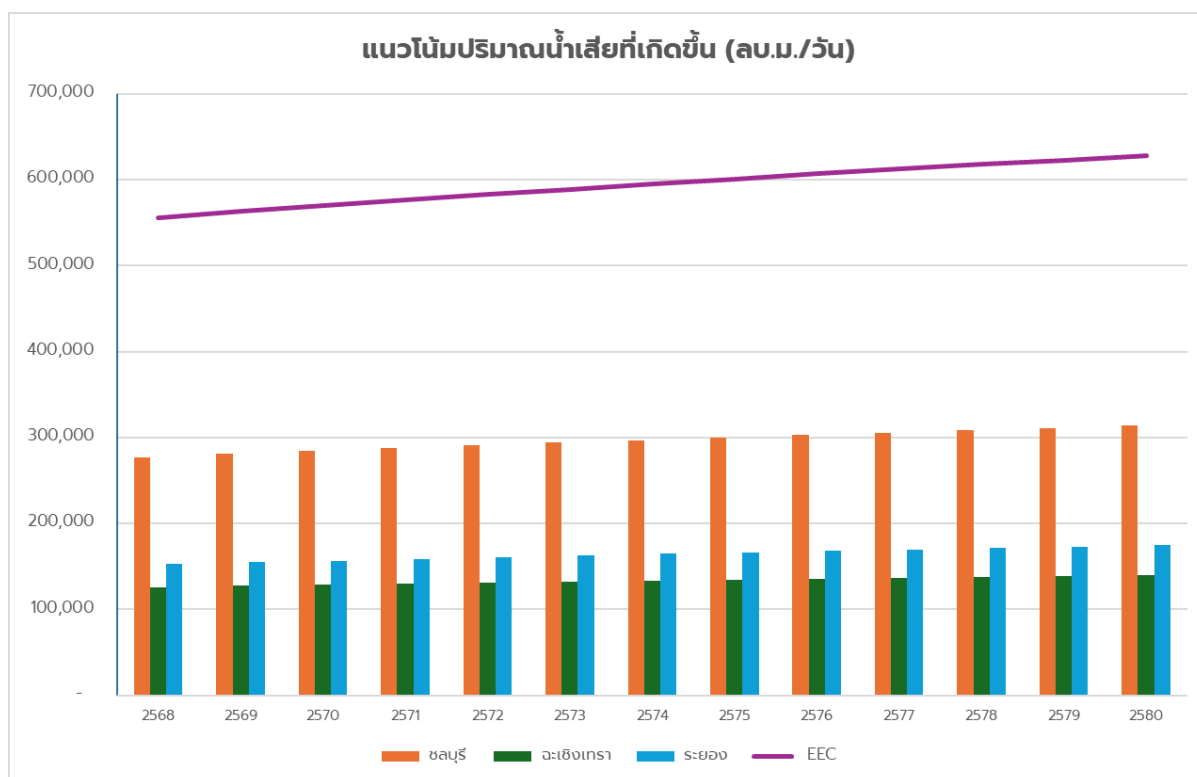

รูปที่ 5 ปริมาณน้ำที่ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่สามารถบำบัดได้ ปี 2558 - 2567

รูปที่ 6 ร้อยละการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี ปี 2558 - 2567

แนวโน้มปริมาณน้ำเสียชุมชนในพื้นที่อีอีซี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2568 - 2580 จากข้อมูลสถิติประชากร และปริมาณน้ำเสีย พบว่าแนวโน้มของการเกิดน้ำเสียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในแต่ละปี เมื่อพิจารณาแนวโน้มตลอดช่วง 13 ปี พบว่าจำนวนประชากรในแต่ละจังหวัดเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 1 – 1.5% ส่งผลให้ปริมาณน้ำเสียเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 1.1 – 1.3% โดยปริมาณน้ำเสียมีอัตราเพิ่มขึ้น 6,167 ลูกบาศก์เมตรต่อปี หากพิจารณาในรายจังหวัด พบว่า จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีแนวโน้มของปริมาณน้ำเสียเพิ่มมากขึ้น โดยมีอัตราเพิ่ม 3,123 1,885 และ 1,160 ลูกบาศก์เมตรต่อปี ตามลำดับ

รูปที่ 7 แนวโน้มปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น ปี 2568 – 2580

2.1.3 ปัญหาและอุปสรรค/แนวทางการแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรค

- 1) ระบบบำบัดน้ำเสียมีที่อายุการใช้งานมานาน เกิดการชำรุดและเสื่อมโทรม
- 2) บ้านเรือนประชาชนหรือแหล่งกำเนิดมลพิษไม่มีการติดตั้งถังดักไขมันเกิดการอุดตันของท่อรวบรวมน้ำเสีย
- 3) ระบบบำบัดน้ำเสียอยู่ใกล้กับทะเล มีปัญหาจากน้ำทะเลเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำบำบัดน้ำเสีย หรือโอความเค็มกัดกร่อนอุปกรณ์หรือเครื่องจักรที่เป็นโลหะ
- 4) ค่าใช้จ่ายการดำเนินระบบบำบัดน้ำเสียสูง โดยเฉพาะค่าไฟฟ้า ขาดการซ่อมบำรุง
- 5) ระบบบำบัดน้ำเสียบางแห่งขาดการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง

7) หน่วยงานท้องถิ่น ส่วนใหญ่ยังไม่มีออกเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำเสีย เช่น การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร การจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย ค่าบริการน้ำทิ้ง และการอนุญาตให้ต่อท่อเชื่อม

8) ค่าบริการน้ำเสีย ไม่ได้รวมอยู่ในรายละเอียดหมวดรายจ่ายค่าสาธารณูปโภค แต่มีการกำหนดใน พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกเทศบัญญัติในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

แนวทางการแก้ไข

1) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียชุมชน โดยสนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรฐานกำหนด และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาทิ งบประมาณสำหรับการซ่อมบำรุงระบบบำบัดน้ำเสีย

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ควรเริ่มดำเนินการจัดเก็บค่าบริการจัดการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ให้บริการ เพื่อเป็นงบประมาณสำหรับการดำเนินการดูแลรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) ส่งเสริมให้มีการบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด โดยจัดหาระบบบำบัดน้ำเสียเบื้องต้น อาทิ ถังดักไขมันในอาคารบ้านเรือน ติดตั้งบ่อเกรอะโดยเฉพาะบ้านเรือนริมแม่น้ำ เพื่อลดปัญหาการระบายน้ำเสียโดยไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายลงสู่สิ่งแวดล้อม

4) หน่วยงานราชการส่วนกลางควรทบทวน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องสำหรับให้หน่วยงานท้องถิ่นจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสียครอบคลุมทุกพื้นที่

5) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนรวม (Central Wastewater Treatment Plant) หรือแบบกลุ่มอาคาร (Cluster Wastewater Treatment Plant) โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ติดริมแม่น้ำ ชายทะเล และเกาะท่องเที่ยว

6) ส่งเสริมแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมตามกฎหมายมีการเดินระบบบำบัดน้ำเสียที่สามารถบำบัดน้ำเสียผ่านเกณฑ์มาตรฐานกำหนดเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐ

7) จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำเสีย ระดับจังหวัด และชี้แจงแผนฯให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย พร้อมสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแผน

2.2 ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะทะเล และขยะอันตรายชุมชน

2.2.1 ข้อมูลทั่วไป (ระบบบำบัดที่มีอยู่ วิธีการบำบัด แยกสายจังหวัด)

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่อีอีซี มีสถานที่เปิดดำเนินงานทั้งสิ้น 32 แห่ง ดังนี้

- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 7 แห่ง (รัฐดำเนินการ 3 แห่ง และเอกชนดำเนินการ 4 แห่ง) โดยเป็นการฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ 5 แห่ง ระบบผสมผสาน 1 แห่ง และระบบเตาเผาผลิตพลังงานไฟฟ้า 1 แห่ง
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีการดำเนินการกำจัดอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 25 แห่ง (รัฐดำเนินการ 20 แห่ง และเอกชนดำเนินการ 5 แห่ง) โดยเป็นการเทกองกลางแจ้ง 15 แห่ง การเทกองแบบควบคุม 9 แห่ง และระบบผสมผสาน 1 แห่ง ดังแสดงตามตาราง

ตารางที่ 7 สรุปประเภทและการกำจัดขยะมูลฝอยแบบในพื้นที่อีอีซี จำนวน 32 แห่ง

ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งสิ้น 7 แห่ง			ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งสิ้น 25 แห่ง		
ประเภท	ภาครัฐ (แห่ง)	ภาคเอกชน (แห่ง)	ประเภท	ภาครัฐ (แห่ง)	ภาคเอกชน (แห่ง)
การฝังกลบ	2	3	การฝังกลบ	11	4
เตาเผาผลิตพลังงาน (WTE*)		1	การเทกองแบบควบคุม	8	1
ระบบผสมผสาน	1		ระบบผสมผสาน	1	
รวม	3	4		20	5

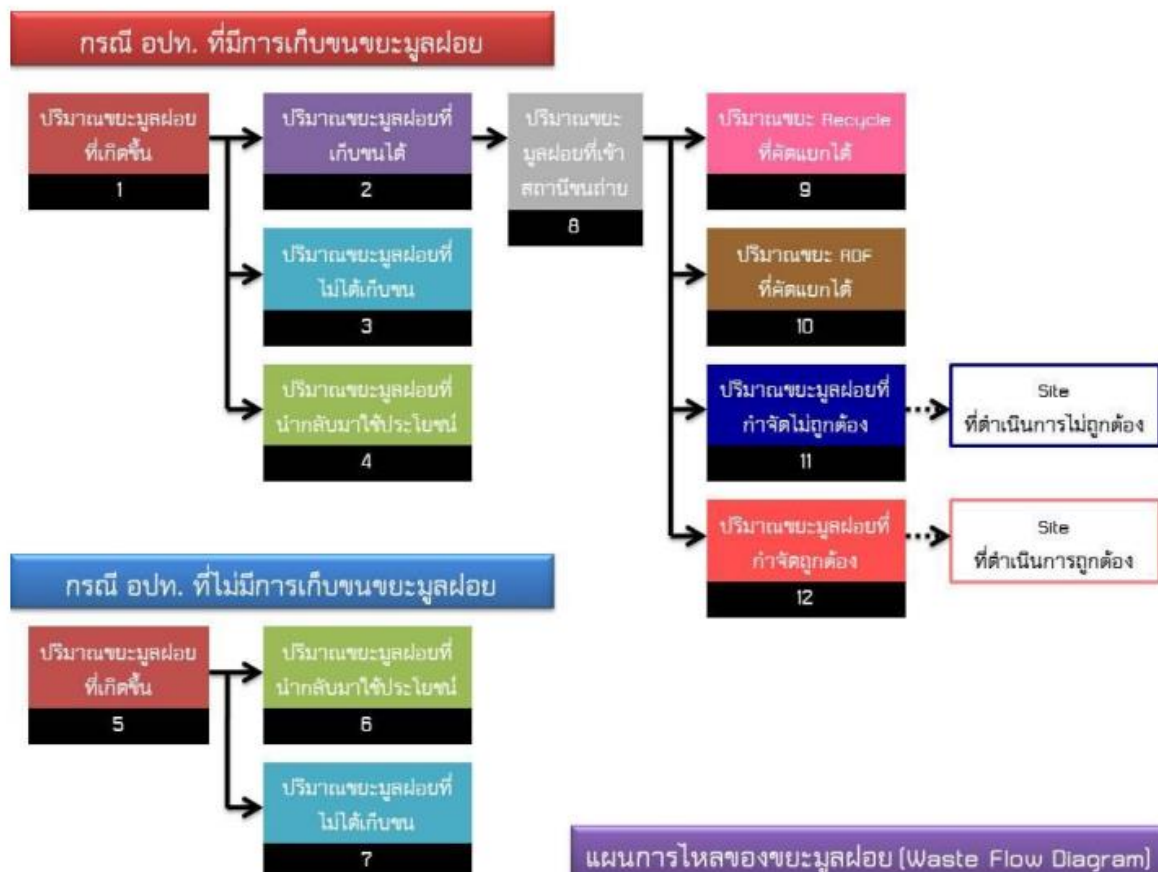
หมายเหตุ WTE* ได้แก่ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (อบจ.ระยอง)

สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออก มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- 1) จังหวัดชลบุรี จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สถานีขนถ่ายขยะชุมชนของเมืองพัทยา เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย และสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เมืองพัทยา
- 2) จังหวัดระยอง จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองมาบตาพุด และสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย อบจ.ระยอง

การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่อีอีซี มีภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น คือ 1) ขยะมูลฝอยที่ถูกเก็บขนโดยรถบรรทุกเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนซึ่งได้รับอนุญาตหรือมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการเก็บขนแทนเพื่อไปยังสถานที่คัดแยกขยะมูลฝอยหรือสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยการคัดแยกขยะมูลฝอยจะถูกคัดแยกในระหว่างการเก็บขนและส่งสถานที่คัดแยกขยะมูลฝอย สำหรับขยะที่ถูกนำไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยมีการกำจัดขยะอย่างถูกต้อง และไม่ถูกต้อง และ 2) ขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนและชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่

ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีบริการเก็บขน จะมีการดำเนินการจัดการกันเอง และบางส่วน ถูกคัดแยกนำกลับไปใช้ประโยชน์จากบ้านเรือนและแหล่งกำเนิด โดยกระบวนการชาเล้งและบ้านเรือนนำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า

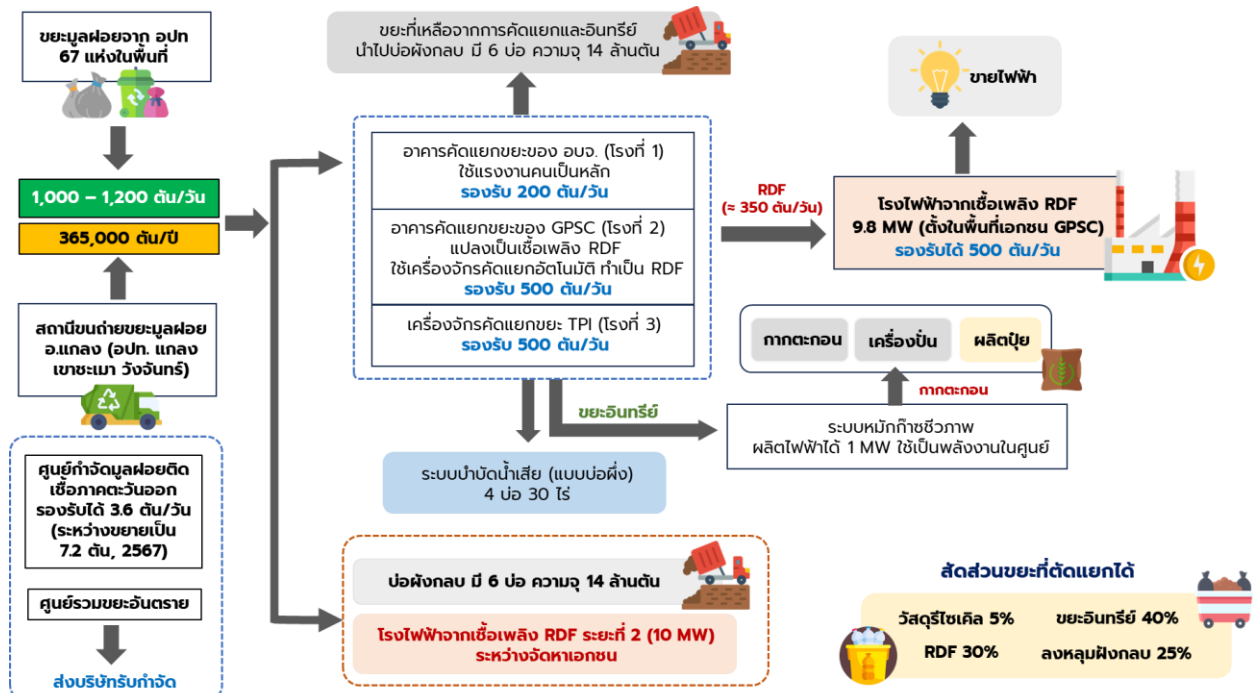

รูปที่ 8 ภาพรวมการไหลของขยะมูลฝอย (Waste Flow Diagram)

● **จังหวัดระยอง** อบจ.ระยอง ได้ดำเนินการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร เพื่อเป็นศูนย์รวมในการกำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัดระยองที่ถูกสุขลักษณะ ลดภาระการจัดการหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของ อบท. โดย อบจ.ระยอง ได้ร่วมกับ อบท. ทุกแห่งในจังหวัดระยอง รวมทั้งสิ้น 67 แห่ง จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร จังหวัดระยอง ร่วมกันให้บริการโดยนำขยะมูลฝอยมากำจัดที่ศูนย์แห่งนี้ โดยจังหวัดระยองมีขยะมูลฝอยชุมชนมากกว่า 1,000 ตันต่อวัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จังหวัดระยอง ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 3 ตำบลน้ำคอก อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง อยู่ห่างจากสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ประมาณ 16.2 กิโลเมตร ขนาดพื้นที่โครงการทั้งหมด 429 ไร่ เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจรถูกแบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย พื้นที่กลุ่มอาคาร โรงคัดแยกขยะมูลฝอย โรงหมักปุ๋ย เต้าเผาขยะมูลฝอยติดเชื้อพร้อมอาคารสำนักงาน บนเนื้อที่ 150 ไร่ ระบบบำบัดน้ำเสีย 30 ไร่ และพื้นที่

บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย 249 ไร่ โดยที่ระบบฝังกลบบนบกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ดำเนินการโดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ร่วมกับบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) เพื่อร่วมกันพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยด้วยเทคโนโลยีการนำขยะมูลฝอยชุมชนมาคัดแยกและแปลงเป็นเชื้อเพลิง Refuse Derived Fuel (RDF)

รูปที่ 9 การบริหารศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร

● จังหวัดชลบุรี และฉะเชิงเทรา ปัจจุบันใช้วิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบทั่วไป คือ แต่ละ อปท. ที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นๆ เป็นผู้ดำเนินการ โดยเมื่อเก็บขยะมาแล้ว จะนำมาคัดแยก โดยบางส่วนนำไปทำเป็นเชื้อเพลิง RDF และบางส่วนจะไปเทกองรวมในบ่อขยะ หรือฝังกลบ ซึ่งบางกรณี อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนในดิน หรือการระเบิดในบ่อขยะบางแห่งที่ไม่ได้มาตรฐาน

การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนบนเกาะในพื้นที่อ่าวชี มีการจัดการขยะมูลฝอยของแต่ละเกาะ 2 รูปแบบ คือ การจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะอย่างเบ็ดเสร็จ จำนวน 2 เกาะ ได้แก่ เกาะสีชัง เกาะล้าน และ 2) การจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะบางส่วนและนำส่วนที่เหลือขนส่งขึ้นไปกำจัดบนฝั่ง (RDF) คือ เกาะเสม็ด

● เกาะสีชัง สถานที่กำจัดขยะ 26 ไร่ มีปริมาณขยะเกิด 10-25 ตัน/วัน มีระบบกำจัดด้วยเตาเผาขนาดเล็ก ไม่มีระบบบำบัดมลพิษอากาศ และที่เหลือมีการเทกอง และพบว่าสถานที่กำจัดขยะเป็นที่สาธารณะ และทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จึงดำเนินการเช่าพื้นที่โดยทำสัญญาเป็นระยะเวลา 3 ปี

ปัจจุบัน ได้ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร (เตาเผาขยะ) จำนวน 2 เตา แล้วเสร็จ สามารถกำจัดขยะได้ 10 ตัน/วัน โดยสามารถกำจัดขยะได้เพียงพอกับปริมาณที่เกิดขึ้น ส่วนขยะใหม่ก็จะมีการคัดแยกขยะ ทำธนาคารขยะ ซึ่งก็จะสามารถแก้ปัญหาเรื่องขยะได้ (เดิมมี 4 เตา แต่สามารถเผาได้เพียง 2 เตา ทำให้มีขยะตกค้างสะสมเพิ่มขึ้น)

- **เกาะล้าน** สถานที่กำจัดขยะ 12 ไร่ มีปริมาณขยะเกิด 15-20 ตัน/วัน กำจัดด้วยวิธีการเทกองควบคุม โดยใช้วัสดุกันซึมด้วย HOPE มีการคลุมด้วย HOPE และติดตั้งท่อระบายก๊าซ ระบบกำจัดยังไม่มีประสิทธิภาพ

ปัจจุบัน เมืองพัทยา มีแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยมอบหมายเอกชนดำเนินการโครงการก่อสร้าง **ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนด้วยวิธีเผาทำลายแบบครบวงจร** ซึ่งบริษัท สมาร์ท เวลท์ เมเนจเม้นท์ จำกัด ผู้ดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทานรูปแบบ Build - Operate - Transfer (BOT) ระยะเวลาดำเนินงาน 25 ปี ศูนย์กำจัดขยะฯ ดังกล่าว มีการติดตั้งเตาเผาขยะจำนวน 2 เตา ขนาดการเผาขยะเตาละ 25 ตันต่อวัน รวมสามารถกำจัดขยะได้สูงสุดถึงวันละ 50 ตัน ครอบคลุมทั้งขยะใหม่และขยะตกค้างที่สะสมบนเกาะล้านซึ่งมีอยู่กว่า 150,000 ตัน โดยมีกำหนดเริ่มดำเนินการกำจัดขยะล็อตแรกในวันที่ 25 กันยายน 2568

- **เกาะเสม็ด** สถานที่กำจัดขยะ 10 ไร่ มีปริมาณขยะเกิด 10 ตัน/วัน บริหารจัดการขยะมูลฝอยด้วยการคัดแยกขยะ โดยขยะอินทรีย์นำไปนำไปกำจัดด้วยระบบผลิตก๊าซชีวภาพ และระบบหมักเพื่อเป็นสารปรับปรุงดิน ส่วนขยะรีไซเคิล และพลาสติกจะถูกผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะ (RDF) จะขนส่งขึ้นรถบรรทุกและนำขึ้นเรือบาร์จไปยังศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจรจังหวัดระยอง ซึ่งสามารถดำเนินการจัดการขยะตกค้างในพื้นที่ได้เรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565 โดยจ้างเอกชนขนขึ้นฝั่ง ภายใต้การสนับสนุนของ สกพอ. กับ อบจ. ระยอง ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2567 ดังนั้น อบต.เพ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการขยะด้วยตนเองต่อไป เนื่องจากสิ้นสุดข้อตกลงความร่วมมือการจัดการขยะกับ อบจ.ระยอง

2.2.2 สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะทะเล และขยะอันตรายชุมชนที่เกิดขึ้นจากชุมชนในพื้นที่ อีอีซี ตั้งแต่ พ.ศ. 2561 – 2567 และการคาดการณ์แนวโน้มขยะที่จะเกิดขึ้นช่วง พ.ศ. 2568 – 2580

1) ขยะมูลฝอยชุมชน

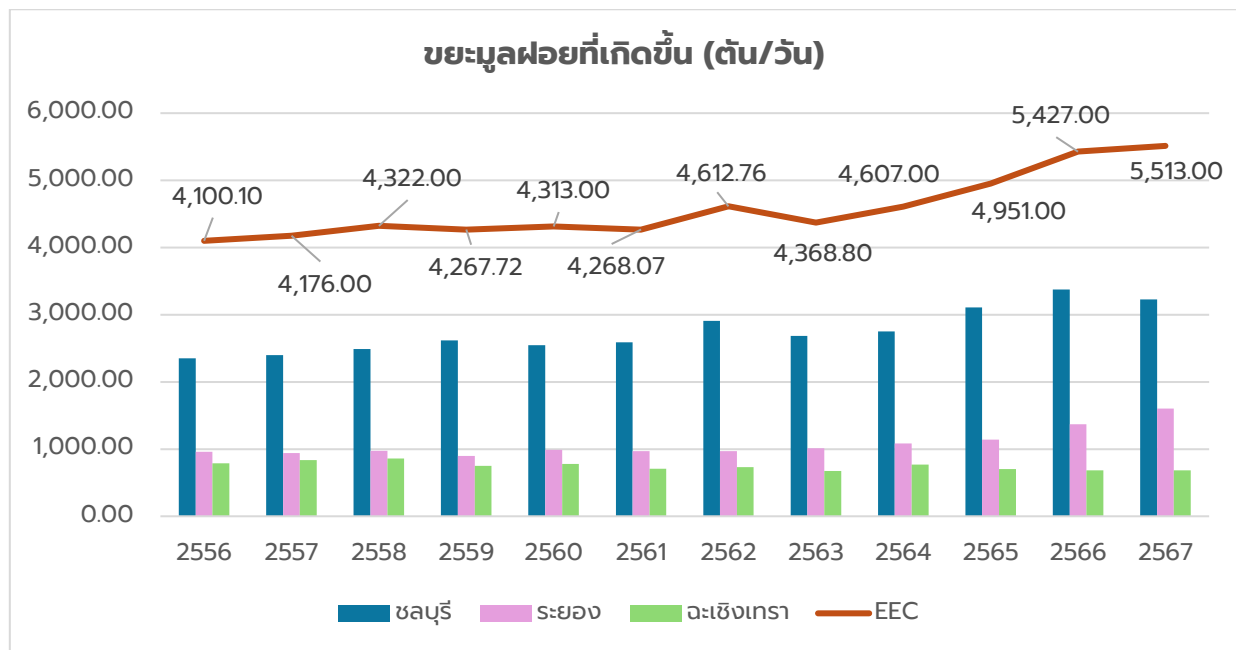
ในปี พ.ศ. 2567 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 5,513 ตันต่อวัน มีปริมาณขยะที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกต้อง ร้อยละ 88.46 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ 1,511 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 27.41 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดถูกต้อง 3,366 ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 61.06 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น และมีปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดไม่ถูกต้อง 629 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 11.41 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 8 ปริมาณและการกำจัดขยะมูลฝอย ปี 2567

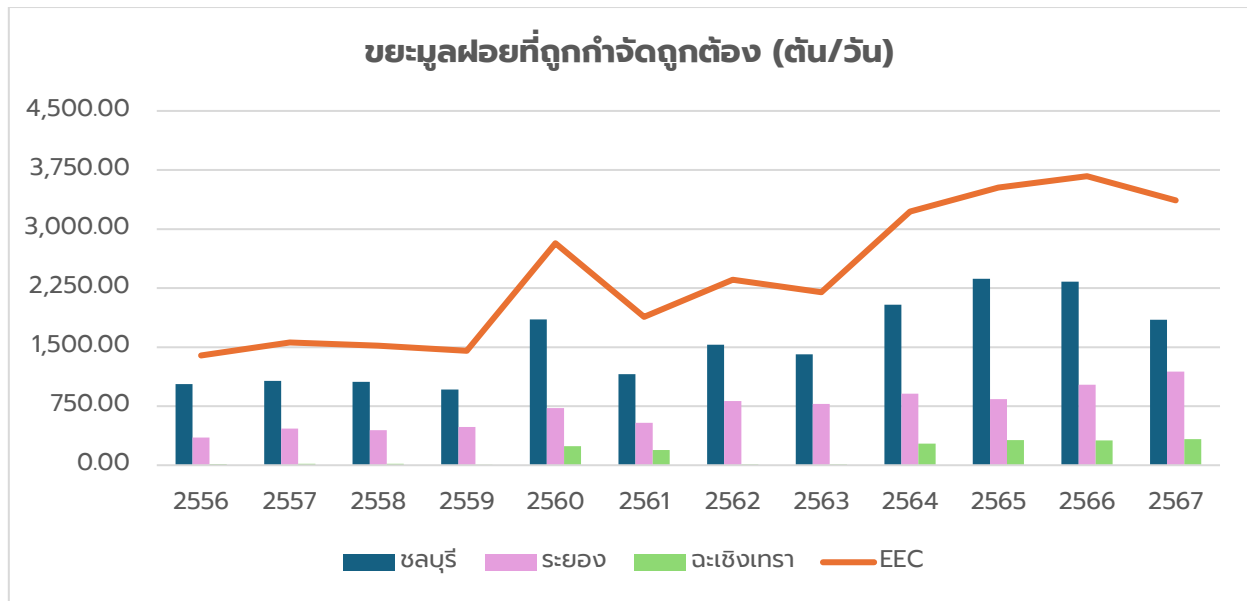
จังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน)							ปริมาณ ขยะมูล ฝอย ตกค้าง
	ที่เกิดขึ้น	นำไปใช้ ประโยชน์	ร้อยละ	กำจัด ถูกต้อง	ร้อยละ	กำจัด ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ	
ชลบุรี	3,228.00	960.00	29.74	1,848.00	57.25	420.00	13.01	130,540
ฉะเชิงเทรา	683.00	161.00	23.57	330.00	48.32	185.00	27.09	116,960
ระยอง	1,602.00	390.00	24.34	1,188.00	74.16	24.00	1.50	-
รวม	5,513.00	1,511.00	27.41	3,366.00	61.06	629.00	11.41	247,500

ที่มา : ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน คพ.

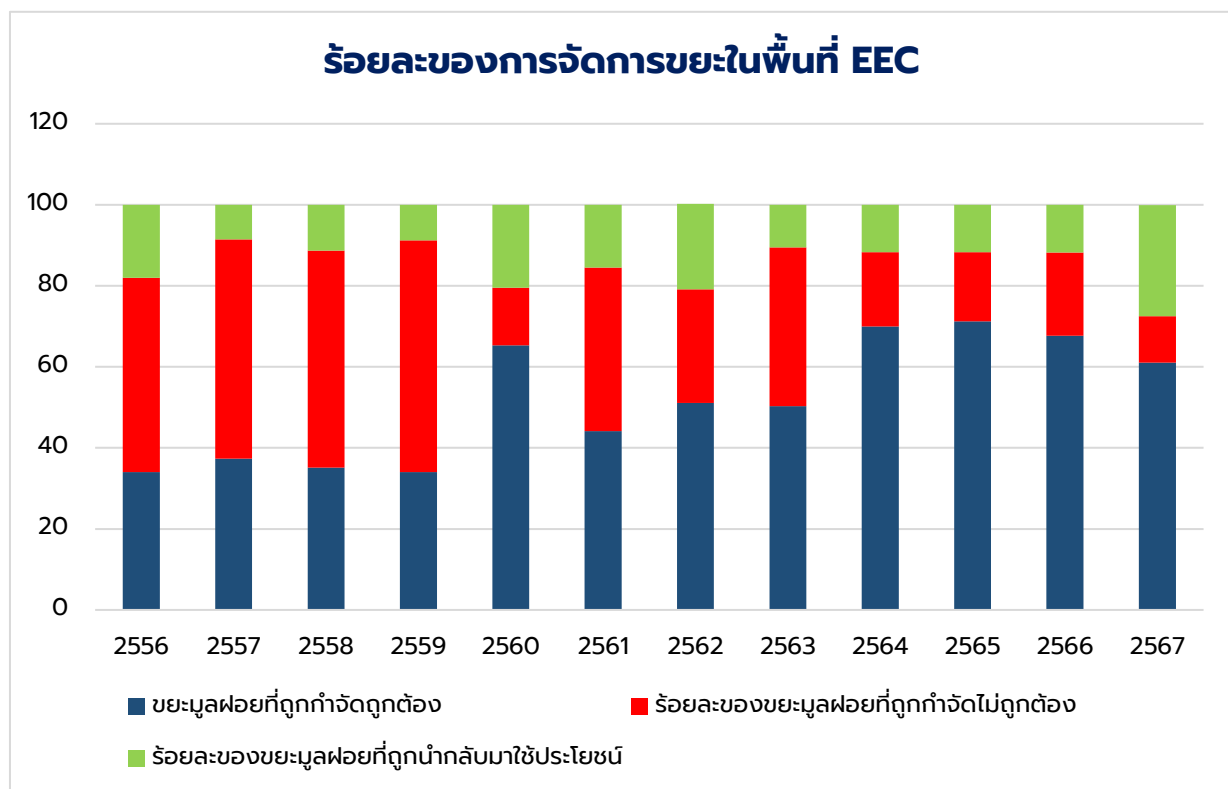
ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2561 – 2567 มีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้น มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี และมีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนถูกนำไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกต้อง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 ต่อปี จำแนกรายจังหวัดพบว่า จังหวัดระยองมีประสิทธิภาพการกำจัดขยะมากที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามลำดับ

รูปที่ 10 ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปี 2561 - 2567

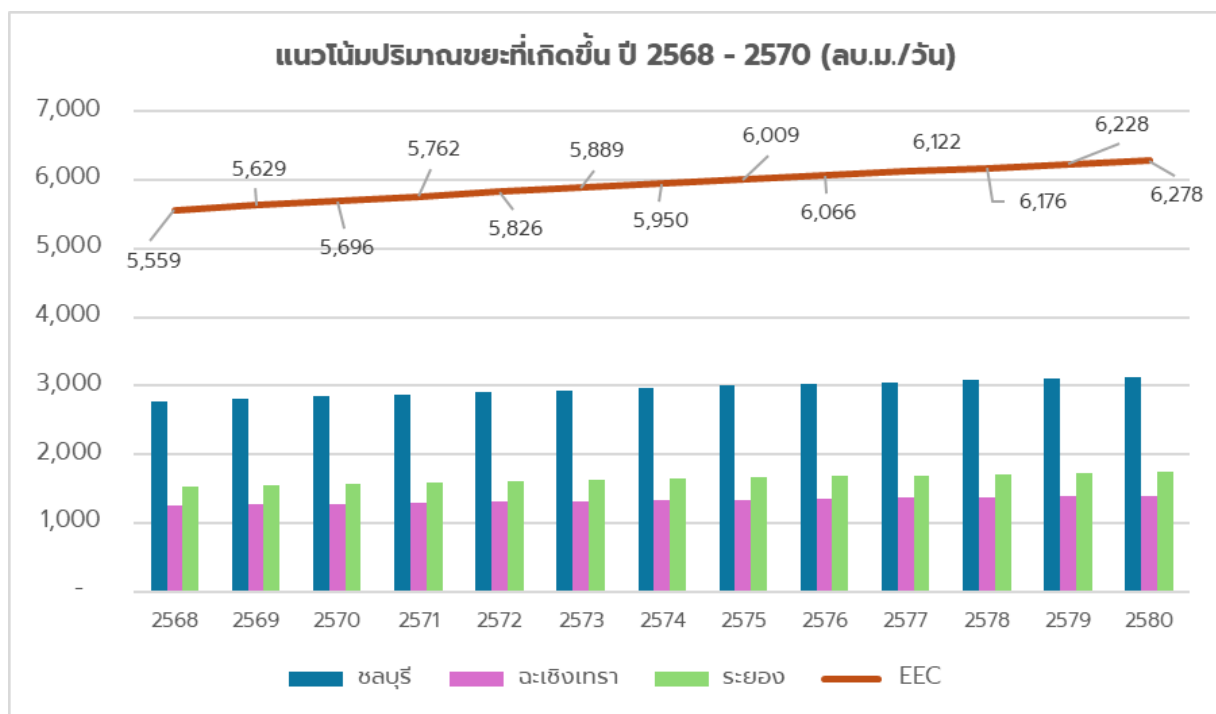
รูปที่ 11 ปริมาณขยะที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกต้อง ปี 2561 - 2567

รูปที่ 12 อัตราการจัดการขยะที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกต้อง ปี 2561 - 2567

แนวโน้มปริมาณขยะชุมชนในพื้นที่อีอีซี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2568 - 2580 จากข้อมูลพบว่า แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรส่งผลโดยตรงต่อปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่ โดยปริมาณขยะรวมเพิ่มขึ้นจาก 5,559 ตันต่อวันในปี 2568 เป็น 6,278 ตันต่อวันในปี 2580 เพิ่มขึ้นกว่า 700 ตันต่อวัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาปริมาณขยะต่อหัว พบว่าค่อนข้างคงที่อยู่ที่ประมาณ 1.5 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน สะท้อนว่าการเพิ่มขึ้นของขยะเกิดจากจำนวนประชากรที่ขยายตัวเป็นหลัก

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเน้นการจัดการอย่างบูรณาการอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการลดการเกิดขยะที่ต้นทาง ผ่านมาตรการรณรงค์ลดการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติก การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมถึงการใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ นอกจากนี้ ควรพัฒนาระบบคัดแยกขยะตั้งแต่ครัวเรือน ร้านค้า โรงแรม และโรงงาน รวมทั้งสร้างเครือข่ายตลาดรองรับวัสดุรีไซเคิลอย่างเป็นระบบ สำหรับขยะอินทรีย์ ควรส่งเสริมการจัดการโดยการทำปุ๋ยหมักหรือผลิตพลังงานชีวภาพ ทั้งในระดับครัวเรือนและเชิงอุตสาหกรรม ขณะเดียวกัน สำหรับขยะที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ ควรพัฒนาโรงงานกำจัดขยะเชิงพลังงาน (Waste-to-Energy) และสถานที่ฝังกลบที่ได้มาตรฐาน เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในจังหวัดชลบุรีซึ่งมีทั้งจำนวนประชากรและปริมาณขยะที่สูงที่สุด และในจังหวัดระยองที่มีภาคอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

รูปที่ 13 แนวโน้มปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปี 2568 - 2580

2) ขยะทะเล

ขยะทะเล มีต้นกำเนิดขยะในทะเลมาจากแหล่งสำคัญ 2 แหล่ง คือต้นทางของขยะในทะเลที่อยู่บนแผ่นดิน และต้นทางของขยะในทะเลที่อยู่ในมหาสมุทร

1) ต้นทางของขยะในทะเลที่อยู่บนแผ่นดิน ได้แก่ หลุมฝังกลบขยะชุมชนระบบการเก็บรวบรวมและขนย้ายขยะ (ทางบกและทางน้ำ) น้ำที่เอ่อล้นไหลป่าในช่วงฝนตกหนักสามารถพัดพาขยะลงสู่ทะเล ภาศอุตสาหกรรมและการผลิตการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสม และปรากฏการณ์ธรรมชาติ

2) ต้นทางของขยะในทะเลที่อยู่ในมหาสมุทร อาจมาจากทั้งในทะเลและชายฝั่ง เช่น การขนส่งทางเรือ เรือสำราญและเรือท่องเที่ยว การประมงทะเลและชายฝั่ง แ่่งขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ การท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่ง กิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเก็บขยะทะเลอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยลดปริมาณขยะในทะเลและชายฝั่ง โดย ปี 2566 – 2567 สามารถจัดเก็บขยะที่ตกค้างออกจากระบบนิเวศชายฝั่งทะเล **รวมทั้งสิ้น 418,393 กิโลกรัม โดยมีปริมาณลดลงถึงร้อยละ 86** (ปี 66 = 367,422 กิโลกรัม ปี 67 = 50,971 กิโลกรัม) สาเหตุหลักมาจาก ทช ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการบริหารจัดการขยะทะเลทั้งการจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศที่สำคัญแบบมีส่วนร่วม จัดทำมาตรการลดปริมาณขยะในพื้นที่เป้าหมายตามหลักวิชาการ รวมถึงพัฒนาหุ่นกักขยะ (Boom และ Litter Trap) และรณรงค์ร่วมกันจัดกิจกรรมเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศ โดยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชน และอาสาสมัครพิทักษ์ทะเล ดำเนินกิจกรรม “กิจกรรมพายเรือเก็บขยะ” เพื่อลดปริมาณขยะลงสู่ทะเล รณรงค์การใช้วัสดุอื่นทดแทนพลาสติก ในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ใช้ถ้วย จาน และหลอดกระดาษใช้โฟมขานอ้อย หรือใบตอง ในการห่ออาหาร ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกเก่านำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle และ Reuse) และ**ติดตั้งหุ่นดักขยะ ในบริเวณคลองท่อระบายน้ำโดยใช้ตาข่ายและอวน หรือแห ดักขยะ จากบริเวณปากแม่น้ำหรือปากคูคลองระบายน้ำป้องกันไม่ให้ขยะพลาสติกหลุดไหลลงทะเล**

นอกจากกิจกรรมเก็บขยะทะเลดังกล่าวแล้ว ยังได้**ดำเนินมาตรการลดขยะกลุ่มเรือประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง** โดยมีการรวบรวมขยะที่เกิดขึ้นระหว่างออกเรือ และขยะที่จัดเก็บได้จากกิจกรรมจัดเก็บขยะทะเลที่ตกค้างในระบบนิเวศที่สำคัญ เมื่อดำเนินการจัดเก็บขยะเสร็จสิ้นจะนำขยะที่เก็บรวบรวมได้มาคัดแยกและจะประสานกับท้องถิ่น/ผู้ประกอบการอาชีพคัดแยกขยะนำไปจัดการอย่างมีระบบต่อไป ส่งผลให้ขยะทะเลมีแนวโน้มลดลงจากการใช้มาตรการปรับพฤติกรรมลดการทิ้งขยะลงทะเล

อย่างไรก็ตาม หากจำแนกตาม**ประเภทขยะที่ตกค้างชายฝั่งทะเลที่พบมาก 10 อันดับแรก** พบว่า ขยะพลาสติก (ขวด ถุง โฟม กล่อง ถุงห่ออาหาร) มีสัดส่วนที่สูงกว่าปีก่อน แม้จะมีการลดการใช้ถุงพลาสติก แต่พฤติกรรมผู้บริโภคยังคงใช้จำนวนมาก ขยะประเภทโฟม มีสัดส่วนลดลง เนื่องจากการรณรงค์และมาตรการห้ามใช้บรรจุภัณฑ์โฟมหลายพื้นที่ ขยะขวดแก้วมีสัดส่วนลดลง เนื่องจากพฤติกรรมเปลี่ยนไปใช้บรรจุภัณฑ์

อะลูมิเนียมมากขึ้น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งสร้างการตระหนักรู้และส่งเสริมการดำเนินมาตรการทางตรงและทางอ้อม เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำรงชีวิตต่อไป

ตารางที่ 9 ขยะทะเลจำแนกตามประเภทขยะ ปี 2566 – 2567

หน่วย : ร้อยละ

ลำดับ	ประเภทขยะ	ปี 2566	ปี 2567
1	ขวดเครื่องดื่มพลาสติก	11	12
2	ถุงก๊อปแก๊ป	8	9
3	เศษโฟม	8	7
4	ถุงพลาสติกอื่น ๆ	7	7
5	ขวดเครื่องดื่มแก้ว	7	6
6	ห่อ/ถุงอาหาร	5	6
7	เศษพลาสติก	5	5
8	เสื้อผ้า/รองเท้า/เครื่องประดับ/แว่นตา/สร้อยคอ	4	4
9	กล่องอาหารโฟม	3	2
10	กล่องอาหารพลาสติก	3	3
	รวมคิดเป็น	61	61
11	ขยะประเภทอื่น ๆ	39	39

3) ขยะอันตรายชุมชน

ขยะอันตรายชุมชน หรือมูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนซึ่งเกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน คริวเรือนหรือสถานประกอบการต่างๆ ที่เป็นวัตถุหรือปนเปื้อนสารที่มีคุณสมบัติเป็นสารพิษ ที่อาจก่อหรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม แต่ไม่รวมถึงมูลฝอยทั่วไป มูลฝอยติดเชื้อ กากกัมมันตรังสี และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ได้แก่ หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย และแบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารเคมี รวมถึงกระป๋องสเปรย์ กระป๋องสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสี ขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ ตลับหมึกพิมพ์ภาชนะบรรจุน้ำมันปิโตรเลียม หรือภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ป้องกันหรือกำจัดแมลงและสัตว์ฟันแทะในบ้าน ยาและเวชภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ปี พ.ศ. 2567 พบว่า มีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่รวบรวมทั้งหมด 44.66 ตัน และดำเนินการส่งกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 17.98 ตัน คิดเป็นร้อยละ 40.26 โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด ทั้งนี้ ของเสียอันตรายชุมชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มหลอดไฟ ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ และกลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี

ตารางที่ 10 ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน ปี 2567

จังหวัด	ปริมาณขยะอันตรายชุมชน (ตันต่อปี)			หมายเหตุ
	การรวบรวม	การส่งกำจัด	ร้อยละ	
ชลบุรี	29.72	3	10.09	• อบจ.รวบรวมและส่งกำจัด และ อบท.รวบรวมและส่งกำจัด ได้แก่ ทน.แหลมฉบัง ทน.เจ้าพระยาสุรศักดิ์ เมืองพัทยา • บริษัท บางปู เอ็นไวรอน เมนทอลคอมเพล็กซ์ จำกัด • บริษัท อีอีเอ็นคอนซิลแทนท์ จำกัด (เมืองพัทยา)
ฉะเชิงเทรา	5.49	5.49	100.00	• อบจ.รวบรวมและส่งกำจัด • บริษัท บางปู เอ็นไวรอน เมนทอลคอมเพล็กซ์ จำกัด (อบจ.)
ระยอง	9.45	9.49	100.42	• อบจ.รวบรวมและส่งกำจัด • บ.เวสต์ แมนเนจเม้นท์ สยาม จำกัด (WMS)
รวม	44.66	17.98	40.26	

2.2.3 ปัญหาและอุปสรรค/แนวทางการแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรค

- 1) ปริมาณขยะบนเกาะเกินศักยภาพในการบริหารจัดการของระบบ และไม่มีระบบบำบัดมลพิษอากาศ
- 2) ภาครัฐยังไม่มีสถานที่และวิธีการกำจัดขยะที่ถูกต้องอย่างเพียงพอ การบริหารจัดการในการจัดเก็บขยะยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ห่างไกล ส่งผลให้เกิดมลพิษต่อสภาพแวดล้อม และเกิดขยะสะสมตักจากจากการกำจัดขยะ
- 3) ประชาชนยังไม่เห็นคุณค่าของการคัดแยกขยะ และยังมีติดกับการแก้ไขปัญหามลพิษแบบเดิมทำให้ไม่ยอมให้มีการสร้างโรงกำจัดขยะในบริเวณใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัย เนื่องจากปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีที่ใดสามารถดำเนินการจัดการขยะได้อย่างครบวงจรที่ประสบความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจและยอมรับของชุมชนทั้งที่ภาครัฐ ทั้งที่ ภาครัฐมีการณรงค์ให้ความรู้ และจัดกิจกรรมส่งเสริมในการแก้ไขปัญหามลพิษอย่างต่อเนื่อง
- 4) ขยะที่เข้าสู่กระบวนการกำจัดไม่ได้ถูกแยกอย่างสมบูรณ์ ทำให้เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการกำจัดขยะมีปัญหาในการดำเนินการ

แนวทางการแก้ไข

มาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องตามแผนมาตรการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565-2570) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหารระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566-570) อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการกลางในการเก็บ ขน และกำจัดขยะเป็นไปอย่างถูกต้องและเพียงพอครอบคลุมทั้งพื้นที่ และส่งเสริมให้ดำเนินการคัดแยกมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด
- 2) ลดปริมาณขยะอาหาร การนำขยะกลับมารีไซเคิล หรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ในรูปแบบพลังงาน ปุ๋ยหมัก โดยเฉพาะขยะพลาสติกซึ่งมีโอกาสดูแลลงสู่ทะเล
- 3) ขยะมูลฝอยบนเกาะ ควรมุ่งเน้นให้มีการลดการนำบรรจุภัณฑ์ที่ยากแก่การจัดการขึ้นเกาะ และสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดำเนินกิจกรรม 3R อย่างต่อเนื่อง รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวเข้าใจ
- 4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรผลักดันให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดอย่างเหมาะสม และพิจารณารูปแบบการบริหารจัดการในการเก็บ ขน ให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่
- 5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรผลักดันให้เอกชนร่วมดำเนินการเก็บ ขน และกำจัด และเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการรวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินกิจกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดภาระการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 คุณภาพอากาศ

2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

1) สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบอัตโนมัติของกรมควบคุมมลพิษในพื้นที่อีอีซี มีจำนวน 10 สถานี จำแนกรายจังหวัด ดังนี้

- (1) **จังหวัดชลบุรี** จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี) ต.บ้านสวน อ.เมือง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเขาหิน ต.บ่อวิน อ.ศรีราชา และสนามกีฬาเทศบาลนครแหลมฉบัง ต.ทุ่งสุขลา อ.ศรีราชา
- (2) **จังหวัดระยอง** จำนวน 6 สถานี ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปลวกแดง ต.ปลวกแดง อ.ปลวกแดง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด ต.มาบตาพุด อ.เมือง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ต.ท่าประดู่ อ.เมือง ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง ศูนย์ราชการจังหวัดระยอง ต.เนินพระ อ.เมือง ค่ายสุรสิงหนาท ต.ตะพง อ.เมือง
- (3) **จังหวัดฉะเชิงเทรา** จำนวน 1 สถานี ได้แก่ เทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ต.วังเย็น อ.แปลงยาว

2) การตรวจวัดคุณภาพอากาศและสารมลพิษ โดยวัดจากค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index) ซึ่งเป็นดัชนีที่ใช้เป็นตัวแทนค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศ 6 ชนิด ได้แก่ ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) ก๊าซโอโซน (O_3) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ซึ่งดัชนีคุณภาพอากาศวัดจากค่าความเข้มข้นของสารมลพิษที่นำมาคำนวณเป็นดัชนีคุณภาพอากาศ และแปลงให้เป็นค่าเฉลี่ยของระยะเวลา มีหน่วยและค่ามาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index)

ค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศ 6 ชนิด		หน่วย
PM_{10}	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง	ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ มคก./ลบ.ม. หรือ $\mu g/m^3$
$PM_{2.5}$	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง	
O_3	ก๊าซโอโซน ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง	ส่วนในพันล้านส่วน หรือ ppb
CO	คาร์บอนมอนอกไซด์ ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง	ส่วนในล้านส่วน หรือ ppm
NO_2	ไนโตรเจนไดออกไซด์ ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงต่อเนื่อง	ส่วนในพันล้านส่วน หรือ ppb
SO_2	และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงต่อเนื่อง	ส่วนในพันล้านส่วน หรือ ppb

ตารางเทียบค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศ สำหรับคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศ						
ดัชนีคุณภาพ อากาศ	ความเข้มข้นสารมลพิษ					
	PM _{2.5} (มคก./ลบ.ม.)	PM ₁₀ (มคก./ลบ.ม.)	CO (ppm)	O ₃ (ppb)	NO ₂ (ppb)	SO ₂ (ppb)
	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง		ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง		ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง	
0 - 25	0 - 15.0	0 - 50	0 - 4.4	0 - 35	0 - 60	0 - 100
26 - 50	15.1 - 25.0	51 - 80	4.5 - 6.4	36 - 50	61 - 106	101 - 200
51 - 100	25.1 - 37.5	81 - 120	6.5 - 9.0	51 - 70	107 - 170	201 - 300
101 - 200	37.6 - 75.0	121 - 180	9.1 - 30.0	71 - 120	171 - 340	301 - 400
201 ขึ้นไป	75.1 ขึ้นไป	181 ขึ้นไป	30.1 ขึ้นไป	121 ขึ้นไป	341 ขึ้นไป	401 ขึ้นไป

ดีมาก

ดี

ปานกลาง

เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ

มีผลกระทบต่อสุขภาพ

(3) การตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (Volatile Organic Compounds :VOCs)

กรมควบคุมมลพิษ มีสถานีตรวจวัดในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา จังหวัดอ่างทอง จังหวัดตาก และจังหวัดขอนแก่น เพื่อติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่าย ในบรรยากาศ 9 ชนิด (ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานค่าอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 1 ปี ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 30 (พ.ศ. 2550) ลงวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 143 ง วันที่ 28 กันยายน 2550) โดยการตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศ มีขั้นตอนการเก็บตัวอย่างอากาศแบบต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ด้วยการใช้ถัง Canister ความถี่เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อวิเคราะห์หาปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 24 ชั่วโมง จำนวน 9 ชนิด แล้วเทียบกับค่าเฝ้าระวังสำหรับสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ทำการคำนวณหาปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศในเวลา 1 ปี โดยใช้ค่าที่ได้จากการตรวจวัดรายเดือนเพื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 1 ปี

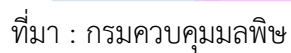
ทั้งนี้ ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีสถานีตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (VOCs) ในจังหวัดระยอง จำนวน 11 สถานี (ข้อมูลปี พ.ศ. 2565) ได้แก่ 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาตาพุต 2) วัดมาบชลูด 3) โรงเรียนวัดหนองแฟบ 4) สถานีเมืองใหม่มาตาพุต 5) ที่ทำการชุมชนบ้านพลอง 6) ศูนย์บริการสาธารณสุขสุขบ้านตากวน 7) ชุมชนเนินพะยอม (หมู่บ้านนพเกตุ) 8) คลินิกชุมชนอบอุ่น ทน. ระยอง 9) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองจอก 10) วัดปลวกเกตุ และ 11) กม. 5 ใกล้ค่ายสุรสิงหนาท

รูปที่ 14 แผนที่แสดงสถานีตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (VOCs) ในจังหวัดระยอง (พื้นที่มาตาพุตและใกล้เคียง)

2.3.2 สถานการณ์คุณภาพอากาศในพื้นที่อีอีซี ตั้งแต่ พ.ศ. 2561 – 2567

จากการตรวจวัดในปี พ.ศ. 2567 พบว่า ฝุ่นละอองขนาดเล็กเป็นปัญหาสำคัญโดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) ปัญหารองลงมา คือ ก๊าซโอโซน (O_3) ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) มีค่าสูงบางสถานี ที่ตรวจวัดเรียงตามลำดับสำหรับสารมลพิษอื่นๆ ยังมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แสดงดังรูปที่ 15 – 18

แผนภูมิแสดงปริมาณก๊าซโอโซน (O₃) ค่าเฉลี่ย 8 ชม.

Legend:

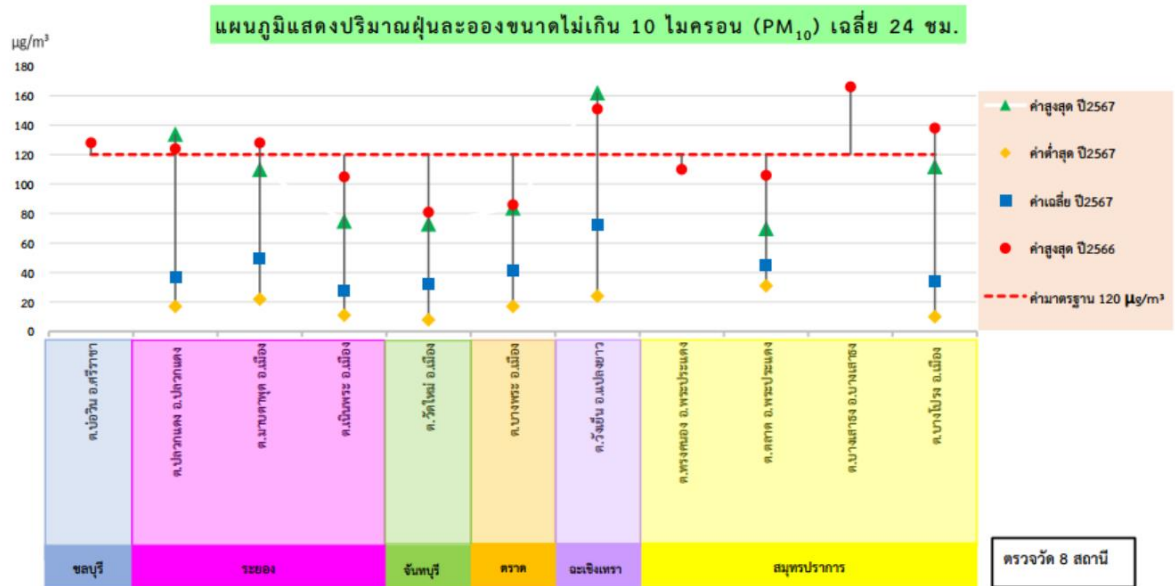
- ▲ ค่าสูงสุด ปี2567
- ◆ ค่าต่ำสุด ปี2567
- ค่าสูงสุด ปี2566
- ค่ามาตรฐาน 70 ppb

เขต	ค่าสูงสุด ปี2567 (ppb)	ค่าต่ำสุด ปี2567 (ppb)	ค่าสูงสุด ปี2566 (ppb)
เขตปทุมธานี	92	0	90
เขตปทุมธานี	72	0	90
เขตปทุมธานี	48	0	40
เขตปทุมธานี	48	0	72
เขตปทุมธานี	68	0	70
เขตปทุมธานี	95	0	85
เขตปทุมธานี	125	0	88

ตรวจวัด 4 สถานี

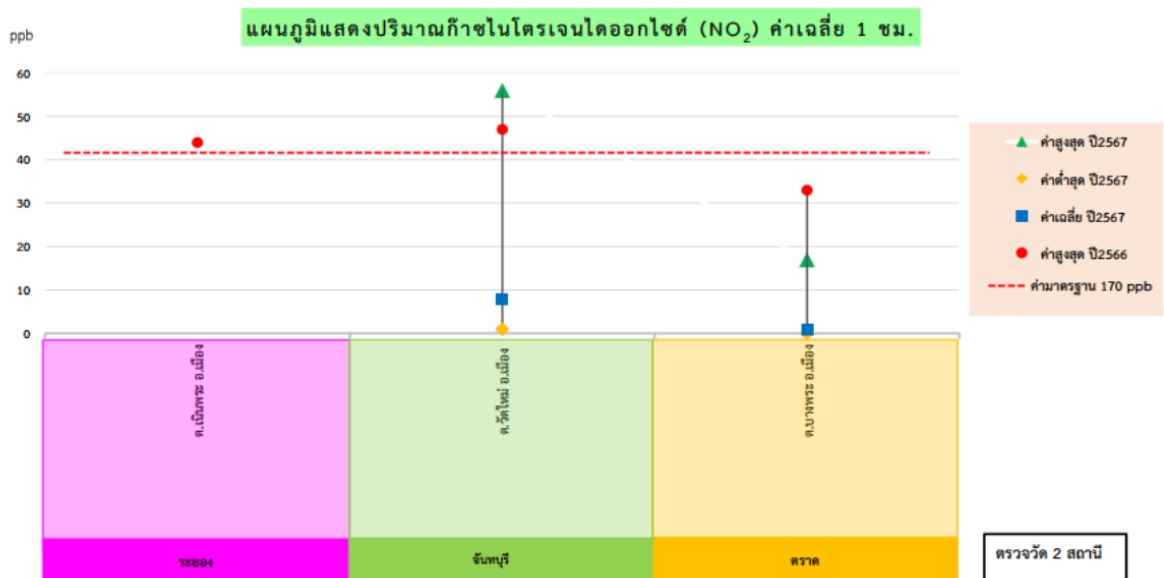
ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ 16 แผนภูมิแสดงปริมาณโอโซน (O₃)

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ 17 แผนภูมิแสดงปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀)

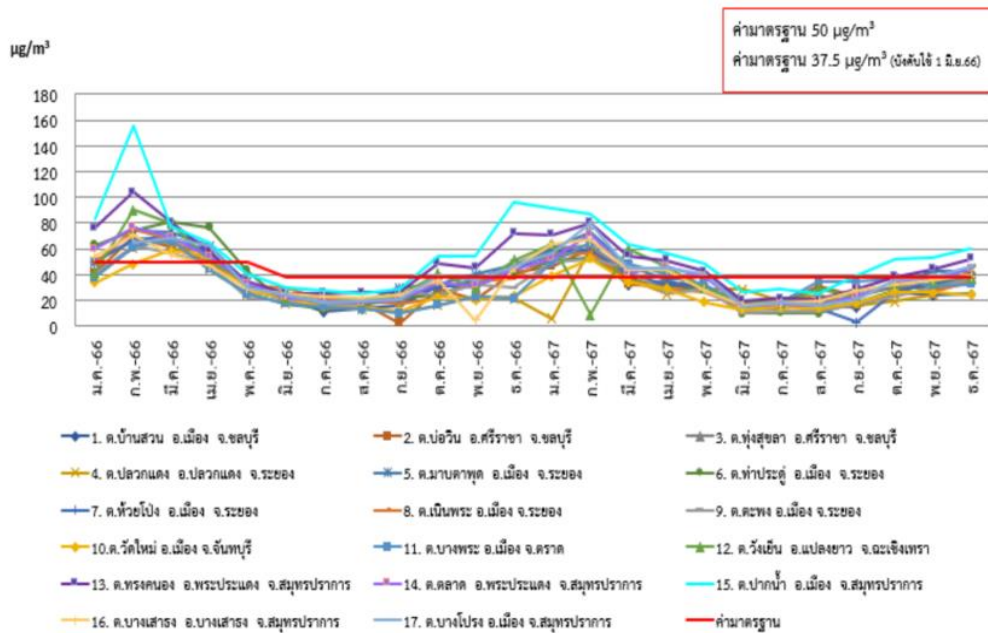

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ 18 แผนภูมิแสดงปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂)

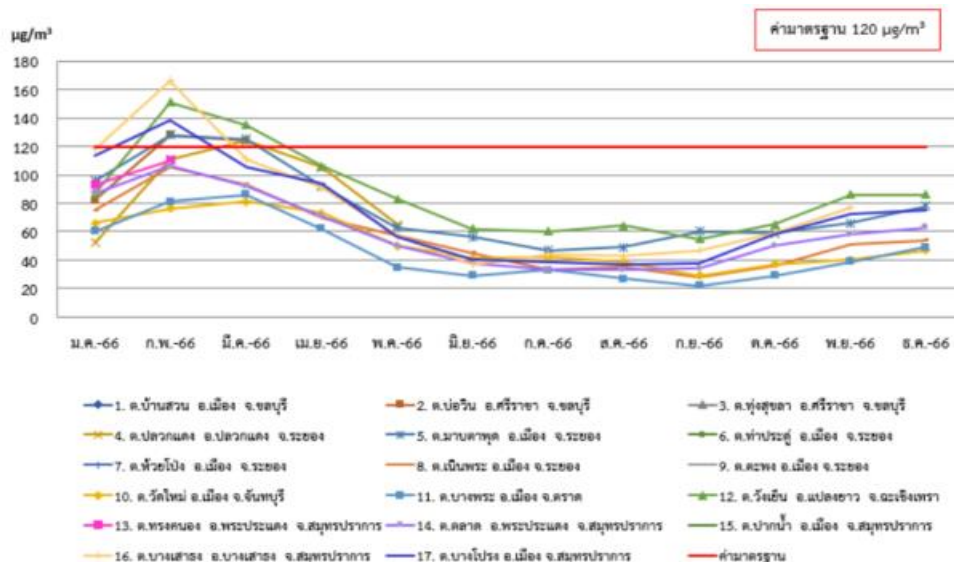
โดยทั้ง 3 จังหวัด (จ.ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา) ตรวจพบ PM_{2.5} มีค่าเกินมาตรฐาน ประมาณ 1 – 7 วัน ในเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนเมษายน และเดือนธันวาคม และตรวจพบ PM₁₀ มีค่าเกินมาตรฐาน ในพื้นที่บริเวณ ด.วังเย็น อ.แปลงยาว จ. ฉะเชิงเทรา ประมาณ 1 – 3 วัน ในเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม และเดือนธันวาคม

โดยสาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของ $PM_{2.5}$ และ PM_{10} มาจากแหล่งกำเนิดหลัก เช่น การจราจร การเกษตร การเผาในที่โล่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับ ช่วงต้นปีความกดอากาศค่อนข้างสูงจากประเทศจีน แผลงมาปกคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และบริเวณใกล้เคียง ทำให้ฝุ่นละอองไม่กระจายตัว เกิดการสะสมในชั้นบรรยากาศ

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

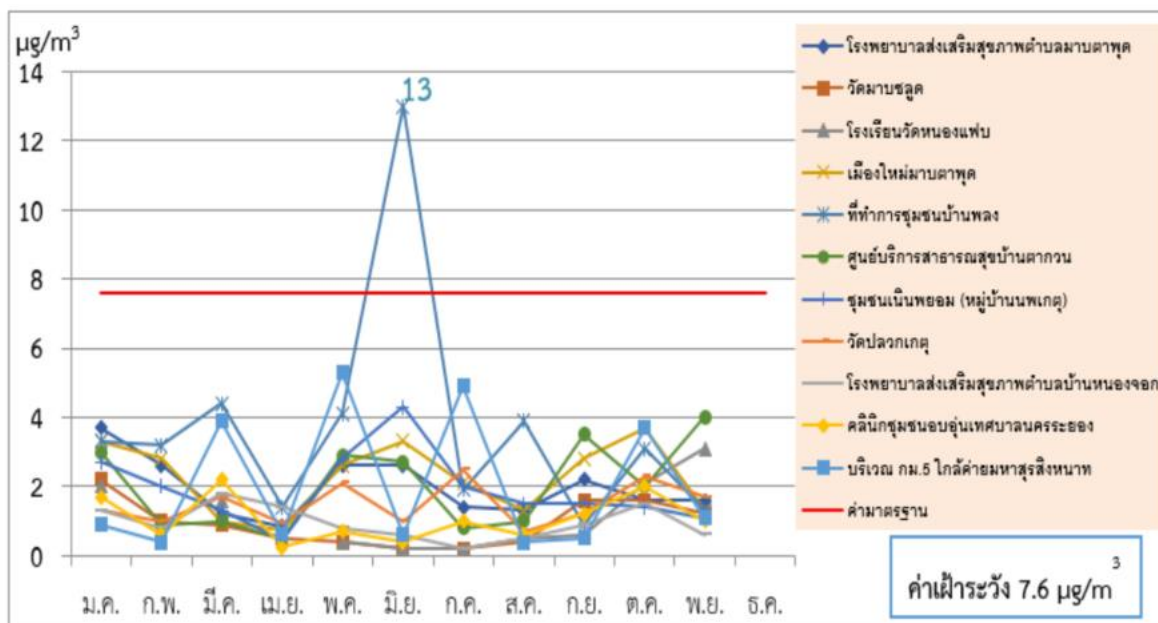
รูปที่ 19 แผนภูมิแสดงปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) สูงสุดที่ตรวจวัดได้

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

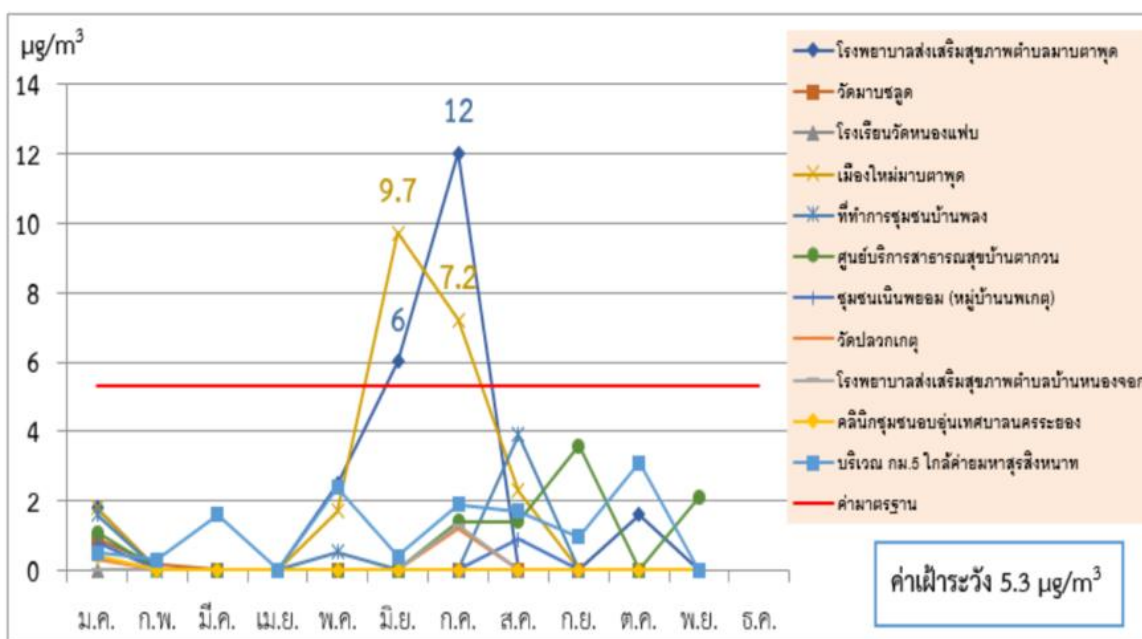
รูปที่ 20 แผนภูมิแสดงปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) สูงสุดที่ตรวจวัดได้

สถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (VOCs) จากการตรวจวัดในปี 2567 พบว่า สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 24 ชั่วโมง ที่ยังเป็นปัญหาในพื้นที่ ได้แก่ สารเบนซีน (Benzene) และสาร 1,3-บิวทาไดอิน (1,3-Butadiene)

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ 21 แผนภูมิแสดงปริมาณสารเบนซีน (Benzene) ที่ตรวจวัดได้ในปี 2567

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ 22 แผนภูมิแสดงปริมาณสาร 1,3-บิวทาไดอิน (1,3-Butadiene) ที่ตรวจวัดได้ในปี 2567

นอกจากนี้ สถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในจังหวัดระยอง ปี 2567 มีแนวโน้มลดลง เมื่อเทียบกับปี 2566 โดยมีค่าเฉลี่ยรายปีเกินกว่ามาตรฐาน ได้แก่ สารเบนซีน (Benzene) 1.8 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มาตรฐานเฉลี่ยรายปีไม่เกิน 1.7 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) สาร 1,3-บิวทาไดอิน (1,3-Butadiene) 0.62 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มาตรฐานเฉลี่ยรายปีไม่เกิน 0.33 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) และสาร 1,2-ไดคลอโรอีเทน (1,2-Dichloroethane) 0.22 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มาตรฐานเฉลี่ยรายปีไม่เกิน 0.40 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

ค่าเฝ้าระวังสำหรับสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 24 ชั่วโมง ในปี 2567 พบสารเบนซีน เกินค่าเฝ้าระวัง จำนวน 1 ครั้ง ที่สถานีชุมชนบ้านพลง สาร 1,3-บิวทาไดอิน เกินค่าเฝ้าระวัง รวมจำนวน 4 ครั้ง ที่สถานีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาตาพูด 2 ครั้ง และสถานีเมืองใหม่ 2 ครั้ง

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds : VOCs) ในบรรยากาศ ปี 2567 ในพื้นที่จังหวัดระยอง

จุดตรวจวัด	สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)								
	Vinyl Chloride	1,3 Butadiene	Dichloro methane	Chloroform	1,2-Dichloro ethane	Benzene	1,2-Dichloro propqne	Trichloro ethylene	Tetrachloro ethylene
ระยอง									
- วัดหนองแปน	0.01	0.01	1.07	0.16	0.2	1.3	0.03	0.01	0.02
- วัดมาขลุค	0.02	0.1	1.58	0.11	0.2	1	0.03	0.01	0.02
- ที่ทำการชุมชนบ้านพลง	0.13	0.51	1.81	0.15	0.2	3.5	0.03	0.01	0.02
- สถานีเมืองใหม่มาตาพูด	0.26	1.9	1.48	0.13	0.2	2.3	0.03	0.01	0.02
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาตาพูด	0.11	2	1.4	0.1	0.2	2	0.03	0.01	0.02
- ศูนย์บริการสาธารณสุขบ้านตากวน	0.07	0.81	1.23	0.08	0.2	2.1	0.03	0.01	0.02
- ชุมชนเนินพระยอม (หมู่บ้านนพเกตุ)	0.02	0.15	5.12	0.1	0.2	1.9	0.03	0.01	0.02
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองจอก	0.01	0.12	0.96	0.14	0.2	1	0.06	0.01	0.02
- วัดปลวกเกตุ	0.01	0.13	1	0.13	0.2	1.5	0.06	0.01	0.02
- คลินิกชุมชนอบอุ่นเทศบาลนครระยอง	0.01	0.04	1.06	0.17	0.2	1.1	0.06	0.01	0.02
- บริเวณ กม. 5 ใกล้เคียงมหาสุรสิงหนาท	0.01	1.32	1.43	0.11	0.2	2.3	0.08	0.01	0.02
ค่ามาตรฐานเฉลี่ยรายปี	10	0.33	22	0.43	0.4	1.7	4	23	200

ที่มา : สรุปสถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศตามมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ประจำปี 2567

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดสารคาร์บอนไดซัลไฟด์ (Carbon disulfide : CS₂) ปี 2567
ในพื้นที่จังหวัดระยอง

เดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของก๊าซคาร์บอนไดซัลไฟด์ (CS ₂) (หน่วย : ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร)										
	วัดหนองแฟบ	วัดมาบขุด	ที่ทำการชุมชนบ้านพลอง	สถานีเมืองใหม่มาบตาพุด	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด	ศูนย์บริการสาธารณสุขบ้านตากวน	ชุมชนเนินพะยอม (หมู่บ้านนพเขต)	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองจอก	วัดปลวกเกตุ	คลินิกชุมชนอบอุ่นเทศบาลนครระยอง	บริเวณ กม.5 ใกล้ค่ายมหาสุรสิงหนาท
มกราคม 2567	<0.005	<0.005	0.08	0.09	0.11	0.15	0.18	<0.005	<0.005	<0.005	<0.005
กุมภาพันธ์ 2567	no data	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
มีนาคม 2567	<0.01	<0.01	0.10	<0.01	0.08	0.11	0.16	0.15	0.10	0.10	0.12
เมษายน 2567	no data	<0.01	0.19	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.13	<0.01	<0.01	<0.01
พฤษภาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
มิถุนายน 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
กรกฎาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.08	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
สิงหาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
กันยายน 2567	<0.01	0.45	0.37	0.24	0.65	0.16	0.41	0.17	<0.01	<0.01	<0.01
ตุลาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
พฤศจิกายน 2567	<0.01	<0.01	0.24	<0.01	<0.01	0.10	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
ธันวาคม 2567	0.10	0.09	0.13	0.11	0.11	0.10	0.14	<0.01	0.09	0.10	<0.01
ค่ามาตรฐานเฉลี่ย 24 ชม.	100										

ที่มา : สรุปสถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศตามมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ประจำปี 2567

2.3.3 ปัญหาและอุปสรรค/แนวทางการแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรค

1) จังหวัดระยองมีปัญหาการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในเขตควบคุมมลพิษ คือ พื้นที่มาบตาพุด เนื่องจากเป็นแหล่งอุตสาหกรรมประเภทปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ ทำให้ผลการตรวจวัดระดับ VOCs บางชนิด ได้แก่ สารเบนซีน 1,3-บิวทาไดอิน 1,2-ไดคลอโรอีเทน ในบรรยากาศอยู่ในระดับเกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง

2) สถานีตรวจวัด VOCs รอบนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือมีจำนวนจำกัด ไม่ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง ประกอบกับการเฝ้าระวังยังพึ่งพาการเก็บตัวอย่างเป็นช่วงเวลา (Grab sampling) ทำให้ไม่สามารถตรวจจับเหตุการณ์การรั่วไหลเฉียบพลันได้ทันทั่วถึง

3) ขาดระบบการจัดเก็บข้อมูลการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบริษัทต่าง ๆ สามารถนำไปใช้คิดคำนวณค่า VOCs เช่น วิธีการได้มาของข้อมูลการระบาย VOCs ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน วิธีการตรวจวัด การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ฯ มีการใช้แนวคิดหรือหลักการที่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งในการตรวจวัดปริมาณการระบายสาร VOCs มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงทำให้บริษัทที่สามารถตรวจวัดได้มีจำนวนน้อย

4) ขาดระบบฐานข้อมูลกลาง “การปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)” ของทุกหน่วยงานไว้ที่เดียวกัน เพื่อเป็นกลไกในติดตามการแก้ปัญหา VOCs ในพื้นที่

5) ขาดกฎหมายหรือมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (VOCs) ไม่ให้เกิดค่ามาตรฐานที่กำหนด

แนวทางการแก้ไข

1) กำหนดมาตรฐานเชิงกฎหมายและการกำกับดูแลควบคุมการปล่อยมลพิษทางอากาศ และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) จากโรงงานอุตสาหกรรม และท่าเรือ อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการควบคุมแหล่งกำเนิด การสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และติดตั้งควบคุมมลพิษ เช่น ถูกรอง (Bag filter) และติดตั้งระบบบำบัดไอระเหย Vapor Recovery Unit (VRU)

2) การทบทวน/ปรับปรุง/ออกกฎหมายการควบคุม VOCs ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของพื้นที่ ครอบคลุมแหล่งกำเนิดและโรงงานที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ซ้ำซ้อนหรือสร้างความสับสนกับกฎหมายเดิม และบังคับใช้อย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงการรายงานข้อมูล VOCs เพื่อลดความซ้ำซ้อน

3) การทบทวนและปรับปรุงข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งกำหนดค่าขีดความสามารถในการรองรับสารเบนซีน (6,000 กก./ปี) และสาร 1,3-บิวทาไดอิน (5,300 กก./ปี) เป็น “ค่าเป้าหมาย” ในแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง พ.ศ. 2566 - 2570 และกำหนดค่าเป้าหมายให้เป็นค่ามาตรฐานในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA)

4) มีระบบฐานข้อมูลกลาง (Central Database System) ที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดการ VOCs ทั้งหมด เพื่อเป็นกลไกติดตามการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยมีข้อมูลที่จัดเก็บในระบบฐานข้อมูลกลางที่มีผลการตรวจวัดสิ่งแวดล้อมของโรงงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำฐานบัญชีสารอินทรีย์ระเหย (VOCs Inventory) ในภาพรวมของพื้นที่ ข้อมูลคุณภาพอากาศในบรรยากาศ มาตรการจัดการของนิคมอุตสาหกรรม และโรงงานที่ดำเนินการในพื้นที่ เป็นต้น

2.4 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก

2.4.1 ข้อมูลทั่วไป

ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gases) ในชั้นบรรยากาศมีคุณสมบัติในการดูดซับและปล่อยรังสีอินฟราเรดทำให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้อุณหภูมิบนโลกสูงขึ้น ก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ ได้แก่

ก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ		สาเหตุการเกิด
CO ₂	คาร์บอนไดออกไซด์	เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติเพื่อเป็นพลังงาน รวมทั้งการตัดไม้ทำลายป่า
CH ₄	มีเทน	เกิดจากกระบวนการย่อยสลายของอินทรีย์วัตถุโดยไม่มีออกซิเจน เช่น การย่อยสลายของขยะในหลุมฝังกลบ การทำฟาร์มปศุสัตว์ มูลสัตว์ การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการทำเกษตรกรรม การบำบัดน้ำเสีย และอุตสาหกรรมอื่น ๆ
N ₂ O	ไนตรัสออกไซด์	เกิดจากอุตสาหกรรมทางเคมี การใช้ปุ๋ยเคมีในภาคการเกษตร และกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมบางประเภท เช่น อุตสาหกรรมเคมี พลาสติกบางชนิด การใช้ปุ๋ย การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล รวมทั้งการเผาป่า
HFC ₈	กลุ่มก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน	ใช้ในระบบทำความเย็นต่าง ๆ และเป็นสารที่ถูกนำมาใช้แทนก๊าซคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (CFCs) ซึ่งเป็นสารที่ใช้อยู่ในเครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น สเปร์ย และน้ำยาดับเพลิง เช่น ไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFCs) เพอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFCs) ซึ่งถูกใช้ในอุตสาหกรรมบางประเภท
PFC	กลุ่มก๊าซเปอร์ฟลูออโรคาร์บอน	มาจากภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยถูกใช้เป็นตัวทำละลายและสารตั้งต้นในการผลิต รวมถึงผลผลิตพลอยได้จากกระบวนการต่าง ๆ จากภาคอุตสาหกรรม เช่น การถลุงอะลูมิเนียม การผลิตสารกึ่งตัวนำ
SF ₆	ซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์	เป็นก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากมนุษย์นิยมใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นำมาใช้เพื่อเป็นฉนวนไฟฟ้าป้องกันการเกิดประกายไฟจากอุปกรณ์สวิตช์ไฟฟ้าแรงสูง หรือช่วยในการระบายความร้อนจากอุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูง เช่น สวิตช์เกียร์
NF ₃	ไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์	เป็นก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากมนุษย์ อยู่ในกระบวนการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือวงจรรขนาดเล็ก

ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) และความตกลงปารีส (Paris Agreement) ต้องจัดทำเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contributions: NDC) อย่างต่อเนื่องทุก ๆ 5 ปี

โดยประเทศไทยได้นำส่งแผน NDC ฉบับที่ 1 (NDC2030) ซึ่งมีช่วงการดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 - 2573 โดยยกระดับการลดก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 30-40 จากกรณีปกติ (BAU) ในสาขาพลังงาน คมนาคมขนส่ง กระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ การจัดการของเสีย และการเกษตร เพื่อควบคุมอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียสเมื่อเทียบกับยุคก่อนปฏิวัติอุตสาหกรรม และจัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาว ในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย (Long-Term Low Greenhouse Gas Emission development Strategy: LT-LEDS) ซึ่งมีเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)³ ภายในปี ค.ศ. 2050 (พ.ศ. 2593) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions)⁴ ภายในปี ค.ศ. 2065 (พ.ศ. 2608) เสนอไปยังสำนักเลขาธิการ UNFCCC

สำหรับ พื้นที่ อีอีซี โดย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ได้มีการจัดทำแผนที่นำทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ **ระยะสั้น** (พ.ศ. 2566 - 2567) เป้าหมาย 2 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า **ระยะกลาง** (พ.ศ. 2567 - 2573) เป้าหมาย 14 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือร้อยละ 30 เทียบปีฐาน และ**ระยะยาว** (พ.ศ. 2573 - 2593) เป้าหมาย 33 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือร้อยละ 73 เทียบปีฐาน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ (LT-LEDS) ของประเทศไทย

2.4.2 สถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ อีอีซี ตั้งแต่ พ.ศ. 2561 – 2566 และการคาดการณ์แนวโน้มการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่จะเกิดขึ้นช่วง พ.ศ. 2567 – 2570

สถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่อีอีซี

การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของ 3 จังหวัด ในพื้นที่อีอีซี ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา และเลือกใช้ปี พ.ศ. 2562 เป็นปีฐาน เนื่องจากเป็นปีล่าสุดที่มีข้อมูลครบถ้วนและเป็นปีที่มีกิจกรรมอย่างปกติของจังหวัด จากการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของพื้นที่อีอีซี พบว่า

³ ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) คือ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศเท่ากับปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกดูดกลับคืนมา โดยผ่าน 3 กลไก ได้แก่ (1) “ลด” การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น การใช้พลังงานหมุนเวียนแทนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil Fuel) (2) “ดูดกลับ” ก๊าซเรือนกระจกจากชั้นบรรยากาศ และ (3) “ชดเชย” การปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยการซื้อคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit Offset)

⁴ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) จะเกิดขึ้นได้เมื่อก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ มีภาวะสมดุลกับการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก กล่าวคือ หากเราปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ 100 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ก็จะต้องมีกิจกรรมที่ลดหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ 100 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าเช่นกัน **ไม่สามารถชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยการซื้อคาร์บอนเครดิตได้**

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับ Basic+⁵ ปี พ.ศ. 2562 ของ พื้นที่อีอีซี มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ 50,266,691 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็น 13.46 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อจำนวน ประชากรตามทะเบียนราษฎร์ และคิดเป็น 10.12 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อจำนวนประชากรทั้งหมด จากการพิจารณากิจกรรมการประเมินก๊าซเรือนกระจก พบว่า พื้นที่อีอีซี มีข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก ระดับ Basic+ ในภาคต่าง ๆ ดังนี้

- **ภาคพลังงาน (Stationary Energy)** เป็นภาคที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ 25,301,051 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 50.33 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของพื้นที่อีอีซี
- **ภาคการขนส่ง (Transportation)** เป็นภาคที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกรองลงมาจากภาคพลังงาน เท่ากับ 16,747,399 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นร้อยละ 33.32 ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของพื้นที่อีอีซี
- **ภาคการจัดการของเสีย (Waste)** มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับที่ 4 เท่ากับ 2,413,137 ตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นร้อยละ 4.80 ของปริมาณการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของพื้นที่อีอีซี
- **ภาคกระบวนการ อุตสาหกรรม และการ ใช้ผลิตภัณฑ์ (IPPU)** กระบวนการอุตสาหกรรมมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับที่ 3 เท่ากับ 4,896,623 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นร้อยละ 9.74 ของ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของพื้นที่อีอีซี
- **ภาคเกษตร ป่าไม้ และ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (AFOLU)** เป็นภาคที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับที่ 5 เท่ากับ 908,481 ตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นร้อยละ 1.81 ของปริมาณ การ ปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของพื้นที่อีอีซี

โดยกลุ่มย่อยที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด คือ การใช้พลังงานในอุตสาหกรรมการผลิต และการก่อสร้าง รองลงมา คือ การขนส่งทางถนน และกระบวนการอุตสาหกรรม ซึ่ง 3 ลำดับนี้คิดรวมเป็นร้อยละ 76.71 ของ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมของพื้นที่อีอีซี ทั้งนี้ รายละเอียดลำดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สาขาย่อย ดังนี้

⁵ การรายงานแบบ Basic หมายถึง การรายงานภาคพลังงานและภาคการขนส่งในขอบเขตที่ 1 และขอบเขตที่ 2 และภาคการจัดการของเสีย ที่เกิดขึ้นจากเมือง ขณะที่การรายงานแบบ Basic+ การรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกครอบคลุมแบบ Basic รวมกับภาค IPPU ภาค AFOLU และภาคพลังงานและภาคการขนส่ง ในขอบเขตที่ 3

ตารางที่ 14 สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2562

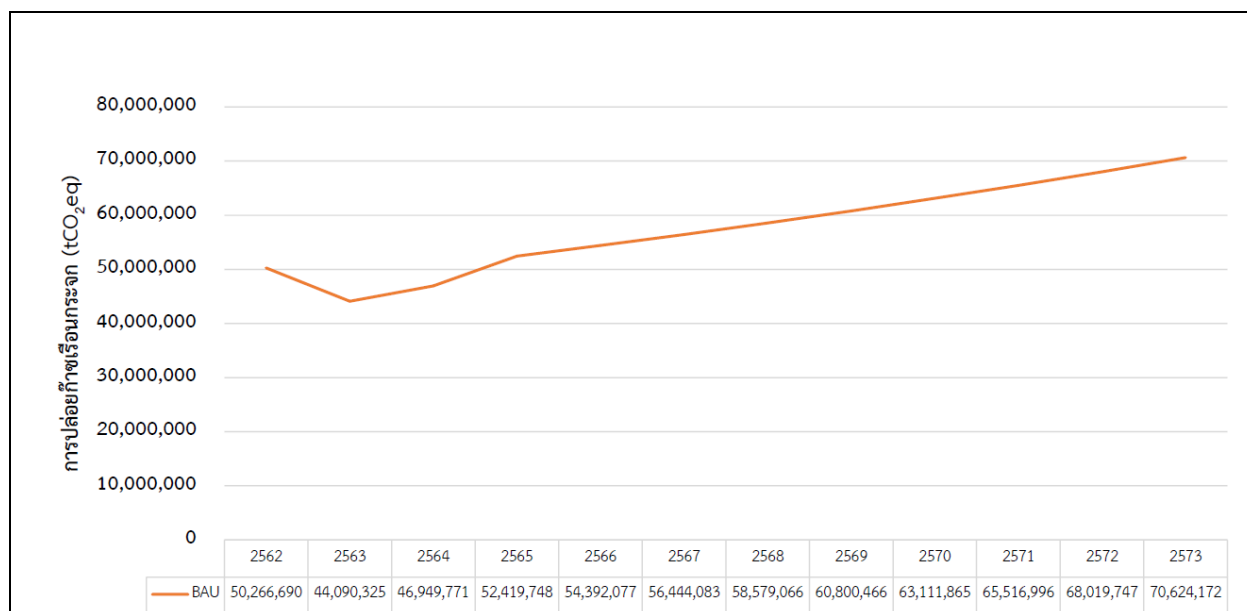
สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2562		
สาขาย่อย	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก(tCO ₂ eq)	ร้อยละ
พลังงานในอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง	20,384,583	40.55
การขนส่งทางถนน	13,281,171	26.42
กระบวนการอุตสาหกรรม	4,896,623	9.74
การขนส่งทางน้ำ	3,370,546	6.71
พลังงานในธุรกิจการค้าและหน่วยงานรัฐ	2,050,621	4.08
พลังงานในที่พักอาศัย	1,927,925	3.84
การจัดการของเสียที่เกิดในพื้นที่ ด้วยวิธีฝังกลบในพื้นที่	1,154,550	2.30
การจัดการของเสียที่เกิดในพื้นที่ ด้วยวิธีการเผาไหม้ในพื้นที่	870,706	1.73
การปลูกข้าว	562,062	1.12
พลังงานในแหล่งที่ไม่สามารถระบุได้	482,276	0.96
การรั่วไหลของก๊าซเรือนกระจกจากระบบน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	400,017	0.80
การจัดการน้ำเสียที่เกิดในพื้นที่ ด้วยการบำบัดในพื้นที่	387,288	0.77
การจัดการปศุสัตว์	226,709	0.45
การใช้ประโยชน์ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	93,863	0.19
การขนส่งทางอากาศ	65,548	0.13
พลังงานในการเกษตร ป่าไม้ และประมง	48,292	0.10
การขนส่งทางระบบราง	30,134	0.06
การเผาไหม้ชีวมวล	25,846	0.05
พลังงานในการผลิตพลังงาน	7,337	0.01
การรั่วไหลของก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการทำเหมือง จัดเก็บ และขนส่งถ่านหิน	594	0.01

ตารางที่ 15 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก รายสาขา

ภาคส่วน	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด (tCO ₂ eq) ปี พ.ศ. 2562		
	จ.ชลบุรี	จ.ระยอง	จ.ฉะเชิงเทรา
● พลังงาน	8,044,354	14,014,202	3,187,431
● การขนส่ง	13,694,103	1,808,397	1,314,916
● การจัดการของเสีย	923,648	1,375,467	591,226
● กระบวนการอุตสาหกรรมและ การใช้ผลิตภัณฑ์	164,006	4,675,920	56,697
● ภาคเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน	173,902	97,075	610,645
รวม	23,000,013	21,971,061	5,760,915
ร้อยละ	45.76	43.71	11.46

แนวโน้มปริมาณก๊าซเรือนกระจกของพื้นที่อีอีซี จากข้อมูลก๊าซเรือนกระจกปีฐาน

การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตจากกรณีปกติ (Business-As-Usual; BAU) เพื่อประเมินแนวโน้มข้อมูลกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตั้งแต่ปีฐาน (พ.ศ. 2562) จนถึง ปี พ.ศ. 2573 โดยคาดการณ์ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตมาจากการรวบรวมค่าสมมติฐานอัตราการเติบโตของภาคส่วนต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือดูแลรับผิดชอบ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติและการรวบรวมรวมถึงข้อมูลกิจกรรมย้อนหลังจากการหน่วยงานท้องถิ่นในจังหวัด และพิจารณาข้อมูลอื่น ๆ ประกอบ เช่น การเติบโตของประชากร พื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรกรรม เป็นต้น เพื่อคาดการณ์ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแต่ละสาขา และนำไปใช้วิเคราะห์ศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกให้มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่มากที่สุดจากการคาดการณ์ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกข้างต้น พบว่า การปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มสูงขึ้นซึ่งในปี พ.ศ. 2573 หากไม่มีการดำเนินมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจะมีระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ 70,624,172 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับปีฐาน (พ.ศ. 2562) ซึ่งภาคส่วนที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดในปี พ.ศ. 2573 คือ ภาคพลังงาน เท่ากับ 63.22 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า รองลงมา คือ ภาคการขนส่ง ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม และการใช้ผลิตภัณฑ์ (IPPU) ภาคการจัดการของเสีย ภาคการเกษตร ป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

รูปที่ 23 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2562-2573

โดยกลุ่มย่อยที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด คือ การใช้พลังงานในอุตสาหกรรม การผลิตและการก่อสร้าง รองลงมา คือ การขนส่งทางถนน และกระบวนการอุตสาหกรรม ทั้งนี้ รายละเอียดลำดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสาขาย่อย ดังนี้

ตารางที่ 16 สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2573

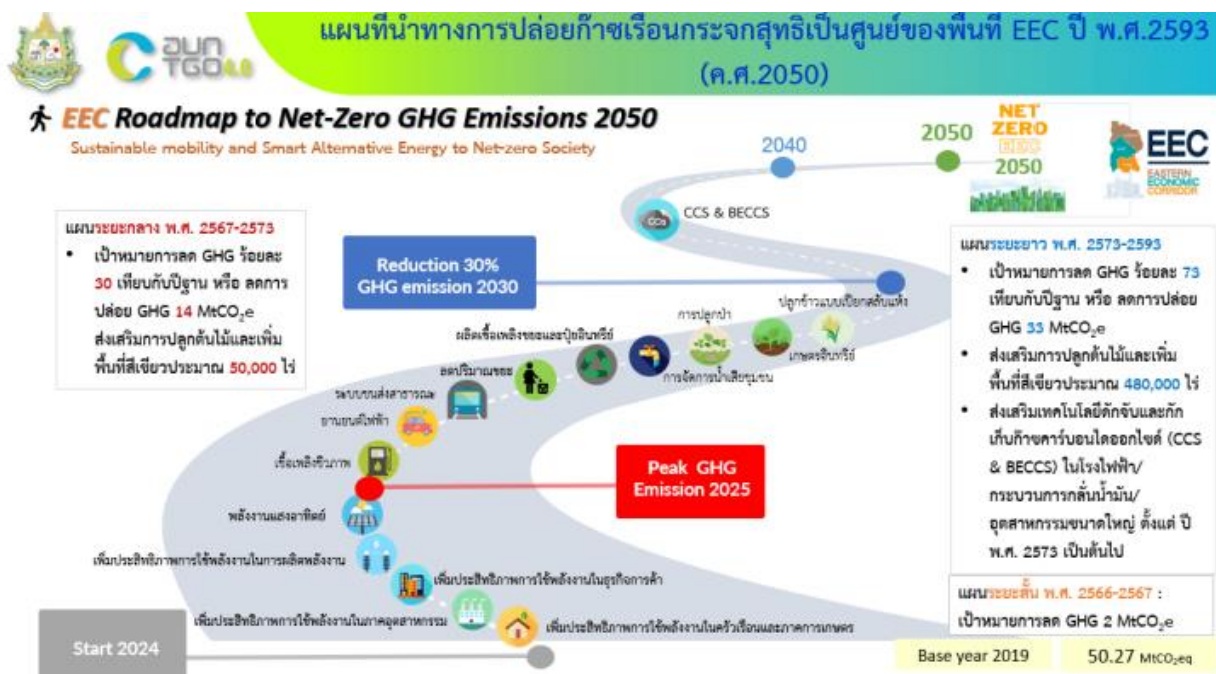
สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2573 (70,624,172 tCO ₂ eq)		
สาขาย่อย	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก(tCO ₂ eq)	ร้อยละ
พลังงานในอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง	37,366,158	52.91
การขนส่งทางถนน	10,576,145	14.98
กระบวนการอุตสาหกรรม	6,173,938	8.74
การขนส่งทางน้ำ	5,368,981	7.60
พลังงานในที่พักอาศัย	3,363,238	4.76
พลังงานในธุรกิจการค้าและหน่วยงานรัฐ	2,880,582	4.08
การจัดการของเสียที่เกิดในพื้นที่ ด้วยวิธีฝังกลบในพื้นที่	1,395,870	1.98
การจัดการของเสียที่เกิดในพื้นที่ ด้วยวิธีการเผาไหม้ในพื้นที่	1,052,698	1.49
การปลูกข้าว	566,570	0.80
พลังงานในแหล่งที่ไม่สามารถระบุได้	555,059	0.79
การจัดการน้ำเสียที่เกิดในพื้นที่ ด้วยการบำบัดในพื้นที่	465,104	0.66
พลังงานในการผลิตพลังงาน	431,009	0.61
การจัดการปศุสัตว์	251,816	0.36
การใช้ประโยชน์ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	95,731	0.14
พลังงานในการเกษตร ป่าไม้ และประมง	54,800	0.08
การเผาไหม้ชีวมวล	25,755	0.04
การจัดการของเสียที่เกิดในพื้นที่ ด้วยวิธีการ...	717	0.00

2.4.3 เป้าหมายและแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกสำหรับพื้นที่อีอีซี

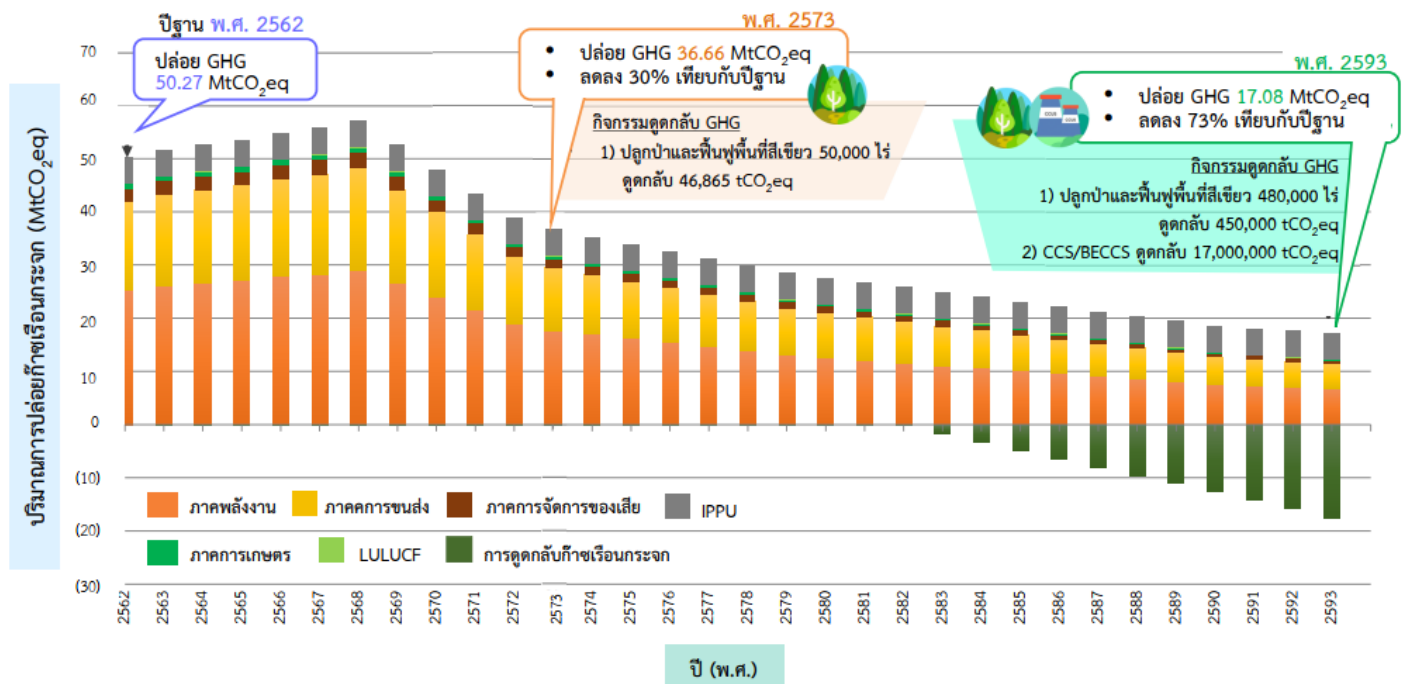
เป้าหมายและแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกสำหรับพื้นที่อีอีซี

มีการกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของพื้นที่อีอีซี เพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ หมายถึง ในปีเป้าหมายการบรรลุการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ พื้นที่อีอีซี จะต้องมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสมดุลกับการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ และพื้นที่อีอีซี ควรจะต้องมีการควบคุมเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในแต่ละปีให้ไม่เกินเส้นทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์จะช่วยให้พื้นที่อีอีซีมีกำหนดเพดานเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของเมืองในรายปี

โดยเส้นทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของ พื้นที่อีอีซี มีเป้าหมาย ในปี พ.ศ. 2573 ต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ 30 เทียบกับปีฐาน และมีเป้าหมายปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ เป็น ศูนย์ พ.ศ. 2593 ต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไม่น้อยกว่าร้อยละ 73 เทียบกับปีฐาน (พ.ศ. 2562) รวมกับการเพิ่มการดูดกลืนก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ (ด้วยการใช้เทคโนโลยีการดักจับและการกักเก็บคาร์บอน (CCS, CCU และ BECCS) และเพิ่มการปลูกป่าและพื้นที่สีเขียว) ต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 27 ของการปล่อยทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2593 ทั้งนี้ ภายในปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) พื้นที่อีอีซี จะต้องทำการปลูกและการฟื้นฟู พื้นที่สีเขียวประมาณ 50,000 ไร่ เพื่อเพิ่มปริมาณการดูดกลืนก๊าซเรือนกระจก 46,865 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่า และทำการปลูกและการฟื้นฟูพื้นที่สีเขียวสะสมเป็น 480,000 ไร่ เพื่อเพิ่มปริมาณการดูดกลืน ก๊าซเรือนกระจกเป็น 450,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และเพื่อให้บรรลุการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พื้นที่อีอีซี ต้องเพิ่มการดูดกลืนก๊าซเรือนกระจกด้วยเทคโนโลยี การดักจับและกักเก็บคาร์บอน (CCS/BECCS) ประมาณ 17,000,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) ดังภาพแผนที่นำทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050)

รูปที่ 24 แผนที่นำทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050)

รูปที่ 25 เป้าหมายและเส้นทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของพื้นที่อีอีซี ปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050)

ศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกของพื้นที่อีอีซี

จากการประเมินศักยภาพของมาตรการที่มีศักยภาพสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อีอีซี เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งสิ้น 28 มาตรการ พบว่า ในปี พ.ศ. 2573 มีศักยภาพการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งสิ้น 14,898,830 ตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ครอบคลุมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้ง 5 ภาคส่วน โดยภาคพลังงานและภาคขนส่งมีศักยภาพรวมสูงที่สุดรวมกันได้ ร้อยละ 98 ของเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของพื้นที่อีอีซี และที่เหลือมาจากภาคการจัดการของเสีย ภาคการเกษตร และภาคป่าไม้ที่ช่วย ให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ตารางที่ 17 ศักยภาพการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกพื้นที่อีอีซี

ภาคส่วน	ศักยภาพการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด (tCO ₂ eq)				
	ปี พ.ศ. 2567-2573				
	จ.ชลบุรี	จ.ระยอง	จ.ฉะเชิงเทรา	รวม	ร้อยละ
● พลังงาน	4,022,048	4,283,693	1,601,985	9,907,726	66.50
● การขนส่ง	3,048,889	886,868	743,409	4,679,166	31.41
● การจัดการของเสีย	127,732	15,481	8,845	152,058	1.02
● การเกษตร	14,130	1,570	97,315	113,015	0.76
● ภาคป่าไม้และพื้นที่สีเขียว	16,076	10,394	20,395	46,865	0.31
รวม	7,228,875	5,198,006	2,471,949	14,898,830	100
ร้อยละ	48.52	34.89	16.59	100	

3. การขับเคลื่อนผ่านกลไกเชิงนโยบาย และการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “สร้างสมดุลของการพัฒนากับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม 2) การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน 3) การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน และ 4) การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแผนการดำเนินงานในการขับเคลื่อนแผนสิ่งแวดล้อมฯ ระยะที่ 2 ได้แก่ การดำเนินการเผยแพร่ ชี้แจงถ่ายทอดรายละเอียดของแผนสิ่งแวดล้อมฯ และสร้างความเข้าใจในบทบาทของแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนฯ รวมถึงการผลักดันโครงการสำคัญที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นโครงการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ เพื่อใช้ประกอบการขอสนับสนุนงบประมาณและเร่งดำเนินงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว ทั้งนี้ ได้แบ่งการติดตามประเมินผลเป็น 2 ระยะ ได้แก่ **ระยะแรก** เป็นการติดตามผลตามเป้าหมายของแผนฯ ในระยะครึ่งแผน หลังจากประกาศใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และ **ระยะหลัง** เป็นการติดตามและประเมินผลตามเป้าหมายของแผนฯ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนฯ ในปี 2570 เพื่อรวบรวมปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติที่ได้เสนอไว้ในแผนฯ มาใช้ประกอบการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมฯ ระยะต่อไปในอนาคต โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนสิ่งแวดล้อมฯ ต่อไป

ทั้งนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2568 มีมติรับทราบแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570 ตามผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2567 และให้ สกพอ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานงบประมาณ และ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.2 ผลการดำเนินงานของ สกพอ. / การขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานต่างๆ

สกพอ. ร่วมกับ สผ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามและร่วมขับเคลื่อนเชิงนโยบายเพื่อหาหรือแนวทางแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงสนับสนุนการเสนอของบประมาณผ่านแผนงานบูรณาการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้ สกพอ. จัดเป็นโครงการสำคัญในพื้นที่อีอีซี ควบคู่กับการเสนอของบประมาณของท้องถิ่น ตลอดจนการติดตามโครงการตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570 โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- **ร่วมประชุมกับ สผ.** เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 ณ สผ. เพื่อหารือแนวทางการขับเคลื่อนแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) ให้ สกพอ. เร่งรัดการเสนอแผนสิ่งแวดล้อมฯ เข้า ครม. และประกาศใช้ต่อไป (ปัจจุบัน ครม. รับทราบ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2568) 2) หารือร่วมกับ คพ. สผ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ตามแผนสิ่งแวดล้อมฯ และ 3) ติดตามรายงานผลแผนสิ่งแวดล้อมฯ ระยะครึ่งแผน (เดือนตุลาคม 2566 - มีนาคม 2568)

- **ประชุมหารือและร่วมลงพื้นที่ เพื่อผลักดันการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และส่งเสริมการจัดการน้ำเสียตั้งแต่แหล่งกำเนิด** ระหว่างวันที่ 18 - 19 มีนาคม 2568 ณ เทศบาลเมืองมาบตาพุด เทศบาลตำบลเนินพระ และเทศบาลตำบลปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยร่วมกับ คพ. สคพ.13 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมหารือร่วมกับ ทม.มาบตาพุด ได้แก่ อจน. และร่วมหารือร่วมกับ ทต.ปลวกแดง ได้แก่ สผ. ขป. และผู้แทน อบจ.ระยอง โดยมีประเด็นสำคัญแต่ละพื้นที่สรุป ดังนี้

(1) **พื้นที่เทศบาลเมืองมาบตาพุด** โดยเทศบาลฯ ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงการให้บริการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลฯ กับ อจน. เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา น้ำเสียชุมชน ปัจจุบัน อจน. ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568 สำหรับการก่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียงบผูกพันปี 2568 - 2571 รวมวงเงินทั้งสิ้น 908.7300 ล้านบาท ซึ่งจะดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมระบบท่อรวบรวมและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย พร้อมทั้งขยายแนวท่อระบบเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างคาดว่าจะแล้วเสร็จในไตรมาสที่ 3 ปี 2568 นอกจากนี้ เทศบาลฯ และ สคพ.ที่ 13 จะร่วมกันจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อดูแลและป้องกันไม่ให้เกิดน้ำเสีย อาทิ สนับสนุนการติดตั้งถังดักไขมันเพื่อให้คุณภาพน้ำคลองน้ำหุดดีขึ้นและควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการเก็บค่าบริการให้กับประชาชน ควบคู่กับก่อสร้างและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการน้ำเสียที่แหล่งกำเนิด โดยเลือกพื้นที่หนองบัวแดง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ยังมีปัญหการติดตั้งถังดักไขมัน

(2) **พื้นที่เทศบาลตำบลเนินพระ** โดยเทศบาลฯ ได้ลงนามบันทึกความร่วมมือการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมและข้อตกลงการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม กับ อจน. โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการขอใช้พื้นที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และส่งมอบพื้นที่ให้กับ อจน. ดำเนินการจัดทำรายละเอียดระบบบำบัดน้ำเสียและของบประมาณประจำปีต่อไป ทั้งนี้ การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียดังกล่าว ยังไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียทั่วทั้งพื้นที่ ดังนั้น ที่ประชุมจึงมีความเห็น เทศบาลฯ ควรจัดทำแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนของพื้นที่เทศบาลตำบลเนินพระ โดยมี คพ. เป็นหน่วยงานวิชาการสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูล และส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหา น้ำเสียตั้งแต่แหล่งกำเนิด โดยออกเทศบัญญัติให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมันในพื้นที่อยู่อาศัยและสถานประกอบการ รวมถึงเทศบาลฯ ควรร่วมมือกับ ทม.มาบตาพุด ให้นำน้ำเสียบางส่วนไปบำบัด เนื่องจากพื้นที่บางส่วนของเทศบาลฯ เป็นพื้นที่ที่ต่อเนื่องกัน

(3) พื้นที่เทศบาลตำบลปลวกแดง โดยเทศบาลฯ มีแผนในการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ ของ ชป. แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่เนื่องจากอยู่บริเวณด้านบนของอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล ซึ่งอาจทำให้น้ำเสียไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำ อีกทั้ง ระเบียบของ ชป. ไม่อนุญาตให้มีสิ่งปลูกสร้างถาวรในพื้นที่อ่างเก็บน้ำ และพื้นที่ดังกล่าวยังเป็นพื้นที่รองรับน้ำหลากในช่วงฤดูฝนซึ่งมีโอกาสเกิดน้ำท่วม ที่ประชุมจึงมีความเห็น ให้เทศบาลฯ สำรวจพื้นที่ที่คาดว่าจะมีความเป็นไปได้ในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อจัดทำข้อมูลเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสีย และให้ คพ. พิจารณารูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสมของระบบบำบัดน้ำเสียของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เทศบาลฯ สามารถวิเคราะห์และสรุปพื้นที่ใหม่ที่เหมาะสมสำหรับก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย พร้อมทั้งเสนอผู้เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยเบื้องต้น มีจำนวน 5 พื้นที่ ได้แก่ 1) สวนสมุนไพร 2) พื้นที่ลานวัดโพธิ์สมถ์ 3) พื้นที่สนามฟุตบอลโรงเรียนบ้านปลวกแดง 3) พื้นที่บริเวณโรงฆ่าสัตว์ 4) พื้นที่บริเวณโรงฆ่าสัตว์ และ 5) พื้นที่สามเหลี่ยม

- **ประชุมกลุ่มย่อยกับ อบก.** เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2568 ซึ่ง อบก. ได้ดำเนินโครงการสนับสนุนกลุ่มจังหวัดในพื้นที่อีอีซี ขับเคลื่อนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในพื้นที่อีอีซี ภายใต้แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปีงบประมาณ 2568 เพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมในพื้นที่อีอีซี มุ่งสู่เป้าหมาย Net Zero โดย อบก. ได้นำเสนอร่างโครงสร้างเชิงสถาบันสำหรับการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่อีอีซี ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการคัดเลือกมาตรการ/นโยบาย การจัดเก็บและทวนสอบข้อมูลกิจกรรม (Activity Data) จากหน่วยงานปฏิบัติการ เพื่อจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลฯ เสนอต่อ คณะทำงาน ตามร่างโครงสร้างที่กำหนด รวมถึงหารือการนำผลการประเมินที่ได้ใช้ในการรายงานตามตัวชี้วัดตามที่กำหนดในแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ปัจจุบัน ได้จัดทำ ร่าง แนวทางการติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกในเขตพื้นที่อีอีซี ดังนี้

- (1) โครงสร้างการรายงานผลการลดก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่อีอีซี
- (2) พัฒนาวิธีการคำนวณและกระบวนการ MRV โดยใช้มาตรการ/นโยบายที่ผ่านการคัดเลือกจากหลักเกณฑ์ ซึ่งมี 3 มาตรการที่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ มาตรการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์) มาตรการใช้ไบโอดีเซลในภาคขนส่ง และมาตรการใช้เอทานอลในภาคขนส่ง ซึ่งมีผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการดังกล่าว รวมปริมาณลดก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่อีอีซี ดังตาราง

ตารางที่ 18 ร้าง ผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการในพื้นที่อีอีซี ปี 2562 - 2567

ร่าง ผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการในพื้นที่อีอีซี ปี 2562 - 2567						
มาตรการ ที่ผ่านการคัดเลือก	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ (tCO ₂)					
	2562	2563	2564	2565	2566	2567
จังหวัดชลบุรี						
• มาตรการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์)	28,114	27,311	23,515	23,515	23,515	23,515
• มาตรการใช้ไบโอดีเซล (ในภาคขนส่ง)	219,434	219,181	221,132	229,993	249,848	254,075
• มาตรการใช้เอทานอล (ในภาคขนส่ง)	105,992	114,518	106,378	105,400	105,055	98,918
จังหวัดระยอง						
• มาตรการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์)	5,519	5,362	4,616	4,616	4,616	4,616
• มาตรการใช้ไบโอดีเซล (ในภาคขนส่ง)	86,614	85,009	85,186	90,028	82,234	84,837
• มาตรการใช้เอทานอล (ในภาคขนส่ง)	43,598	46,273	42,950	43,048	44,396	44,208
จังหวัดฉะเชิงเทรา						
• มาตรการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์)	10,583	10,281	8,852	8,852	8,852	8,852
• มาตรการใช้ไบโอดีเซล (ในภาคขนส่ง)	78,845	72,339	71,340	71,889	75,652	80,300
• มาตรการใช้เอทานอล (ในภาคขนส่ง)	31,006	31,257	28,989	27,807	27,238	26,271
รวม						
• มาตรการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์)	44,216	42,954	36,983	36,983	36,983	36,983
• มาตรการใช้ไบโอดีเซล (ในภาคขนส่ง)	384,893	376,529	377,658	391,910	407,734	419,212
• มาตรการใช้เอทานอล (ในภาคขนส่ง)	180,596	192,048	178,317	176,255	176,689	169,397
รวมปริมาณ	609,705	611,531	592,958	605,148	621,406	625,592

• ร่วมประชุมกับ คพ. และ สผ. เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2568 ณ คพ. เพื่อร่วมกันผลักดันการแก้ไข และป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้ สกพอ. สนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถการบูรณาการการจัดการเรื่องร้องเรียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสนับสนุนการขยายผลการใช้นวัตกรรมแพลตฟอร์ม Traffy Fondue ในการแก้ไขและป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

• ติดตามการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในพื้นที่อีอีซี ภายใต้แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปีงบประมาณ 2568 ของ กรอ. ซึ่งเป็นการศึกษา และพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในกระบวนการทางเคมีและการใช้เคมีภัณฑ์อย่างยั่งยืน (Sustainable Chemistry) ในภาคอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการปกป้องสภาพภูมิอากาศ โดย (1) จัดทำสถานการณ์การผลิต และการใช้สารเคมีฯ รายงานการประเมินความเป็นไปได้และศักยภาพในการดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิต/ใช้ สารเคมีในกระบวนการ และจัดทำข้อมูลกระบวนการทางเคมีที่มีการพัฒนาตามแนวทางเคมียั่งยืน ในรูปแบบ Web page พร้อมทั้งข้อเสนอแนวทาง/นโยบายพัฒนาการจัดการความปลอดภัยสารเคมี และ (2) พัฒนา เครือข่ายเพื่อการป้องกันและประสานงานการจัดการสารเคมี ผ่านการฝึกอบรม เรื่อง วิธีการตรวจสอบ

ความปลอดภัยสารเคมีของโรงงานและการเตรียมความพร้อมกรณีเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี รวมถึงจัดทำแผน และออกแบบสถานการณ์จำลองสำหรับการฝึกซ้อมแผนระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีชนิดบนโต๊ะ ฝึกซ้อมแผนฯ ภาวะฉุกเฉินเกี่ยวกับสารเคมีและวัตถุอันตราย ให้แก่ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

● **ร่วมประชุมกับ คณะอนุกรรมการการจัดการปริมาณสารอาหารในแหล่งน้ำผิวดินและทะเล** ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2568 ณ ห้องประชุม 202 อาคารกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้กลไกการขับเคลื่อน การแก้ไขปัญหาปริมาณสารอาหาร มีความเหมาะสมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยที่ประชุมรับทราบ ความก้าวหน้าโครงการวิจัยการทบทวนและวิเคราะห์ช่องว่างความรู้เกี่ยวกับยูโทรฟิเคชันในอ่าวไทยตอนใน (Gap Analysis) และแผนการดำเนินงานโครงการการวางยุทธศาสตร์การลดมลพิษจากสารอาหารสำหรับน่านน้ำชายฝั่ง ประเทศไทย ปี 2567 - 2570 รวมถึงพิจารณา (ร่าง) กรอบแผนการจัดการปริมาณสารอาหารในแหล่งน้ำผิวดินและ ทะเลของประเทศ พ.ศ. 2569 – 2575 โดยที่ประชุมเสนอให้ทบทวนกรอบแนวคิดการดำเนินงานให้สอดคล้อง กับเป้าหมาย SDGs และแผนการบริหารจัดการน้ำ 20 ปี รวมถึงทบทวนรายละเอียดการดำเนินงานและขอบเขตการ จัดการ โดยใช้ข้อมูลเชิงวิชาการสนับสนุนการวิเคราะห์ ได้แก่ (1) การลดสารอาหาร ณ ต้นทาง (2) การควบคุม ป้องกัน และเพิ่มประสิทธิภาพการ บำบัดน้ำเสีย (3) การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ และ (4) การเฝ้าระวัง พืชน้ำ และป้องกันแหล่ง น้ำจากปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชัน

4. ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อม ระยะที่ 2 (ปี 2566-2570)

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570 (คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2568)

วิสัยทัศน์ “สร้างสมดุลของการพัฒนากับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

เป้าหมาย “สถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดีขึ้น”

วัตถุประสงค์

- (1) ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างคุ้มค่าและเป็นธรรม ภายใต้ความสมดุลของระบบนิเวศ
- (3) เสริมสร้างวิถีชีวิตและการพัฒนาเมืองและชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนด้วยรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (BCG)
- (4) พัฒนา ปรับปรุง เครื่องมือกลไก ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

โดยขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายผ่านยุทธศาสตร์การพัฒนา 4 ยุทธศาสตร์ 13 เป้าหมาย 17 ตัวชี้วัด 190 โครงการ เป็นโครงการสำคัญที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 26 โครงการ และโครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามกลยุทธ์มาตรการ จำนวน 164 โครงการ มีผลการประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานตามเป้าหมาย ร้อยละ 62.71 จากการบรรลุเป้าหมาย 7 ตัวชี้วัด ไม่บรรลุเป้าหมาย 1 ตัวชี้วัด อยู่ระหว่างดำเนินการ 7 ตัวชี้วัด และยังไม่สามารถวัดผลได้ 2 ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม

4.1.1 ภาพรวมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด/โครงการ

กลยุทธ์และมาตรการที่สำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ 7 มาตรการ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการน้ำเสีย มาตรการ 1) การปรับปรุง บำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่เดิม เพื่อจัดการน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติม กลยุทธ์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการของเสีย มาตรการ 1) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย และขยะติดเชื้อที่มีอยู่เดิม ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2) การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย และขยะติดเชื้อเพิ่มเติม และกลยุทธ์ที่ 3 การติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังและจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดและในสิ่งแวดล้อม มาตรการ 1) การควบคุมกำกับดูแลการปนเปื้อนสารมลพิษในสิ่งแวดล้อม 2) การจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม 3) การจัดการมลพิษทางอากาศ

มีการกำหนดเป้าหมาย 3 เป้าหมาย ได้แก่ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะน้ำเสียและขยะ โดยการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม และระบบกำจัดขยะ ได้แก่ ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ 2) เพิ่มเต็มระบบบำบัดน้ำเสียรวม/ระบบกำจัดขยะ ทั้งการเตรียมการ (ศึกษา ออกแบบ) และการก่อสร้างระบบการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับปริมาณของเสียที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และส่งเสริมเทคโนโลยีในการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ และ 3) ติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง สารมลพิษและสิ่งแวดล้อม ที่อาจมีการปนเปื้อนทั้งในแหล่งน้ำผิวดินและน้ำบาดาล รวมทั้งมลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดจากในชุมชนและจากโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งปัญหาฝุ่นละออง PM10 PM2.5 O3 สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยดำเนินงานร่วมกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีการกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) ร้อยละของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
- 2) ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4
- 3) ร้อยละของมูลฝอยติดเชื้อที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 90
- 4) ร้อยละของจำนวนครั้งในรอบปีที่มีค่าคุณภาพอากาศ (PM_{2.5}) เกินมาตรฐาน ต่ำกว่าร้อยละ 4
- 5) จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านของเสียอันตรายไม่เพิ่มขึ้น
- 6) พื้นที่อีอีซี มีระบบจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม

โดยในยุทธศาสตร์ที่ 1 มีโครงการรวมจำนวนทั้งสิ้น 31 โครงการ แบ่งเป็นโครงการสำคัญที่สนองยุทธศาสตร์ 8 โครงการ วงเงิน 1,579.250 ล้านบาท และโครงการสนับสนุนการดำเนินการตามกลยุทธ์มาตรการจำนวน 23 โครงการ วงเงิน 1,847.314 ล้านบาท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะน้ำเสียและขยะ รวมถึงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง สารมลพิษและสิ่งแวดล้อม ทั้งในแหล่งน้ำผิวดิน น้ำบาดาล และมลพิษทางอากาศ

4.1.2 ผลการประเมินตามเป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566-2570 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม มีผลการดำเนินงานที่สำคัญในภาพรวม **“มีแนวโน้มต่ำกว่าเป้าหมาย”** โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินงานที่ตามเป้าหมาย ร้อยละ 41.67 จากการบรรลุเป้าหมาย 2 ตัวชี้วัด และอยู่ระหว่างดำเนินการ 1 ตัวชี้วัด จากจำนวนทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

4.1.3 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
1. ร้อยละของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 0 โดยในปี 2567 พบว่า ร้อยละของการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี ลดลงจากปี 2566 ที่ร้อยละ 40.89 เป็นร้อยละ 40.29 เนื่องจากมา ปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี แต่ปริมาณน้ำเสียที่ ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ที่สามารถบำบัดได้ มีแนวโน้มคงที่ หรือ เสื่อมสภาพลง ส่งผลให้ความสามารถในการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง
2. ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชน ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 100 โดยในปี 2567 ปริมาณมูลฝอยในพื้นที่อีอีซี เกิดขึ้น 5,513 ตัน/วัน (ร้อยละ 7.4 ของทั้งประเทศ) ซึ่งแบ่งเป็น - ขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 27.41 - ขยะมูลฝอยที่กำลังจัดถูกต้อง ร้อยละ 61.06 - ขยะมูลฝอยที่กำลังจัดไม่ถูกต้อง ร้อยละ 11.41 ซึ่งหากเทียบกับปี 2566 ที่ขยะที่กำลังจัดไม่ถูกต้องอยู่ที่ร้อยละ 20.56 และ ขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์อยู่ที่ร้อยละ 11.79 อาจถือได้ว่าการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
3. ร้อยละของมูลฝอยติดเชื้อที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 90	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 100 โดยในปี 2567 มูลฝอยติดเชื้อที่ส่งมายัง ศูนย์บริการกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อภาคตะวันออก ของ อบจ.ระยอง ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ถูกหลักสุขาภิบาล ร้อยละ 100
4. ร้อยละของจำนวนครั้งในรอบปีที่มีค่าคุณภาพอากาศ (PM2.5) เกินมาตรฐาน ต่ำกว่าร้อยละ 4	ยังไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานได้ โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดให้มีโครงการติดตามตรวจสอบและรายงาน ข้อมูลคุณภาพอากาศ เพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศพื้นฐานในพื้นที่ จ.ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยองและสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่เขต ควบคุมมลพิษจ.ระยองและพื้นที่ใกล้เคียง ตลอดจนการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน และประเมินมาตรการแก้ไขปัญหา VOCs ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการหาสาเหตุ และควบคุม การระบาย VOCs จากแหล่งกำเนิด ร่วมกับหน่วยงานและ/หรือ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
5. จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านของเสียอันตรายไม่เพิ่มขึ้น	ยังไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานได้ สถิติการลักลอบทิ้งกากของเสีย อุบัติภัย สารเคมี และเรื่องร้องเรียน ระหว่างปี 2565 – 2567 พบว่า มีการร้องเรียน ดังนี้ • 2565 มีการรับแจ้งเหตุร้องเรียนรวมทั้งหมด 79 เรื่อง โดย 23 เรื่องเป็นของเสียอันตราย • 2566 มีการรับแจ้งเหตุร้องเรียนรวมทั้งหมด 83 เรื่อง โดย 18 เรื่องเป็นของเสียอันตราย • 2567 มีการรับแจ้งเหตุร้องเรียนรวมทั้งหมด 111 เรื่อง โดย 22 เรื่อง เป็นของเสียอันตราย อย่างไรก็ตาม เหตุร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่อง “น้ำเสีย” ที่มีสถิติสูงสุด
6. พื้นที่อีอีซี มีระบบจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 50 ตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยมีหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (สคพ. 13) รวมทั้ง ดำเนินการตามมาตรการควบคุมมลพิษ ตรวจสอบ ติดตาม ควบคุม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขมลพิษในพื้นที่ จ.ระยอง โดยศูนย์ควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง

4.1.4 ผลการดำเนินตามโครงการสำคัญ

จากผลการดำเนินงานภายใต้โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม จำนวน 8 โครงการ พบว่า โครงการส่วนใหญ่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินงาน ไม่ได้รับงบประมาณ และบางโครงการมีการมอบหมายให้ อปท. เกี่ยวข้อง รับเป็นเจ้าภาพในการดำเนินการ ซึ่งมีเพียงโครงการก่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลมาบตาพุด ที่ได้รับงบประมาณ โดยหน่วยงานเจ้าภาพ คือ อจน. ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินงาน ทั้งนี้ โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมอำเภอปลวกแดง (พื้นที่จัดการน้ำเสีย ต.ปลวกแดง) ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจาก ทต.บ้านปลวกแดง อยู่ระหว่างศึกษาความเป็นไปได้ความเหมาะสม ปัญหา อุปสรรค ในแต่ละพื้นที่ที่จะพิจารณาก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการติดตามโครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ ถือว่ามีการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนงาน เนื่องจากหลายโครงการมีลักษณะเป็นโครงการประจำที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ เช่น ดำเนินการจ้างเหมาบริการคัดแยกขยะมูลฝอยและฝังกลบ และดำเนินการจ้างเหมาบริการกำจัดขยะอันตราย เพื่อให้มีการบริหารจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาล และการดำเนินการคัดเลือกเอกชนเพื่อแปรรูปเชื้อเพลิงขยะให้เป็นพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น

4.1.5 ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารอุปโภคบริโภค

ประเด็นด้านการบริหารจัดการน้ำเสีย ถือว่าเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ออีชี ซึ่งมีสาเหตุสำคัญจาก

- **ด้านโครงสร้างพื้นฐานและศักยภาพระบบ** : ความไม่เพียงพอของระบบบำบัดน้ำเสีย ที่ปัจจุบันมีศักยภาพรองรับเพียง ~26% ของปริมาณน้ำเสียจริงในพื้นที่ ทำให้เกิดน้ำเสียที่ไม่ได้รับการบำบัดจำนวนมาก ประกอบกับการเคลื่อนย้ายของแรงงานที่เข้ามาในพื้นที่มากยิ่งขึ้น การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หลายพื้นที่ขยายตัวรวดเร็ว แต่ไม่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียส่วนกลางที่ทันสมัยหรือเพียงพอ

- **ด้านงบประมาณที่จำกัดของท้องถิ่น** : อบท. มีหน้าที่หลักในการลงทุนและดำเนินงาน แต่หลายแห่งมีข้อจำกัดทางงบประมาณ ส่งผลกระทบต่อก่อสร้างหรือบำรุงรักษาระบบ รวมถึงการลงทุนในระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียมีค่าใช้จ่ายสูง ทำให้บาง อบท. ไม่สามารถลงทุนได้เต็มที่ ทั้งนี้ อบท. ส่วนใหญ่ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบในการจัดเก็บค่าบริการจัดการน้ำเสียของชุมชน (เหมือนการจัดเก็บค่าบริการจัดการขยะ) ส่งผลให้การดำเนินงานในส่วนนี้ เป็นภาระค่าใช้จ่ายของ อบท.

- **ด้านการยอมรับของชุมชน** : ชาวบ้านบางพื้นที่อาจไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย เนื่องจากกังวลเรื่องกลิ่นและผลกระทบในพื้นที่ใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัย

ทั้งนี้ **ตัวชี้วัดพื้นที่ออีชี มีระบบจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม** ยังไม่มีโครงการรองรับที่ชัดเจน แต่เป็นการดำเนินงานในความรับผิดชอบของ สคพ. 13 ในลักษณะของการตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมาย สิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ดำเนินการตามมาตรการควบคุมมลพิษตรวจสอบ ติดตาม ควบคุม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง โดยศูนย์ควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง ซึ่งอาจส่งผลให้การแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรมในพื้นที่ออีชี ยังไม่มีแนวทางการแก้ไขที่ชัดเจน ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

4.1.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป

- **เสริมสร้างและบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวด** จำเป็นต้องกำหนดกฎระเบียบที่เข้มงวดในการควบคุมมลพิษและการกำจัดของเสียในพื้นที่ออีชี เช่น กำหนดมาตรฐานการบำบัดน้ำเสียชุมชนให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติและควบคุมไม่ให้มีการลักลอบทิ้งกากของเสียหรือสารอันตรายลงบนที่สาธารณะ ซึ่งจำเป็นต้องมีการบังคับใช้กฎหมาย หรือมาตรการที่เข้มงวดสำหรับลงโทษผู้กระทำความผิด

- **ทบทวนและแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพ หรือการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์** เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ก่อของเสียลดและคัดแยกของเสียเองที่ต้นทาง เช่น การลดหย่อนภาษีหรือเงินอุดหนุนแก่โรงงานที่ลงทุนในเทคโนโลยีบำบัดของเสีย และส่งเสริม หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย โดยปรับโครงสร้างค่าธรรมเนียมจัดเก็บ/กำจัดขยะให้ครอบคลุมต้นทุนการกำจัดและการขนส่งอย่างเหมาะสม

- **ส่งเสริมความร่วมมือรัฐ-เอกชน (PPP) และรูปแบบการลงทุนใหม่** ภาครัฐควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการลงทุนและดำเนินการโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการของเสีย ผ่านโครงการร่วมลงทุนรัฐและเอกชน (PPP) หรือสัมปทานรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างศูนย์กำจัดขยะครบวงจรและโรงไฟฟ้าจากขยะ เป็นต้น

- **บูรณาการการทำงานของหน่วยงานรัฐและกำหนดกลไกความร่วมมือ** ควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับประสานงานกันอย่างใกล้ชิดในการวางแผนจัดการของเสียในพื้นที่อีอีซี หรือการจัดตั้งคณะกรรมการหรือกลไกกลางในการกำกับดูแลปัญหาน้ำเสียและขยะในพื้นที่อีอีซีโดยเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินนโยบายเป็นเอกภาพและต่อเนื่อง

- **มาตรการส่งเสริมการลงทุนเทคโนโลยีสะอาด** ภาครัฐควรออกมาตรการสนับสนุนการลงทุนในเทคโนโลยีกำจัดของเสียและบำบัดมลพิษสมัยใหม่ เนื่องจากธุรกิจจัดการกากอุตสาหกรรมต้องใช้เงินลงทุนสูงมาก ทำให้ผู้เล่นรายใหม่เข้ามาได้ยากและการแข่งขันต่ำ รัฐจึงควรมีมาตรการหนุนเสริมเพื่อดึงผู้ลงทุนและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาในระบบซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการกำจัดของเสียอย่างปลอดภัย

- **ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนและการรีไซเคิลของเสีย** สนับสนุนเทคโนโลยีการคัดแยกและรีไซเคิลที่ทันสมัย ทำให้ของเสียกลับมาเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ เช่น การนำกากของเสียอุตสาหกรรมหรือผลพลอยได้จากโรงงานหนึ่งไปเป็นวัตถุดิบให้โรงงานอีกแห่ง (Industrial symbiosis) ซึ่งจะเปลี่ยนของเสียให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดปริมาณกากอุตสาหกรรมที่จะต้องกำจัดอย่างสิ้นเปลือง นอกจากนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมรีไซเคิลและ Upcycling ในพื้นที่ จะช่วยรองรับวัสดุรีไซเคิลที่ประชาชนนำส่ง และเชื่อมโยงเข้ากับห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมในอีอีซี

- **ระบบบำบัดน้ำเสียและการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่** ควรติดตั้งและขยายระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในชุมชนเมืองและนิคมอุตสาหกรรมให้ครอบคลุมความต้องการที่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อให้บำบัดได้มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบบำบัดชีวภาพแบบกะทัดรัด (MBR) สำหรับชุมชนหนาแน่น เป็นต้น นอกจากนี้ การนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ ควรถูกนำมาใช้แก้ปัญหาคาแล่นน้ำและลดการใช้น้ำจัดในภาคอุตสาหกรรม และเพิ่มปริมาณน้ำสำรองสำหรับอนาคต ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพด้านน้ำในพื้นที่อีอีซี

- **บทบาทของภาครัฐ (รัฐบาลกลางและท้องถิ่น)** รัฐบาลควรทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบายมาตรฐาน และกำกับดูแลการจัดการของเสียอย่างใกล้ชิด โดยบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างเด็ดขาดเพื่อป้องกันการละเมิดที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน นอกจากนี้ควรจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรให้แก่ อปท. ในพื้นที่อีอีซี อย่างเพียงพอ พร้อมทั้งพัฒนา ศักยภาพบุคลากรของท้องถิ่นด้านการจัดการขยะ ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาองค์กรปกครองท้องถิ่นหลายแห่งยังขาดงบประมาณและบุคลากรในการจัดการขยะอย่างเพียงพอ ภาครัฐกลางจึงควรสนับสนุนด้านงบประมาณและการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

- **บทบาทของภาคเอกชน** โดยเฉพาะผู้ประกอบการในพื้นที่อีอีซี ควรมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นในทุกขั้นตอนการดำเนินธุรกิจ โรงงานอุตสาหกรรมต้องบริหารจัดการของเสียที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นทาง นอกจากนี้ ภาคเอกชนยังสามารถมีส่วนร่วมโดยตรงในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านของเสีย เช่น การเข้าร่วมประมูลหรือร่วมทุนสร้างสถานีกำจัดขยะและโรงงานไฟฟ้าจากขยะในพื้นที่ เป็นต้น

4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์และมาตรการที่สำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ 7 มาตรการ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มาตรการ 1) การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินตามศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และความอุดมสมบูรณ์ของดิน 2) การกำกับ ควบคุม และดำเนินการให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน กลยุทธ์ที่ 2 การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน มาตรการ 1) การอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ และพัฒนาปรับปรุงระบบระบายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค การจัดการระบบนิเวศ และบรรเทาปัญหาน้ำท่วม 2) การพัฒนาแหล่งน้ำ เครือข่ายระบบน้ำ และระบบการกระจายน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำ กลยุทธ์ที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน มาตรการ 1) การอนุรักษ์ ป้องกัน และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า 2) การอนุรักษ์ ป้องกัน และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 3) การจัดการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

มีการกำหนดเป้าหมาย 4 เป้าหมาย ได้แก่ 1) พื้นฟูทรัพยากรดินที่มีความเสื่อมโทรม โดยมีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินที่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่กระทบต่อสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการกำกับควบคุม สอดคล้องกับ ประกาศ กพอ. เรื่องแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ฯ พ.ศ. 2562 2) อนุรักษ์ พื้นฟู แหล่งน้ำต้นทุนในการกักเก็บน้ำอย่างต่อเนื่องและเต็มประสิทธิภาพ ทั้งแหล่งน้ำตามธรรมชาติและโครงการพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำตามธรรมชาติ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่ 3) อนุรักษ์ พื้นฟู ปกป้อง ทรัพยากรกรป่าไม้ ทั้งป่าในเมือง ป่าต้นน้ำ และป่าชายเลน รวมทั้งพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการคุกคาม/สูญพันธุ์ ให้ได้รับการอนุรักษ์โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและมีการดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติตามมาตรการภายใต้ร่างพระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. และ 4) สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเล แหล่งปะการัง พื้นที่ชายหาด/ชายฝั่ง เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน โดยดำเนินงานร่วมกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีการกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการวางแผน/แก้ไขปัญหาทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างน้อย 5 พื้นที่
- 2) จำนวนโครงการแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา/ฟื้นฟู เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างน้อย 5 โครงการ
- 3) พื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลนมีปริมาณเพิ่มขึ้น
- 4) จำนวนเครื่องมือ/กลไก/แนวทางการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อย่างน้อย 2 เครื่องมือ/กลไก/แนวทาง
- 5) ร้อยละแหล่งน้ำทะเลที่อยู่ในเกณฑ์ดี ไม่ลดลง

โดยในยุทธศาสตร์ที่ 2 มีโครงการรวมจำนวนทั้งสิ้น 65 โครงการ แบ่งเป็นโครงการสำคัญที่สนองยุทธศาสตร์ 7 โครงการ วงเงิน 381.416 ล้านบาท และโครงการสนับสนุนการดำเนินการตามกลยุทธ์มาตรการจำนวน 58 โครงการ วงเงิน 34,719.975 ล้านบาท เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรดินที่เสื่อมโทรม แหล่งต้นตุน้ำในการกักเก็บน้ำอย่างต่อเนื่องและเต็มประสิทธิภาพ ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งป่าในเมือง ป่าต้นน้ำ รวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

4.2.1 ผลการประเมินตามเป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มีผลการดำเนินการที่สำคัญในภาพรวม **“เป็นไปตามเป้าหมาย”** โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินงานตามเป้าหมายร้อยละ 73.67 จากการบรรลุเป้าหมาย 2 ตัวชี้วัด และมีการดำเนินการบางส่วน 3 ตัวชี้วัด จากจำนวนทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

4.2.2 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
1. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการวางแผน/แก้ไขปัญหาดegradation และการใช้ประโยชน์ที่ดิน อย่างน้อย 5 พื้นที่	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 100 โดยพื้นที่ที่ได้รับการวางแผนและแก้ไขปัญหาดegradation และการใช้ประโยชน์ที่ดิน และส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุล ผ่านโครงการทั้ง 9 โครงการ ที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 3 จังหวัด ดังนี้ 1. โครงการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนบางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา 2. โครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านธรณีและทรัพยากรธรณี จ.ชลบุรี และ จ.ระยอง 3. โครงการเกษตรอินทรีย์ จ.ระยอง โดยพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์จำนวน 50 ราย 4. โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จ.ระยอง โดยสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพดิน ซึ่งมีเกษตรกรเข้าร่วม 125 ราย 5. โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 6. โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) 7. โครงการปรับปรุงแผนที่ ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาดegradation ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กิจกรรมแก้ไขปัญหาดegradation ในพื้นที่อนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
	8. โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกินคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จ.ชลบุรี 9. โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน (คทช.) จ.ฉะเชิงเทรา
2. จำนวนโครงการแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา/ฟื้นฟู เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างน้อย 5 โครงการ	ผลการดำเนินงานเทียบกับค่าเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 60 โดยเป็นการดำเนินโครงการภายใต้แผนพัฒนาแหล่งน้ำและการจัดการทรัพยากรน้ำรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของ สททช. (รวมทั้งสิ้น 39 โครงการ มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 18 โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 5 โครงการ และเป็นโครงการที่ต้องขับเคลื่อน จำนวน 16 โครงการ) โดยมีโครงการเกี่ยวกับการพัฒนา/ฟื้นฟู แหล่งน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 3 โครงการ 1. โครงการเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา (2563 - 2566) 2. โครงการปรับปรุงคลองพานทองเพื่อผันน้ำไปอ่างเก็บน้ำบางพระ จ.ชลบุรี (2561 - 2566) 3. โครงการปรับปรุงขยาย กปภ. สาขาชลบุรี - พนัสนิคม - พานทอง - ท่าบุญมี ระยะที่ 1 จ.ชลบุรี (2561 - 2567) อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 5 โครงการ 4. โครงการอ่างเก็บน้ำคลองพะวาใหญ่ (2561 - 2567) (ความก้าวหน้า 92%) 5. โครงการปรับปรุงขยาย กปภ. สาขาบ้านฉาง (รองรับอีอีซี) จ.ระยอง (2561 - 2567) (ความก้าวหน้า 96.44%) 6. โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยกรอกเคียน จ.ฉะเชิงเทรา (2564 - 2569) (ความก้าวหน้า 75.13%) 7. โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ จ.ระยอง (2565 - 2568) (ความก้าวหน้า 68.60%) 8. โครงการระบบสูบลับคลองสะพาน - อ่างเก็บน้ำประแสร์ เส้นที่ 2 จ.ระยอง
3. พื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลนมีปริมาณเพิ่มขึ้น	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 50 โดยในปี 2567 พบว่าพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่อีอีซีมีปริมาณเพิ่มขึ้น จากปี 2564 ร้อยละ 0.16 (1,582 ไร่) สำหรับพื้นที่ป่าชายเลน มีปริมาณลดลง ร้อยละ 5.90 (1,567 ไร่) เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความต้องการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าไม้เกินขีดความสามารถที่สามารรองรับได้ อาทิ การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่งผลให้พื้นที่ป่าชายเลนขาดความอุดมสมบูรณ์ เสื่อมโทรม และมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
	หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ออีชี (ปี 2564 เป็นปีฐาน เท่ากับ 1,001,061 ไร่ ปี 2564 เป็นปีฐาน เท่ากับ 1,002,643 ไร่) พื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่ออีชี (ปี 2564 เป็นปีฐาน เท่ากับ 26,522 ไร่ ปี 2564 เป็นปีฐาน เท่ากับ 24,955 ไร่)
4. จำนวนเครื่องมือ/กลไก/แนวทางการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อย่างน้อย 2 เครื่องมือ/กลไก/แนวทาง	ผลการดำเนินงานเทียบกับค่าเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 100 โดยมีเครื่องมือ กลไก แนวทางการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ จำนวน 3 โครงการ ดังนี้ 1. กฎหมายลำดับรองภายใต้ (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ 2. โครงการอนุรักษ์ ป้องกัน พื้นที่ทรัพยากรชายฝั่งทะเลให้คงความอุดมสมบูรณ์ 3. โครงการการติดตามและการจัดการแนวปะการังภายหลังปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล
5. ร้อยละแหล่งน้ำทะเลที่อยู่ในเกณฑ์ดี ไม่ลดลง	ผลการดำเนินงานเทียบกับค่าเป้าหมาย มีความก้าวหน้าร้อยละ 58.33 โดยประเมินจากจุดเก็บตัวอย่างน้ำทะเลที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป พบว่าในพื้นที่ออีชีมีจุดเก็บตัวอย่างน้ำทะเลที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไปจำนวน 28 จุด ดังนี้ จ.ชลบุรี มีจุดเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำ 25 จุด - คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี 6 จุด - คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ 12 จุด - คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม 1 จุด จ.ระยอง มีจุดเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำ 22 จุด - คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี 6 จุด - คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ 4 จุด จ.ฉะเชิงเทรา มีจุดเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำ 1 จุด - คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม หมายเหตุ จุดเก็บตัวอย่างน้ำทะเลในพื้นที่ออีชี 48 จุด

4.2.3 ผลการดำเนินงานตามโครงการสำคัญ

จากผลการดำเนินงานภายใต้โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน จำนวน 7 โครงการ พบว่า มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 2 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแก้มลิงคลองบางไผ่ และ 2) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำศูนย์การฝึก สอ.รฟ. (หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง ชลบุรี) ดำเนินงานโดยกรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) และอยู่ระหว่างดำเนินงาน 4 โครงการ ซึ่งมีเพียงโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองปรังพร้อมกระจายน้ำที่ถูกยกเลิกโครงการ เนื่องจากพื้นที่ดำเนินโครงการเป็นพื้นที่จับกุมดำเนินคดีการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งคดีความยังไม่สิ้นสุด

อย่างไรก็ตาม จากการติดตามโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ทั้ง 58 โครงการ พบว่าโครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพื่อการอนุรักษ์ ป้องกัน และฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ โครงการขุดลอก บำรุงรักษา กำจัดผักตบชวาและวัชพืช โครงการพัฒนาระบบสูบล้างคลองสะพาน - อ่างเก็บน้ำประแสร์ เส้นทาง 2 จ.ระยอง และโครงการอนุรักษ์ ป้องกัน พื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเล ให้คงความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เนื่องจากเป็นโครงการที่มีแผนการดำเนินงานชัดเจนและต่อเนื่อง

4.2.4 ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารอุปโภคบริโภค

ประเด็นด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ คุณภาพน้ำ และปัญหาพื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลนที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการน้ำ และสิ่งแวดล้อมรวมถึงส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ โดยมีสาเหตุหลายประการ ดังนี้

- **ด้านงบประมาณและการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน :** โครงการพัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมหลายโครงการดำเนินการล่าช้ากว่าแผนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าที่ดิน และการทบทวนความเหมาะสมของที่ดิน ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้จากข้อจำกัดด้านการเงินและปัจจัยอื่น ๆ ขณะที่ความต้องการใช้น้ำมีปริมาณสูงกว่าทรัพยากรที่มีอยู่และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

- **ด้านคุณภาพน้ำ :** การระบายน้ำเสียชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว โรงงานอุตสาหกรรม เรือประมง รวมถึงกิจกรรมทางการเกษตรที่มีการใช้ปุ๋ยเคมี ลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติโดยตรง โดยไม่ผ่านการบำบัด ส่งผลให้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำทะเลเสื่อมโทรม

- **ด้านพื้นที่ :** การขยายตัวของพื้นที่ชุมชนเมือง จากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่เหมาะสม เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อการอยู่อาศัย ส่งผลให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง นำไปสู่การเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในวงกว้าง ความอุดมสมบูรณ์ของป่าลดลง ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติในระยะยาว

- **ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและพฤติกรรมสังคม** : ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความตระหนักรู้ถึงปัญหามลพิษด้านน้ำ ขาดการสื่อสารและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาคุณภาพน้ำ ทำให้ชุมชนไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและได้ประโยชน์อย่างชัดเจน

4.2.5 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป

- **เร่งขับเคลื่อนและสนับสนุนโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน** หรือการจัดทำมาตรการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากความล่าช้าของโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน

- **บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน** : ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการประสานงานเพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลและแก้ไขน้ำเสียแบบองค์รวม รวมถึงการสร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสียชุมชน เพื่อลดปริมาณการปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

- **การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้** : สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น การปลูกป่าในพื้นที่เสื่อมโทรม การฟื้นฟูระบบนิเวศ และการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าชุมชนที่มุ่งสร้างพื้นที่สีเขียวใกล้แหล่งอยู่อาศัย เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนและลดปัญหามลพิษในระยะยาว

- **ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Business)** : โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการผลิต การใช้พลังงานหมุนเวียน และการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการ

- **การส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้เยาวชน** โดยการปลูกฝังพฤติกรรมเชิงบวกต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เน้นการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด

- **ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยี** : โดยนำเอาสื่อหรือเทคโนโลยีต่างๆ มาพัฒนาและจัดทำเป็นระบบเพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมถึงการแจ้งเหตุ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ระบบ Traffy Waste หรือระบบจัดการการเก็บขยะอัจฉริยะ และ ระบบ Traffy Fondue เป็นแพลตฟอร์มที่จัดทำขึ้นสำหรับสื่อสารปัญหาของเมืองระหว่างประชาชนและหน่วยงานที่รับผิดชอบประชาชนสามารถแจ้งปัญหาที่พบไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วผ่านทางแอปพลิเคชันบนมือถือ เป็นต้น

4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

4.3.1 ภาพรวมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด/โครงการ

กลยุทธ์และมาตรการที่สำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ 7 มาตรการ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มาตรการ 1) การส่งเสริมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนในทุกรูปแบบ เพื่อลดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2) การจัดการพื้นที่สีเขียวในเมือง 3) การอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน กลยุทธ์ที่ 2 การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มาตรการ 1) การส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy) 2) การส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ มาตรการ 1) การสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก และรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2) การจัดการผลกระทบจากภัยพิบัติ รวมทั้งอุบัติภัยและโรคระบาด

มีการกำหนดเป้าหมาย 4 เป้าหมาย ได้แก่ 1) พัฒนาเมืองและชุมชนตามศักยภาพของพื้นที่ ควบคู่กับการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี รวมทั้งสร้างบริบทของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในฐานะเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 2) จัดหาพื้นที่สีเขียว ที่รวมถึงพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ในพื้นที่เมืองและชุมชนที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และบริเวณโดยรอบแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม พื้นที่เมืองเก่าและย่านชุมชนเก่า ตามกฎ ระเบียบ แนวทาง และมาตรการที่เกี่ยวข้อง 3) มีการดำเนินธุรกิจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด BCG Model และแนวคิดความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) 4) บรรเทาและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบจากภัยพิบัติ อุบัติภัย และโรคระบาด โดยกำหนดมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการตั้งรับปรับตัวต่อผลกระทบ และการปรับเปลี่ยนสู่วิถีชีวิตใหม่ โดยดำเนินงานร่วมกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีการกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดการเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 10 พื้นที่
- 2) เมืองที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตรต่อคน อย่างน้อยร้อยละ 50
- 3) ภาคส่วนที่นำแนวคิดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ อย่างน้อย 4 ภาคส่วน
- 4) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ 20

โดยในยุทธศาสตร์ที่ 3 มีโครงการรวมจำนวนทั้งสิ้น 40 โครงการ แบ่งเป็นโครงการสำคัญที่สนองยุทธศาสตร์ 8 โครงการ วงเงิน 405.999 ล้านบาท และโครงการสนับสนุนการดำเนินตามกลยุทธ์มาตรการ จำนวน 32 โครงการ วงเงิน 330.559 ล้านบาท เพื่อพัฒนาเมืองและชุมชนตามศักยภาพของพื้นที่ ควบคู่กับการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี โดยการสร้างบริบทของพื้นที่ที่มีความเหมาะสม การจัดหาพื้นที่สีเขียว การดำเนินธุรกิจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการบรรเทาและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

4.3.2 ผลการประเมินตามเป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566-2570 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญในภาพรวม **“เป็นไปตามเป้าหมาย”** โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินงานตามเป้าหมาย ร้อยละ 60.50 จากการบรรลุเป้าหมาย 2 ตัวชี้วัด และอยู่ระหว่างดำเนินการ 2 ตัวชี้วัด จากจำนวนทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

4.3.3 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
1. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดการเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 10 พื้นที่	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 100 โดยมีพื้นที่ที่ได้รับการออกแบบหรือปรับปรุงเพื่อให้มีส่วนร่วมในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมความยั่งยืน รวม 20 พื้นที่ ดังนี้ 1) ทน.ระยอง จ.ระยอง และ ทต.คลองตำหรุ จ.ชลบุรี (รางวัลชนะเลิศ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนยอดเยี่ยม) 2) ทม.พนัสนิคม จ.ชลบุรี (รางวัลชนะเลิศ เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน กระบวนทัศน์ใหม่ ประเภท เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน) 3) ทม.บ้านสวน จ.ชลบุรี (รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนยอดเยี่ยม) 4) ทต.เนินพระ จ.ระยอง (รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนยอดเยี่ยม และได้รับการประเมินเป็นเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ ระดับแพลทินัม) 5) ทน.แหลมฉบัง จ.ชลบุรี และได้รับการประเมินเป็นเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ ระดับทอง) 6) ผลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนและได้รับ Basic Green city จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ (1) ทม.อ่างศิลา ทต.เกาะจันทร์ ทต.คลองตำหรุ ทต.ท่าบุญมี ทต.บางเสร่ และ ทต.หัวกุญแจ จ.ชลบุรี (2) ทต.ซากบก จ.ระยอง (3) ทต.ท่าข้าม และ อบต.เสม็ดใต้ จ.ฉะเชิงเทรา 7) ผลการประเมินการยกระดับนิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในนิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมดับบลิว เอช เอ ตะวันออก (มาบตาพุด) ระดับ Eco World Class และนิคมอุตสาหกรรมดับบลิว เอช เอ อีสเทิร์นซีบอร์ด 4 ระดับ Eco Champion

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
	8) พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยและหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ในระดับดีเยี่ยม ได้แก่ (1) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวพัทธาก็มีนาตำบลหนองปลาไหล (ทต.หนองปลาไหล) (2) ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านขากแง้ว (ทต.ห้วยใหญ่) (3) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวตำบลตะเคียนเตี้ย (ทต.ตะเคียนเตี้ย) จ.ชลบุรี (4) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมบ้านวังหว่า (อบต.วังหว่า) (5) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านทะเลน้อยระยองฮิ (อบต.ทางเกวียน) จ.ระยอง และระดับดี คือ วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าชายเลนเจดีย์กลางน้ำและแม่น้ำระยอง (ทต.ระยอง)
2. เมืองที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตรต่อคน อย่างน้อยร้อยละ 50	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 32 โดยเมือง (เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร) ที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตรต่อคน มีจำนวนร้อยละ 16 (จ.ฉะเชิงเทรา 6 แห่ง จ.ชลบุรี 4 แห่ง จ.ระยอง 8 แห่ง รวม 18 แห่ง จาก 112 แห่ง)
3. ภาคส่วนที่นำแนวคิดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการดำเนินงานธุรกิจ อย่างน้อย 4 ภาคส่วน	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 100 โดยภาคส่วนต่าง ๆ มีการส่งเสริมให้เกิดการดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละภาคส่วนมีการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจ ดังนี้ (1.1) ภาครัฐ อาทิ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้พื้นที่เมื่อนำแนวคิดการพัฒนาเมืองแบบองค์รวมอย่างบูรณาการและสมดุลในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานของหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน - กรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยและหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม /

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม / กรมโรงงาน ส่งเสริมให้พื้นที่เมือง (ท้องถิ่น) พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม และพื้นที่โรงงาน เป็น เมืองนำอยู่คู่อุตสาหกรรม เชิงนิเวศ และโรงงานสีเขียว จัดกิจกรรมยกระดับธุรกิจ SMEs ด้วยการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG (1.2) ภาคเอกชน กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) วิสาหกิจชุมชน กลุ่มธุรกิจบริการ อาทิ • การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเส้นใยชีวภาพ • การเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการธุรกิจด้วยโมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียนในอุตสาหกรรมพลาสติก (CIRCULAR ENTERPRISE) • การพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงพืชเศรษฐกิจสู่แนวทาง BCG • การจัดทำผลิตภัณฑ์สีเขียว โดยเน้นการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กระบวนการผลิตที่ประหยัดพลังงานและปล่อยมลพิษน้อย มีคุณสมบัติที่ใช่ซ้ำ รีแพร์ และรีไซเคิลได้ และมีการกำจัดซากที่ย่อยสลายง่าย • โรงแรมที่มีการบริหารจัดการ และดำเนินงานโดยคำนึงถึงความยั่งยืน มีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น โรงแรมบางแสนเฮอริเทจ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน Green Health Hotel และ บ่อทองบุรีโฮมสเตย์ แอนด์ รีสอร์ท ที่ได้รับรางวัล Ultimate Thailand Green Tourism Showcase 2024 เอ็นจิตร รีสอร์ท มีต้นไม้สีเขียวร่มรื่น และ PLAAI Prime Hotel, Rayong ที่เป็นตัวอย่างของโรงแรมยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (1.3) ภาคการศึกษา มีการนำแนวคิดใช้ในการบริหารโรงเรียนมหาวิทยาลัย อาทิ • โรงเรียนบ้านสมานมิตร จ.ระยอง นำแนวคิด Samanmit Creative Eco-School มาเป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนแบบบูรณาการ (Whole School Transform) ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบของโรงเรียน ให้กลายเป็นโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco-School) โดยส่งเสริมให้นักเรียน ครู และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน • โรงเรียนเพชรพิทยาคม จ.ชลบุรี มีการรวมความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เข้าในบทเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ผ่านโครงการ “มิซูอิกู กองร้อยอนุรักษ์น้ำและสิ่งแวดล้อม”

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
	นักเรียนได้พัฒนาสิ่งประดิษฐ์ที่ตอบโจทย์ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น สปริงเกอร์ ช่วยโลกลดฝุ่น ลดร้อน และ ถังดักไขมัน DIY เพื่อบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ รวมถึงมีโครงการเพิ่มผลกระทบสู่ชุมชน เช่น ปลูกป่าชายเลน, ปล่อยปุ๋ยมูลสัตว์ทะเล, และ รมรงค์ไม้ทิ้งขยะลงคลอง โดยเข้าร่วมกับแขวงองค์กรท้องถิ่นและเทศบาลเมือง • มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จัดกิจกรรมร่วมกับภาคธุรกิจ เช่น "Go Green 2022" ร่วมปลูกต้นไม้และสร้างพื้นที่สีเขียว ร่วมกับ Hutchison Ports เพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางระบบนิเวศและลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ รวมถึงการดำเนินโครงการบริการชุมชน เช่น แจกถังคอมโพสท์ (Dry & liquid fertilizer bins) และถังหมักชีวภาพ (Bio-gas fermentation tank) ให้ชุมชนในภาคตะวันออก เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะอินทรีย์และสร้างแนวทาง Circular Economy ที่ยั่งยืน • มหาวิทยาลัยบูรพา ส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ เพื่อชุมชนและอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผ่านคณะด้านสิ่งแวดล้อมและศูนย์วิจัยและวิทยาการ ที่สนับสนุนการพัฒนาเมืองและอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน (1.4) ภาคอุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมสีเขียว ได้รับการรับรองและผ่านประเมินเกณฑ์ ระดับ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) ซึ่งเป็นระดับที่ทุกคนในองค์กรมีจิตสำนึกร่วมกันในการสงวนและรักษาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่ดีและให้ความร่วมมือร่วมใจในทุกด้านของการประกอบกิจการให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและดำเนินการต่างๆ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร รวมถึงมีการรายงานผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณะ ปี 66-67 มีจำนวน 158 บริษัท
4. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ 20	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 32 โดยอยู่ระหว่างติดตามและประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการในพื้นที่อีอีซี ซึ่งได้ดำเนินการ (ร่าง) แนวทางการติดตามประเมินผล หลักเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการคัดเลือกมาตรการ/นโยบาย เพื่อใช้ประเมินความเหมาะสมของมาตรการ และกระบวนการ MRV ในระดับพื้นที่ และโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อใช้ในการพิจารณาและรับรองผลการประเมิน (มาตรการใช้ไบโอดีเซล มาตรการใช้เอทานอล และมาตรการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์))

4.3.4 ผลการดำเนินงานตามโครงการสำคัญ

จากผลการดำเนินงานภายใต้โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน จำนวน 8 โครงการ พบว่า มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 2 โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินโครงการ 6 โครงการ

โครงการที่แล้วเสร็จเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมให้ยกระดับการบริหารจัดการ โรงงานด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และคุณค่าขององค์กร ตามมาตรฐาน ESV (Environment, Safety, and Value Management) พร้อมทั้งจัดทำแผนการขับเคลื่อนพื้นที่อีอีซี สู่อุตสาหกรรมสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมคาร์บอนต่ำ สำหรับ**โครงการที่กำลังดำเนินงาน**เป็นการมุ่งพัฒนาสภาพแวดล้อมพื้นที่เมืองให้น่าอยู่มากขึ้น โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ ระบบสาธารณูปโภค และการแก้ไขปัญหาการระบายน้ำในพื้นที่ชุมชนเมือง ควบคู่กับการติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและขับเคลื่อนอีอีซีสู่เมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่วน**โครงการที่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินงาน**เป็นที่มีการปรับแผนไปดำเนินงานอื่นและไม่ได้รับงบประมาณ

อย่างไรก็ตาม จากการติดตามความก้าวหน้าของโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ เนื่องจากโครงการมีลักษณะเป็นโครงการประจำที่มีการดำเนินงานต่อเนื่อง ส่งผลให้พื้นที่ได้รับการจัดการเพื่อเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานดังกล่าวต้องครอบคลุมหลายมิติ ซึ่งต้องขับเคลื่อนผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ อาทิ การส่งเสริมให้เมืองมีความน่าอยู่มากขึ้น การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ การสร้างเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยว การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการจัดทำผังพื้นที่เมืองที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีการประยุกต์ใช้แนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) ในภาคธุรกิจ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.3.5 ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ผลการดำเนินงานโครงการแม้ส่วนใหญ่จะดำเนินไปตามแผน แต่มีข้อจำกัดในเรื่องการบูรณาการพื้นที่และทรัพยากร ความไม่พร้อมของภาคธุรกิจ (SMEs) และพฤติกรรมสังคมที่ยังไม่เอื้อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงยังขาดแรงแรงให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมทั่วทั้งพื้นที่ครอบคลุมทุกมิติเนื่องมาจาก

- **ด้านโครงสร้างและการบูรณาการ** : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหลายฝ่าย การทำงานยังมีลักษณะแยกส่วน ขาดกลไกกลางที่ชัดเจน ทำให้การดำเนินงานซ้ำซ้อนและล่าช้า รวมถึงการจัดสรรงบประมาณมักกระจายและไม่ต่อเนื่อง ทำให้โครงการขาดการขับเคลื่อนระยะยาว
- **ด้านพื้นที่** : เมืองและพื้นที่อุตสาหกรรมมีข้อจำกัดด้านที่ดิน ส่งผลให้การเพิ่มพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่อนุรักษ์ทำได้ยาก การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติยังถูกเบียดเบียนจากการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

- **การดำเนินธุรกิจและเทคโนโลยี** : ผู้ประกอบการโดยเฉพาะ SMEs ยังขาดความรู้ ความพร้อม และเงินทุนในการปรับใช้แนวทาง BCG หรือเทคโนโลยีสะอาด การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมมีต้นทุนสูง แต่แรงจูงใจทางภาษีหรือสิทธิประโยชน์ยังไม่ชัดเจนพอ

- **ด้านการมีส่วนร่วมและพฤติกรรมสังคม** : ประชาชนและชุมชนในเมืองยังมีบทบาทจำกัด ในการรักษาสิ่งแวดล้อมหรือดูแลพื้นที่สีเขียว ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังคำนึงถึง “ราคา” มากกว่าคุณค่าทางสิ่งแวดล้อม ทำให้ตลาดสินค้า/บริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมยังเล็ก

4.3.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป

- **การเพิ่มพื้นที่และทรัพยากรสีเขียว** : ส่งเสริมรูปแบบ Green Infrastructure เช่น สวนแนวตั้ง สวนลอยฟ้า หรือพื้นที่สีเขียวขนาดเล็ก (Pocket Park) เพื่อตอบสนองข้อจำกัดพื้นที่

- **พัฒนากลไกการมีส่วนร่วม** เช่น “กองทุนสีเขียวเมือง” ที่ให้เอกชนและประชาชนร่วม สมทบทุนในการปลูกและดูแลพื้นที่สีเขียว

- **การสนับสนุนภาครัฐให้ก้าวสู่ BCG และ Green Business** : จัดตั้งโครงการสนับสนุน SMEs โดยให้เงินอุดหนุนเบี้ยต่ำหรือสิทธิประโยชน์ทางภาษี สำหรับการลงทุนในเทคโนโลยีสะอาด จัดทำ คู่มือมาตรฐาน ESG/BCG ที่เข้าใจง่ายและใช้ได้จริง เพื่อช่วยผู้ประกอบการปรับตัว พร้อมทั้ง สนับสนุนตลาด “Green Products” ผ่านมาตรการภาครัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว (Green Procurement)

- **การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม** : พัฒนาระบบ การศึกษาและรณรงค์ สาธารณะ เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่ยั่งยืน เช่น การแยกขยะ การใช้พลังงานสะอาด การเลือกซื้อสินค้า สีเขียว รวมถึงใช้ แพลตฟอร์มดิจิทัล ให้ประชาชนร่วมติดตาม ตรวจสอบ และมีส่วนร่วมในโครงการเมืองยั่งยืน

4.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.1 ภาพรวมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด/โครงการ

กลยุทธ์และมาตรการที่สำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ 6 มาตรการ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างกลไกการดำเนินงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม มาตรการ 1) การพัฒนากลไกขับเคลื่อนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แบบบูรณาการ 2) การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต 3) การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาตรการ 1) การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) การพัฒนา และบูรณาการระบบข้อมูลและฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณะ 3) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม

มีการกำหนดเป้าหมาย 2 เป้าหมาย ได้แก่ 1) มีกลไกการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพชีวิต รวมทั้งมีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และ 2) มีการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี นวัตกรรม ฐานข้อมูลและระบบฐานข้อมูลที่เหมาะสม เชื่อถือได้ สามารถติดตามและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล โดยดำเนินงานร่วมกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีการกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) ภาคส่วน/เครือข่ายที่มีกลไกการดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 5 ภาคส่วน/เครือข่าย
- 2) จำนวนเครื่องมือ/เทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อย่างน้อย 5 กลไก

โดยในยุทธศาสตร์ที่ 4 มีโครงการรวมจำนวนทั้งสิ้น 54 โครงการ แบ่งเป็นโครงการสำคัญที่สนองยุทธศาสตร์ 3 โครงการ วงเงิน 133.000 ล้านบาท และโครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามกลยุทธ์มาตรการ จำนวน 51 โครงการ วงเงิน 348.918 ล้านบาท เพื่อสร้างกลไกการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการวิจัย และพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ฐานข้อมูลที่เหมาะสม เชื่อถือได้ ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

4.4.2 ผลการประเมินตามเป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566-2570 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญในภาพรวม **“เป็นไปตามเป้าหมาย”** โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินงานที่ตามเป้าหมาย ร้อยละ 75 จากการบรรลุเป้าหมาย 1 ตัวชี้วัด และมีการดำเนินงานบางส่วน 1 ตัวชี้วัด จากจำนวนทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

4.4.3 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย
1. ภาคส่วน/เครือข่ายที่มีกลไกการดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 5 ภาคส่วน/เครือข่าย	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 100 โดยตั้งแต่ปี 2566-2567 พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ได้มีการดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน (โรงงานอุตสาหกรรม) และภาคประชาชนในพื้นที่ อาทิ โครงการส่งเสริมการคัดแยกของเสียที่ต้นทาง และห่วงโซ่ (Material/Waste Flow) ตาม BCG Model หรือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการระบบฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและพื้นที่สีเขียว (Thai Green Urban: TGU) ภาคตะวันออก เป็นต้น
2. จำนวนเครื่องมือ/เทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อย่างน้อย 5 กลไก	ผลการดำเนินงานเทียบเป้าหมาย มีความก้าวหน้า ร้อยละ 50 โดยในปี 2566-2567 พบว่า การดำเนินงานในพื้นที่อีอีซี มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดสำหรับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อลดการใช้น้ำและการจัดการมลพิษน้ำของสถานประกอบการ เป็นต้น

4.4.4 ผลการดำเนินงานตามโครงการสำคัญ

จากผลการดำเนินงานภายใต้โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 4 พบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่ที่สามารถดำเนินการได้ส่วนใหญ่เป็นโครงการหรือแผนงานที่ดำเนินงานในภาพรวมประเทศ (ไม่ใช่เฉพาะพื้นที่ อีอีซี) อาทิ โครงการเฝ้าระวังและสร้างความตระหนักรู้ สู่การจัดการมลพิษทางอากาศและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน หรือ โครงการพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพเพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี แต่โครงการที่มีความสำคัญในระดับพื้นที่ อาทิ โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง จังหวัดระยอง โครงการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)

จังหวัดระยอง หรือโครงการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาความสามารถชุมชนในการดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กองทุนพัฒนาไฟฟ้าเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

4.4.5 ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ส่งต่อการบรรลุเป้าหมาย

ผลการดำเนินงานโครงการแม้ส่วนใหญ่จะดำเนินไปตามแผน แต่โครงการที่มีความสำคัญในระดับพื้นที่ยังไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ดังนั้นโครงการส่วนใหญ่ที่มีการดำเนินงานจึงเป็นโครงการในลักษณะของงานประจำของกระทรวง หรือหน่วยงานที่มีการดำเนินการต่อเนื่องทุกปี และเป็นภาพกว้างของการเผยแพร่ ข้อมูล ความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศ แต่ประเด็นปัญหาหรือกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อีอีซี เป็นพื้นที่ที่บริบทที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ นอกจากนี้ จากแผนงานหรือโครงการที่มีอยู่ ยังไม่สามารถตอบสนองต่อการบรรเทาปัญหาในพื้นที่ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม เนื่องจากมาตรการส่วนใหญ่เป็นการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ แต่ไม่มีการบังคับใช้ หรือมาตรการที่เข้มงวดสำหรับการบริหารจัดการอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ โครงการหรือแผนงานส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายกับกิจกรรมย่อย ทำให้การดำเนินงานอาจยังไม่สามารถก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างได้เท่าที่ควร

4.4.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป

การสร้างกลไกการดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม

- **จัดตั้งคณะกรรมการหรือเวทีความร่วมมือหลายภาคส่วน** โดยมีตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน อปท. และประชาชนในชุมชน มาร่วมกันวางแผนและติดตามการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อีอีซี เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีเสียงและร่วมรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ที่เน้นการใช้ฐานข้อมูลและเทคโนโลยีควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ โดยทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น

- **ยกระดับเครือข่ายชุมชนและอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิม** ให้มีบทบาทหรือเป็นแกนนำในการดำเนินงานโครงการ ผ่านการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายประชาชนในท้องถิ่นให้มีบทบาทในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งจะเป็นต้นแบบที่ดีของการที่ประชาชนร่วมมือกันเฝ้าระวังและจัดการทรัพยากรในพื้นที่ของตนเอง และให้กลุ่มเครือข่ายเหล่านี้ทำงานร่วมกับหน่วยงานรัฐและโรงงานในพื้นที่ในการแจ้งเตือนปัญหามลพิษหรือการบุกรุกทรัพยากร และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขได้ทันที

- **สร้างความโปร่งใสและกลไกตรวจสอบโดยสาธารณะ** พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่เปิดเผยมูลต่อสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ ทุกภาคส่วนจะสามารถเข้าถึงข้อมูล ความก้าวหน้าและผลกระทบของโครงการต่าง ๆ ได้ง่าย ซึ่งเป็นแนวทางที่ทาง สผ. กำลังดำเนินการภายใต้แผน สิ่งแวดล้อมระยะที่ 2 โดยการเปิดเผยข้อมูลจะช่วยให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ช่วยเสริมแรงจูงใจให้หน่วยงานและผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง

- **สร้างแรงจูงใจและระบบสนับสนุนให้ประชาชนแยกขยะ** ควรออกแบบระบบที่เอื้อให้ ประชาชนมีส่วนร่วมได้ง่ายและได้รับประโยชน์ เช่น จัดให้มีจุดรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนวัสดุรีไซเคิลในชุมชนด้วย ราคาที่สูงใจ เพราะปัจจุบันราคาที่ได้รับซื้อขยะรีไซเคิลบางชนิดยังไม่น่าสนใจพอ รวมถึงจัดตั้ง “ธนาคารขยะ” หรือ ระบบสะสมแต้มแลกรางวัลสำหรับครัวเรือนที่แยกขยะ นอกจากนี้ เพิ่มความสะดวกในการรีไซเคิล โดยจัดถังขยะ และจุดรับขยะรีไซเคิลให้เพียงพอในสถานที่สาธารณะ พร้อมทั้งใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเชื่อมต่อผู้แยกขยะกับร้านรับ ซื้อของเก่า/โรงงานรีไซเคิล แนวทางเหล่านี้จะเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้เห็นว่าการแยกขยะเป็นเรื่องง่าย และคุ้มค่า

การพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- **ควรมีการจัดทำระบบข้อมูลและวางแผนทรัพยากรแบบบูรณาการ** พัฒนาระบบข้อมูล สิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาคสำหรับพื้นที่อีอีซี ที่บูรณาการข้อมูลจากทุกหน่วยงาน (เช่น ข้อมูลคุณภาพน้ำ อากาศ ป่า ที่ดิน และชายฝั่ง) และเชื่อมโยงกับระบบ Big Data ระดับชาติ โดยเครื่องมือนี้จะสนับสนุน การบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และรองรับการวางแผนการใช้ที่ดินและทรัพยากรตามแนวคิด การจัดการบนฐานระบบนิเวศ รวมถึงการวางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งจะช่วยให้การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เกิดความสมดุลและยั่งยืนมากขึ้น

- **ติดตั้งระบบตรวจวัดและติดตามสิ่งแวดล้อมแบบเรียลไทม์** ใช้ประโยชน์จาก IoT และเครือข่ายเซ็นเซอร์เพื่อตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แบบทันที เช่น สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ น้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และเสียงรบกวน ในเขตอุตสาหกรรมและชุมชนสำคัญ เพื่อสร้างการรับรู้และการแจ้งเตือนล่วงหน้า เมื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเกินค่ามาตรฐาน พร้อมทั้งเว็บไซต์รายงานผลแบบเรียลไทม์ ทำให้ประชาชนสามารถ ตรวจสอบคุณภาพอากาศได้ทันทีและหน่วยงานสามารถจัดการปัญหาได้รวดเร็ว เพื่อเฝ้าระวังมลพิษ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน

- **พัฒนาระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้าด้านสิ่งแวดล้อม** ใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล และแบบจำลอง เพื่อทำนายแนวโน้มและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมล่วงหน้า เช่น ระบบพยากรณ์คุณภาพอากาศ ระบบเตือนภัยน้ำท่วมและภัยพิบัติ และการจำลองการกระจายตัวของมลสารกรณีเกิดอุบัติเหตุอุตสาหกรรม การมีระบบเหล่านี้จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเตรียมมาตรการรองรับได้ทันเวลา และแจ้งเตือน ประชาชนล่วงหน้าเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เป็นต้น

5. แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่ในปี 2569 ของ สกพอ.

5.1 แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570

- ผลักดันโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ ตามแผนสิ่งแวดล้อมฯ และที่เป็นโครงการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินงาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมควบคุมมลพิษ องค์การจัดทำกรน้ำเสีย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการขับเคลื่อนและสนับสนุนเชิงนโยบายในการผลักดันโครงการสำคัญ เพื่อให้สามารถนำไปประกอบการขอสันับสนุนงบประมาณ และเร่งดำเนินงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว ผ่านแผนการจัดสรรงบประมาณตามช่องทางต่าง ๆ อาทิ แผนบูรณาการอีอีซี รวมทั้งแหล่งงบประมาณอื่น ๆ

- ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมฯ ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประสานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานความก้าวหน้าเพื่อเตรียมประเมินผลตามประเมินผลตามเป้าหมาย เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนสิ่งแวดล้อมฯ ในปี พ.ศ. 2570 เพื่อรวบรวมปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติที่ได้เสนอไว้ในแผนฯ มาใช้ประกอบการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระยะเวลาไปในอนาคต โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนสิ่งแวดล้อมฯ

5.2 น้ำเสียชุมชน

- ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ ผลักดันการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี โดยติดตามความก้าวหน้าการศึกษาและเตรียมความพร้อมในการก่อสร้าง/ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย ของเทศบาลตำบลพลวงแดง เทศบาลเมืองมาบตาพุด และเทศบาลตำบลเนินพระ จังหวัดระยอง อย่างต่อเนื่อง

- หารือร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ ในการดำเนินงานเพื่อเสนอขอโครงการศึกษาการบริหารจัดการน้ำเสียและการรีไซเคิลน้ำในพื้นที่อีอีซี โดยศึกษาโครงข่ายท่อระบายน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อีอีซี เพื่อวางแผนการบริหารน้ำเสียอย่างครบวงจร ของ สกพอ. ประจำปีงบประมาณ 2569

5.3 ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะทะเล และขยะอันตรายชุมชน

- หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับ ดูแลเกี่ยวกับการขยะอุตสาหกรรมและขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาขยะอุตสาหกรรม และหาแนวทางความร่วมมือในการจัดการขยะร่วมกับ อปท. อาทิ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด กรมโรงงาน เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา

- ติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการบริหารจัดการและกำจัด/บำบัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุไม่ใช้แล้วและของเสียเคมีวัตถุที่ตกค้างในพื้นที่ที่มีการลักลอบทิ้งหรือจัดการที่ไม่เหมาะสม ในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ (1) พื้นที่บริษัท วินโพรเสส จำกัด (สาขามันค่า) อำเภอมันค่า จังหวัดระยอง จำนวน 5,350 ตัน และ (2) พื้นที่บริษัท วินโพรเสส จำกัด (สาขาโชดหิน) อำเภอมะนัง จังหวัดระยอง จำนวน 300 ตัน

5.4 คุณภาพอากาศ

- ติดตาม และร่วมขับเคลื่อนเรื่องคุณภาพอากาศในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อาทิ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ก๊าซโอโซน (O3) ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) และสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (Volatile Organic Compounds : VOCs) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมควบคุมมลพิษ
- หาหรือแนวทางการดำเนินงานปัญหาหลักในพื้นที่จังหวัดระยอง ได้แก่ ปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (Volatile Organic Compounds : VOCs) ที่มีค่าความเข้มข้นเกินค่ามาตรฐาน

5.5 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก

- ผลักดันโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่อีอีซีของหน่วยงานที่เสนอค่าของงบประมาณผ่านแผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ต่อสำนักงานงบประมาณ

ภาคผนวก ก
: สถานการณ์สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 19 รายละเอียดการบริหารจัดการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่อีอีซี (รวม 20 แห่ง)

จังหวัด	ลำดับ ที่	ระบบบำบัดน้ำเสีย	ประเภท ระบบบำบัด	รูปแบบการ จัดการ (เป็นระบบ บำบัดน้ำ เสีย)	ปีก่อสร้าง แล้วเสร็จ / อื่น ๆ	แหล่ง งบประมาณ	ความสามารถรองรับ น้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)	ผู้รับผิดชอบเดินระบบบำบัด			สถานะภาพระบบ บำบัดน้ำเสีย	น้ำเสียเข้าระบบ บำบัด (ลบ.ม./วัน)	ร้อยละ การบำบัด	หมายเหตุ	ผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง -เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง (ปี 2567)				
								ตนเอง (อปท.)	อจน.	เอกชน					BOD (mg/L) <20	SS (mg/L) <30	G&O (mg/L) <5	TN (mg-N/L) <20	TP (mg- P/L) <2
ชลบุรี	1.	อบจ.ชลบุรี	AS 2 Step	แบบชุมชน รวม	2544	ยผ.	22,500			✓	เดินระบบ	2,596.23	11.54		✓	✓	✓	✓	✓
	2.	เมืองพัทยา (ซอยวัดหนองใหญ่)	AS	แบบชุมชน รวม	2543	กองทุน สิ่งแวดล้อม	105,000 (Phase I: 65,000 Phase II: 40,000 เปิดใช้งานปี 65)			✓	เดินระบบ	48,190.00	45.90		✓	✓	✓	✓	x
	3.	เมืองพัทยา (ซอยวัดบุญย์กัญจนาราม)	AS (SBR)	แบบชุมชน รวม	2537 2558		43,000 (Phase I: 23,000 Phase II: 20,000 ยังไม่เปิดใช้งาน)			✓	เดินระบบ	15,156.59	35.25		✓	✓	✓	x	x
	4.	เมืองพืทยาเกาะล้าน (หาดตาแหวน)	AS / Tricking Filter +RO	แบบกลุ่ม อาคาร		n/a	990	✓			เดินระบบ	990	100		x	✓	✓	✓	✓
	5.	เมืองพืทยาเกาะล้าน (หาดแสม)	Tricking Filter+ RO	แบบกลุ่ม อาคาร		n/a	300	✓			<u>ปรับปรุงระบบ</u>	ปรับปรุง	-	เนื่องจากเป็นระบบบำบัดน้ำเสียกลุ่มอาคาร ขนาดเล็ก ต้องรวบรวมน้ำเสียจากสถาน ประกอบการ ซึ่งบางสถานประกอบการมี การติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียอยู่แล้วและ ระบายน้ำลงสู่หาด ประกอบกับอยู่ใกล้ พื้นที่ป่าชายเลน ส่งผลให้น้ำทะเลไหลเข้าสู่ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ทำให้ ระบบต้องดำเนินการบำรุงรักษาและ ซ่อมแซมเครื่องจักรอย่างสม่ำเสมอ	มีน้ำเค็ม เข้าสู่ ระบบ รวบรวม และ บำบัดน้ำ เสีย				
	6.	ทน.แหลมฉบัง	AL	แบบชุมชน รวม	2538 2552	ยผ. แผนจังหวัดฯ	7,500	✓			เดินระบบ	666	8.88		✓	x	✓	x	x
	7.	ทม.ศรีราชา	AS (OD)	แบบชุมชน รวม	2540	ยผ.	18,000		✓		เดินระบบ	9,336.34	51.87	- ระบบฯ ส่วนใหญ่เกิดความชำรุดและ เสื่อมโทรม เนื่องจากระบบบำบัดน้ำเสีย ก่อสร้างมาเป็นเวลานาน - เศษขยะมูลฝอยปนมากับน้ำเสียปริมาณมาก - น้ำทะเลไหลเข้าเส้นท่อทำให้เครื่องจักร อุปกรณ์ชำรุด	✓	✓	✓	✓	✓
	8.	ทม.พนัสนิคม	SP	แบบชุมชน รวม	2540 2562	ยผ. แผนจังหวัดฯ	5,380	✓			เดินระบบ	2,400	44.61		✓	x	✓	✓	✓
	9.	ทม.แสนสุข (แสนสุขเหนือ)	AS (OD)	แบบชุมชน รวม	2538	ยผ.	14,000		✓		เดินระบบ	11,264.47	80.46		✓	✓	✓	✓	✓
	10.	ทม.แสนสุข (แสนสุขใต้)	AS (OD)	แบบชุมชน รวม	2537	ยผ.	9,000		✓		เดินระบบ	3,400	37.78	มีการกำหนดเทศบัญญัติการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และมีการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย โดยมีรายได้จากการ จัดเก็บค่าบริการ 7,000,000 บาทต่อปี	✓	✓	✓	✓	x

จังหวัด	ลำดับ ที่	ระบบบำบัดน้ำเสีย	ประเภท ระบบบำบัด	รูปแบบการ จัดการ (เป็นระบบ บำบัดน้ำ เสีย)	ปีก่อนสร้าง แล้วเสร็จ / อื่น ๆ	แหล่ง งบประมาณ	ความสามารถรองรับ น้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)	ผู้รับผิดชอบเดินระบบบำบัด			สถานะภาพระบบ บำบัดน้ำเสีย	น้ำเสียเข้าระบบ บำบัด (ลบ.ม./วัน)	ร้อยละ การบำบัด	หมายเหตุ	ผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง -เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง (ปี 2567)				
								ตนเอง (อปท.)	อจน.	เอกชน					BOD (mg/L) <20	SS (mg/L) <30	G&O (mg/L) <5	TN (mg-N/L) <20	TP (mg- P/L) <2
	11.	ทต.บางเสร่	AL	แบบชุมชน รวม	2554	แผนจังหวัดฯ	5,400		✓		เดินระบบ	3,421.41	63.36	มีการกำหนดเทศบัญญัติการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และมีการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย โดยมีรายได้จากการ จัดเก็บค่าบริการ 386,000 บาทต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
ฉะเชิงเทรา	12.	ทม.ฉะเชิงเทรา	AS (OD)	แบบชุมชน รวม	2541 2548	ยผ. 2541 แผนจังหวัดฯ 2548	24,000 (Phase I : 12,000) (Phase II : 12,000)	✓			เดินระบบ	19,781	82.42		✓	✓	✓	✓	✓
	13.	ทต.บางคล้า	SP	แบบชุมชน รวม	2551	แผนจังหวัดฯ 2550	5,000	✓			เดินระบบ	2,000	40.00		✓	✓	✓	✓	✓
ระยอง	14.	ทน.ระยอง (สวนสาธารณะ โชคศาลเจ้า)	SP / Fix Film Aeration	แบบกลุ่ม อาคาร	2562	อจน.	1,000		✓		เดินระบบ	600	60.00		✓	✓	✓	✓	✓
	15.	ทม.มาบตาพุด	AL	แบบชุมชน รวม	2544	ยผ.	15,000		✓		เดินระบบ	2,116.57	14.11		✓	✓	✓	✓	✓
	16.	ทต.บ้านเพ	AS (OD)	แบบชุมชน รวม	2542 2556	ยผ. 2542 แผนจังหวัดฯ 2552	8,000 (Phase I: 4,000 Phase II: 4,000)		✓		เดินระบบ	614.40	7.68	มีการกำหนดเทศบัญญัติการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และมีการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย โดยกำหนดอาคาร บ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่บริการ บำบัดน้ำเสียของ เทศบาลตำบลบ้านเพ ต้องดำเนินการเสียค่าบริการต่อเชื่อมท่อน้ำ เสีย/น้ำทิ้ง อัตรา 10 บาท ค่าธรรมเนียม บริการบำบัดน้ำเสีย ตามประเภทของ แหล่งกำเนิดมลพิษ ค่าบริการ	✓	✓	✓	✓	✓
	17.	อบต.เพ เกาะเสม็ด อ่าวลูกโยน แห่งที่ 1	AS (RBC)	แบบกลุ่ม อาคาร	-	-	300			✓	เดินระบบ	-			✓	✓	✓	✓	✓
	18.	อบต.เพ เกาะเสม็ด หาดทรายแก้ว	AS (RBC)	แบบกลุ่ม อาคาร	-	-	1,000			✓	เดินระบบ	เข้าสู่บำบัดน้ำเสีย อบต.เพ (เกาะเสม็ด - อ่าวลูกโยน แห่ง ที่ 1) เพื่อบำบัดน้ำ เสียอีกครั้ง	-		x	x	x	x	x
	19.	อบต.เพ เกาะเสม็ด อ่าวลูกโยน แห่งที่ 2	AS (RBC)	แบบกลุ่ม อาคาร	2564	ยผ	500			✓	เดินระบบ	200	40.00		✓	✓	✓	✓	✓
	20.	ทต.บ้านฉาง	AS	แบบกลุ่ม อาคาร	2566	อจน.	1,000		✓		เดินระบบ	84.39	8.44		✓	✓	✓	✓	✓
			รวม				286,870	6	8	6		122,817.40	42.81		2	3	1	3	5

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี)

หมายเหตุ เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง จากระบบบำบัดน้ำเสีย BOD = ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ที่ในน้ำ SS = ปริมาณสารแขวนลอย G&O = น้ำมันและไขมัน TN = ไนโตรเจน TP = ฟอสฟอรัส

ตารางที่ 20 สรุปปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นและการบำบัดน้ำเสีย ปี 2561 - 2567

ปี	จำนวน ประชากร (คน)	ปริมาณน้ำเสียที่ เกิดขึ้น (ลบ.เมตร/วัน)	ปริมาณน้ำที่ระบบบำบัดน้ำเสียใน พื้นที่สามารถบำบัดได้ (ลบ.เมตร/วัน)	ร้อยละ การบำบัดน้ำเสีย
รวม				
2561	2,973,770	446,065.50	159,066.00	35.66
2562	3,013,167	451,975.05	151,800.00	33.59
2563	3,029,127	454,369.05	151,800.00	33.41
2564	3,061,846	458,878.95	119,282.76	25.99
2565	3,080,831	453,980.95	120,986.69	26.65
2566	3,083,499	460,660.63	121,902.05	26.46
2567	3,115,602	467,340.30	122,817.40	26.28
จ.ชลบุรี				
2561	1,535,445	230,317	139,254	60
2562	1,558,301	233,745.15	139,500	59.68
2563	1,566,885	235,032.75	139,500	59.35
2564	1,586,325	237,550.80	104,016.26	43.79
2565	1,594,758	231,070.00	95,923.11	41.51
2566	1,588,707	236,441.83	96,672.08	40.89
2567	1,612,091	241,813.65	97,421.04	40.29
จ.ฉะเชิงเทรา				
2561	715,009	107,251.35	17,124	15.97
2562	720,113	108,016.95	8,919	8.26
2563	720,718	108,107.70	8,919	8.25
2564	724,178	108,626.70	8,163.00	7.51
2565	726,687	109,003.05	21,781	19.98
2566	727,952.50	109,192.88	21,781	19.95
2567	729,218	109,382.70	21,781	19.91
จ.ระยอง				
2561	723,316	108,497.40	2,688	2.48
2562	734,753	110,212.95	3,381	3.07
2563	741,524	111,228.60	3,381	3.04

ปี	จำนวนประชากร (คน)	ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น (ลบ.เมตร/วัน)	ปริมาณน้ำที่ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่สามารถบำบัดได้ (ลบ.เมตร/วัน)	ร้อยละการบำบัดน้ำเสีย
2564	751,343	112,701.45	7,103.50	6.03
2565	759,386	113,907.90	3,282.58	2.88
2566	766,839.50	115,025.93	3,448.97	3.00
2567	774,293	116,143.95	3,615.36	3.11

ตารางที่ 21 แนวโน้มปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น ปี 2568 – 2580

ปี	จำนวนประชากร (คน)			ปริมาณน้ำเสียชุมชน (ลบ.ม./วัน)			
	จ.ชลบุรี	จ.ฉะเชิงเทรา	จ.ระยอง	จ.ชลบุรี	จ.ฉะเชิงเทรา	จ.ระยอง	รวม
2568	1,848,261	840,770	1,017,039	277,239	126,116	152,556	555,911
2569	1,871,796	849,102	1,031,436	280,769	127,365	154,715	562,850
2570	1,894,686	857,323	1,045,398	284,203	128,598	156,810	599,611
2571	1,916,949	865,427	1,058,934	287,542	129,814	158,840	576,197
2572	1,938,611	873,413	1,072,059	290,792	131,012	160,809	582,613
2573	1,959,691	881,280	1,084,786	293,954	132,192	162,718	588,863
2574	1,980,199	889,021	1,097,122	297,030	133,353	164,568	594,951
2575	2,000,137	896,627	1,109,072	300,021	134,494	166,361	600,875
2576	2,019,495	904,082	1,120,632	302,924	135,612	168,095	606,631
2577	2,038,252	911,370	1,131,797	305,738	136,706	169,769	612,213
2578	2,056,387	918,473	1,142,556	308,458	137,771	171,383	617,612
2579	2,073,877	925,373	1,152,902	311,082	138,806	172,935	622,823
2580	2,090,698	932,053	1,162,823	313,605	139,808	174,424	627,836

หมายเหตุ 1. คำนวณจากจำนวนประชากร * อัตราการเกิดน้ำเสีย
 2. จำนวนประชากรที่สภาพัฒน์คาดการณ์ (รวมจำนวนประชากรแฝง)
 3. อัตราการเกิดน้ำเสีย 150 ลิตร/คน/วัน (0.15 ลบ.ม./คน/วัน) (คู่มือการจัดการน้ำเสียสำหรับบ้านเรือน ส่วนน้ำเสียชุมชน สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ สิงหาคม 2555)

ตารางที่ 22 รายละเอียดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอยในพื้นที่อีอีซี รวมทั้งสิ้น 32 แห่ง (ไม่รวมที่ปิดและหยุดดำเนินการ จำนวน 39 แห่ง) และสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอย จำนวน 4 แห่ง

จังหวัด	ลำดับ ที่	ชื่อสถานี	ผู้ดำเนินการ	ปีที่เปิด ดำเนินการ	สถานะ ดำเนินการ (เปิด/ปิด/หยุด)	ประเภท / ระบบการกำจัด	ความถูกต้อง /ไม่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ	ปริมาณขยะ เข้าสถานีกำจัด (ตัน/วัน)
ชลบุรี	1	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทม.แสนสุข	ทม.แสนสุข	2542	เปิด	การฝังกลบ (Sanitary/Engineered Landfill/Semi Aerobic Landfill)	ถูกต้อง	150.00
	2	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทม.ศรีราชา	ทม.ศรีราชา	2538	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	40.00
	3	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทน.แหลมฉบัง	บริษัท ศ.ศิวะดล จำกัด	2542	เปิด	การฝังกลบ (Sanitary/Engineered Landfill/Semi Aerobic Landfill)	ถูกต้อง	850.00
	4	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย บจ.ชวลินทร์ (อบต.หนองอิรุณ)	บริษัท ชวลินทร์ จำกัด	2548	เปิด	การเทกอง (Open Dump), ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่ สถานที่	ไม่ถูกต้อง	450.00
	5	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย บจ.อีสเทิร์นซีบอร์ดฯ เอนไวรอนเมนทอล คอมเพล็กซ์ (ทน.เจ้าพระยาสุรศักดิ์)	บริษัท อีสเทิร์น ซีบอร์ด เอนไวรอน เมนทอล คอมเพล็กซ์ จำกัด	2544	เปิด	การฝังกลบ (Sanitary/Engineered Landfill/Semi Aerobic Landfill)	ถูกต้อง	500.00
	6	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย บจ.คลีน ซิตี (อบต.เขาคันทรง)	บริษัท คลีน ซิตี จำกัด	2545	เปิด	การเทกอง (Open Dump), อื่นๆ, ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัด แยกที่สถานที่	ไม่ถูกต้อง	300.00
	7	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทม.หนองปรือ	ทม.หนองปรือ	2554	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump), ไม่มีระบบบำบัดมลพิษทาง อากาศ	ไม่ถูกต้อง	110.00
	8	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.ห้วยใหญ่	หจก.พูลทรัพย์ชัยกิจ	2540	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump), เตาเผาขนาดเล็ก	ไม่ถูกต้อง	30.00
	9	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.หัวกุญแจ	ทต.หัวกุญแจ	2527	เปิด	การเทกอง (Open Dump), อื่นๆ	ไม่ถูกต้อง	5.50
	10	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.เกาะลอย	อบต.เกาะลอยบางหัก	2550	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump)	ไม่ถูกต้อง	1.00
	11	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.บ่อทอง	ทต.บ่อทอง	2541	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	10.00
	12	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.บ่อแก้วทอง	ทต.บ่อแก้วทอง	2538	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump)	ไม่ถูกต้อง	5.00
	13	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.หนองใหญ่	ทต.หนองใหญ่ ร่วมกับ มทส.	2563	เปิด	ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่สถานที่, ปริมาณขยะมูลฝอย ที่นำจัดการด้วยกระบวนการ MBT, ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปหมักทำปุ๋ย	ไม่ถูกต้อง	25.00
	14	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.เกาะสีชัง	ทต.เกาะสีชัง	2565	เปิด	การเทกอง (Open Dump), การเผาในเตา	ไม่ถูกต้อง	15.00
	15	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.บางเสร่	ทต.บางเสร่	2537	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump)	ไม่ถูกต้อง	55.00
	16	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.เขตรอุดมศักดิ์	ทต.เขตรอุดมศักดิ์	2562	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	35.00
	17	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.แสมสาร	อบต.แสมสาร	2539	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	5.00
	18	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.หมอนนาง	ทต.หมอนนาง	2545	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	15.00
	19	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.หนองรี	อบต.หนองรี	2563	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	20.00
	20	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เมืองพัทยา (เกาะล้าน)	เมืองพัทยา	n.a.	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump)	ไม่ถูกต้อง	25.00
	21	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.ตะเคียนเตี้ย	ทต.ตะเคียนเตี้ย	2546	<u>ปิด</u>			
	22	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.โป่ง	ทต..โป่ง	2549	<u>ปิด</u>			
	23	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.ธาตุทอง	ทต.ธาตุทอง	2539	<u>ปิด</u>			
	24	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.บ่อทอง	อบต.บ่อทอง	2551	<u>ปิด</u>			
	25	ชลบุรี สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.หนองเสือช้าง	อบต.หนองเสือช้าง	2546	<u>ปิด</u>			
	26	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.นาจอมเทียน	ทต.นาจอมเทียน	n.a.	<u>ปิด</u>			
	27	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย นายปรามิต วาจาสิทธิ์ (ทม.ปรกฟ้า)	นายปรามิต วาจาสิทธิ์ (ทม.ปรกฟ้า)	2541	<u>ปิด</u>			

จังหวัด	ลำดับ ที่	ชื่อสถานี	ผู้ดำเนินการ	ปีที่เปิด ดำเนินการ	สถานะ ดำเนินการ (เปิด/ปิด/หยุด)	ประเภท / ระบบการกำจัด	ความถูกต้อง /ไม่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ	ปริมาณขยะ เข้าสถานีกำจัด (ตัน/วัน)
	28	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย บริษัท เวสท์ ทุ เวลล์ จำกัด (อบต.หนองเหียง)	นายก้าพล แซ่ลี้ บจ.เวลท์ ทุ เวลล์ (อบต.หนองเหียง)	2559	ปิด			
	29	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทม.บ้านบึง	ทม.บ้านบึง	2545	ปิด			
	30	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบจ.ชลบุรี	อบจ.ชลบุรี	2548	หยุด			
	31	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย เมืองพัทยา	เมืองพัทยา	2540	หยุด			
	32	สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย ทต.ตะเคียนเตี้ย	บริษัท เจแอนด์ซี เซอร์วิส กรุป จำกัด	2564	เปิด		สถานีขนถ่ายขยะ	สถานีขนถ่าย ขยะ
	33	สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เมืองพัทยา	กิจการร่วมค้าอีสเทิร์นกรีนเวิลด์	2548	เปิด		สถานีขนถ่ายขยะ	สถานีขนถ่าย ขยะ
ฉะเชิงเทรา	1	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบจ.ฉะเชิงเทรา	อบจ.ฉะเชิงเทรา	2559	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump), อื่นๆ, ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่สถานี, ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำจัดการด้วยกระบวนการ MBT, ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปหมักทำปุ๋ย	ไม่ถูกต้อง	150.00
	2	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทม.ฉะเชิงเทรา	กลุ่มคำร่วม Consortium of Clean City CSR Cha - Choeng - Sao	2543	เปิด	การเทกอง (Open Dump), ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่สถานี	ไม่ถูกต้อง	98.00
	3	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย กำนันเกรียงศักดิ์ (อบต.หนามแดง)	กิจการร่วมค้า คริปตัน ต้นหนึ่ง	2554	เปิด	การเทกอง (Open Dump), ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่สถานี, ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำจัดการด้วยกระบวนการ MBT	ไม่ถูกต้อง	200.00
	4	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.ดอนฉิมพลี	ทต.ดอนฉิมพลี	2538	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump)	ไม่ถูกต้อง	3.00
	5	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.บางคล้า	ทต.บางคล้า	2542	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	10.00
	6	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.บางขนาก	ทต.บางขนาก	2543	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	1.00
	7	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย บ.ไพโรจน์สมพงษ์พาณิชย์ จำกัด	บริษัท ไพโรจน์สมพงษ์พาณิชย์ จำกัด	2549	เปิด	การฝังกลบ (Sanitary/Engineered Landfill/Semi Aerobic Landfill)	ถูกต้อง	10.00
	8	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย นางสตรีรัตน์ (ทต.นครเนื่องเขต)	ทต.นครเนื่องเขต	2550	หยุด			
	9	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.เสม็ดใต้	อบต.เสม็ดใต้	2540	ปิด			
	10	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.ปากน้ำ	ทต.ปากน้ำ	2514	ปิด			
	11	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.หัวไทร	อบต.หัวไทร	2548	ปิด			
	12	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.สนามชัยเขต	ทต.สนามชัยเขต	2534	ปิด			
	13	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.ท่ากระดาน	อบต.ท่ากระดาน	2547	ปิด			
	14	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.ทุ่งสะเตา	ทต.ทุ่งสะเตา	2542	ปิด			
	15	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.หัวสำโรง	ทต.หัวสำโรง	2545	ปิด			
	16	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.คลองตะเกรา	อบต.คลองตะเกรา	2540	ปิด			
	17	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.แปลงยาว	ทต.แปลงยาว	2550	ปิด			
ระยอง	1	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบจ.ระยอง	อบจ.ระยอง	2547	เปิด	การฝังกลบ (Sanitary/Engineered Landfill/Semi Aerobic Landfill), ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่สถานี	ถูกต้อง	700.00

จังหวัด	ลำดับ ที่	ชื่อสถานี	ผู้ดำเนินการ	ปีที่เปิด ดำเนินการ	สถานะ ดำเนินการ (เปิด/ปิด/หยุด)	ประเภท / ระบบการกำจัด	ความถูกต้อง /ไม่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ	ปริมาณขยะ เข้าสถานีกำจัด (ตัน/วัน)
	2	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.เมืองแกลง	ทต.เมืองแกลง	2549	เปิด	การเทกองแบบควบคุม (Control Dump), ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำจัดการด้วยกระบวนการ MBT	ไม่ถูกต้อง	25.00
	3	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.เพ	อบต.เพ	2552	เปิด	ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่สถานี, ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำจัดการด้วยกระบวนการ MBT, ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปหมักทำปุ๋ย	ถูกต้อง	15.00
	4	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.เขาน้อย	อบต.เขาน้อย	2559	เปิด	การเทกอง (Open Dump)	ไม่ถูกต้อง	1.00
	5	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (WTE) (อบจ.ระยอง)	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (WTE) (อบจ.ระยอง)	2564	เปิด	เตาเผาผลิตกระแสไฟฟ้า	ถูกต้อง	300.00
	6	สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย อบจ.ระยอง	อบจ.ระยอง	2560	เปิด		สถานีขนถ่ายขยะ	สถานีขนถ่าย ขยะ
	7	สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย ทม.มาบตาพุด	ทม.มาบตาพุด	2543	เปิด		สถานีขนถ่ายขยะ	สถานีขนถ่าย ขยะ
	8	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทน.ระยอง	ทน.ระยอง	2542	ปิด			
	9	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.แกลงกะเจด	ทต.แกลงกะเจด	2533	ปิด			
	10	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.สุนทรภู่	ทต.สุนทรภู่	2554	ปิด			
	11	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.กองดิน	ทต.กองดิน	2536	ปิด			
	12	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย นายจารุวัฒน์ สุนทรเรพงษ์ (อบต..ห้วยยาง)	นายจารุวัฒน์ สุนทรเวชพงษ์	2549	ปิด			
	13	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย นายสุพจน์ รัตนวิจิตร (อบต.จกกโดน)	นายสุพจน์ รัตนวิจิตร	2545	ปิด			
	14	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย นายประสิทธิ์ สุขใจ (อบต..มาบยางพร)	นายประสิทธิ์ สุขใจ	2547	ปิด			
	15	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.สำนักท้อน	ทต.สำนักท้อน	2554	ปิด			
	16	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.บ้านฉาง บ้านฉาง	ทต.บ้านฉาง	2535	ปิด			
	17	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.สำนักท้อน	อบต.สำนักท้อน	2535	ปิด			
	18	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.มาบข่า	ทต.มาบข่า	2550	ปิด			
	19	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.มะขามคู่	ทต.มะขามคู่	2541	ปิด			
	20	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.นิคมพัฒนา	อบต.นิคมพัฒนา	2540	ปิด			
	21	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.พนานิคม	อบต.พนานิคม	2544	ปิด			
	22	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย นางพัจรี ยืนหัดชัย (ทศ.ชุมแสง)	ทศ.ชุมแสง	2544	ปิด			
	23	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย นายสมจิตร อินทอง (อบต.ชุมแสง) บ้านมะจั่ว	นายสมจิตร อินทอง	2540	ปิด			
	24	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.ป่ายูบโน บ้านคลองหวายโสม	อบต.ป่ายูบโน	2540	ปิด			
	25	สถานีที่กำจัดขยะมูลฝอย นายจวน จันท์บัว (อบต.วังจันทร์) เขาหินแท่น	อบต.วังจันทร์ (นายจวน จันท์บัว)	2557	ปิด			

ที่มา: รายงานสถานการณ์ ขยะมูลฝอยชุมชน 2566, ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน คพ.

ตารางที่ 23 ปริมาณขยะมูลฝอยและการกำจัดขยะ ปี 2561 - 2567

จังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน)							ปริมาณขยะ มูลฝอย ตกค้าง
	ที่เกิดขึ้น	นำไปใช้ ประโยชน์	ร้อยละ	กำจัด ถูกต้อง	ร้อยละ	กำจัด ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ	
รวม								
2561	4,268.07	662.76	15.53	1,885.01	44.17	1,720.30	40.31	475,101.58
2562	4,612.76	972.69	21.09	2,356.45	51.09	1,283.62	27.83	254,434.80
2563	4,368.80	459.50	10.52	2,199.00	50.33	1,710.30	39.15	302,984.00
2564	4,607.00	538.00	11.68	3,223.00	69.96	846.00	18.36	913,856.00
2565	4,951.00	580.00	11.71	3,528.00	71.26	843.00	17.03	578,850.00
2566	5,427.00	640.00	11.79	3,671.00	67.64	1,116.00	20.56	322,955.00
2567	5,513.00	1,511.00	27.41	3,366.00	61.06	629.00	11.41	247,500.00
จ.ชลบุรี								
2561	2,591.03	280.90	10.84	1,154.68	44.56	1,155.45	44.59	119,611.00
2562	2,909.86	693.24	23.82	1,531.78	52.64	684.84	23.54	64,669.95
2563	2,683.70	249.70	9.30	1,410.00	52.64	1,024.00	38.16	224,710.00
2564	2,750.00	290.00	10.55	2,037.00	74.07	423.00	15.38	824,618.00
2565	3,107.00	250.00	8.05	2,370.00	76.28	487.00	15.67	470,550.00
2566	3,374.00	230.00	6.82	2,333.00	69.15	811.00	24.40	205,980.00
2567	3,228.00	960.00	29.74	1,848.00	57.25	420.00	13.01	130,540.00
จ.ฉะเชิงเทรา								
2561	709.24	174.86	24.65	192.56	27.15	341.82	48.20	102,444.58
2562	733.14	134.65	18.37	8.81	1.20	589.68	80.43	125,519.55
2563	674.90	133.70	19.81	10.00	1.48	531.20	78.71	59,502.00
2564	771.00	143.00	18.55	276.00	35.80	352.00	45.65	79,238.00
2565	704.00	130.00	18.47	320.00	45.45	254.00	36.08	108,300.00
2566	683.00	160.00	23.43	315.00	46.12	208.00	30.45	116,975.00
2567	683.00	161.00	23.57	330.00	48.32	185.00	27.09	116,960.00
จ.ระยอง								
2561	967.80	207.00	21.39	537.77	55.57	223.03	23.05	253,046.00
2562	969.76	144.80	14.93	815.86	84.13	9.10	0.94	64,245.30
2563	1,010.20	76.10	7.53	779.00	77.11	155.10	15.35	18,772.00
2564	1,086.00	105.00	9.67	882.60	81.27	71.00	6.54	10,000.00
2565	1,140.00	200.00	17.54	838.00	73.51	102.00	8.95	-

จังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน)							ปริมาณขยะ มูลฝอย ตกค้าง
	ที่เกิดขึ้น	นำไปใช้ ประโยชน์	ร้อยละ	กำจัด ถูกต้อง	ร้อยละ	กำจัด ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ	
2566	1,370.00	250.00	18.25	1,023.00	74.67	97.00	7.08	-
2567	1,602.00	390.00	24.34	1,188.00	74.16	24.00	1.50	-

ที่มา : ฐานข้อมูลตัวชี้วัดแผนภาพรวม ปี 66-70 (ปริมาณขยะต่อวัน), ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน คพ.

ตารางที่ 24 แนวโน้มปริมาณขยะที่เกิดขึ้นช่วง พ.ศ. 2568 – 2580

ปี	จำนวนประชากร (คน)			ปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน)			
	จ.ชลบุรี	จ.ฉะเชิงเทรา	จ.ระยอง	จ.ชลบุรี	จ.ฉะเชิงเทรา	จ.ระยอง	รวม
2568	1,799,219	823,806	986,923	2,772	1,261	1,526	5,559
2569	1,824,071	832,334	1,002,201	2,808	1,274	1,547	5,629
2570	1,848,261	840,770	1,017,039	2,842	1,286	1,568	5,696
2571	1,871,796	849,102	1,031,436	2,875	1,298	1,588	5,762
2572	1,894,686	857,323	1,045,398	2,908	1,310	1,608	5,826
2573	1,916,949	865,427	1,058,934	2,940	1,322	1,627	5,889
2574	1,938,611	873,413	1,072,059	2,970	1,334	1,646	5,950
2575	1,959,691	881,280	1,084,786	3,000	1,345	1,664	6,009
2576	1,980,199	889,021	1,097,122	3,029	1,356	1,681	6,066
2577	2,000,137	896,627	1,109,072	3,057	1,367	1,698	6,122
2578	2,019,495	904,082	1,120,632	3,085	1,378	1,714	6,176
2579	2,038,252	911,370	1,131,797	3,111	1,388	1,729	6,228
2580	2,056,387	918,473	1,142,556	3,136	1,398	1,744	6,278

- หมายเหตุ 1. คำนวณจากจำนวนประชากร * อัตราการเกิดขยะมูลฝอย
 2. จำนวนประชากรที่สภาพัฒน์คาดการณ์
 3. อัตราการเกิดขยะมูลฝอยแยกตามขนาดและลักษณะชุมชน (จำนวนประชากร* อัตราการเกิดเฉลี่ย 0.0015 ตัน/คน/วัน)

ตารางที่ 25 สรุปรายละเอียดกิจกรรมเก็บขยะทะเล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2567

ลำดับ	รายละเอียดกิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567	ปริมาณขยะ (กิโลกรัม)
	จังหวัดชลบุรี	
	<u>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567</u>	
1.	วันที่ 23 มีนาคม 2567 จัดกิจกรรมจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศทางทะเลอย่างมีส่วนร่วม บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต.เสม็ด อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี	744.5
2.	วันที่ 28 มิถุนายน 2567 จัดโครงการรวมใจรักดี อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต.เสม็ด อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี ภายในงานได้มีกิจกรรมจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศอย่างมีส่วนร่วม	467
3.	วันที่ 28 พฤศจิกายน 2566 ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองแสนสุข มหาวิทยาลัยบูรพา ชมรมฉลามขาวพิทักษ์ทะเล อาสาสมัครพิทักษ์ทะเล และอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก ร่วมกิจกรรมจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศทางทะเลอย่างมีส่วนร่วม หลังวันลอยกระทง ณ บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี	1,233
4	วันที่ 16 ธันวาคม 2566 ร่วมกิจกรรมจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศทางทะเลอย่างมีส่วนร่วม ณ บริเวณชุมชนชายฝั่งเลียบคลองใหญ่ ต.นาจอมเทียน อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี	815
5	วันที่ 25 มกราคม 2567 ร่วมกิจกรรม เก็บขยะชายหาด จัดกิจกรรมโดยศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลจังหวัดชลบุรี (ศรชล.จังหวัดชลบุรี) ณ บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	639
6	วันที่ 1 มีนาคม 2567 ลงพื้นที่จัดเก็บขยะทะเล จากคลื่นลมพัดพามากับกระแสน้ำ ขยะจากการท่องเที่ยว และจากแหล่งชุมชน บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	2,518
7	วันที่ 8 มีนาคม 2567 จัดกิจกรรม โครงการ CSR สานสัมพันธ์ โดยมีกิจกรรม เก็บขยะ คัดแยกขยะ บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	62
8	วันที่ 8 พฤษภาคม 2567 ร่วมจัดเก็บขยะชายหาด บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี รวมน้ำหนักขยะได้ทั้งสิ้น 3,107 กิโลกรัม	3,107
9	วันที่ 5 มิถุนายน 2567 ร่วมกิจกรรม "รักษ์โลก รักทะเล" เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก และวันทะเลโลก ณ บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี	2,325
10	วันที่ 13 มิถุนายน 2567 ลงพื้นที่ ร่วมจัดเก็บขยะชายหาด บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	2,989

ลำดับ	รายละเอียดกิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567	ปริมาณขยะ (กิโลกรัม)
11	วันที่ 25 พฤศจิกายน 2566 โดยส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และนายสุวรรณ นันทศรุต ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านสิ่งแวดล้อม (ทช.) ร่วมกับ บริษัท Denso International Asia มูลนิธิโลกสีเขียว และภาคีเครือข่าย บริษัทบลูเรนของส์ จำกัด กลุ่มรักษ์เลไทย และมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ร่วมกิจกรรมจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศทางทะเลอย่างมีส่วนร่วม โดยมี ดร.ปิ่นสักก์ สุรัสวดี อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ และดร. ชีรวัฒน์ ลิ้มปิบันเทิง ประธานกรรมการ บริษัท สยาม เติ้นโซ่ แมนูแฟคเจอร์ จำกัด เป็นประธานเปิดพิธี ณ บริเวณชายหาดวัดอัมพาราม ต.นาจอมเทียน อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี โดยการจัดเก็บขยะในระยะทางชายหาด 1 กม. ผู้เข้าร่วมจำนวนทั้งหมด 220 คน	227
12	วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567 ลงพื้นที่จัดเก็บขยะจากทุ่นกักขยะ บริเวณคลองบางโปรง ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	529
13	วันที่ 4 มิถุนายน 2567 พื้นที่จัดเก็บขยะจากทุ่นกักขยะ บริเวณคลองบ่อตะเคียน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	891
14	วันที่ 14 มิถุนายน 2567 ลงพื้นที่จัดเก็บขยะจากทุ่นกักขยะ 2 พื้นที่ บริเวณคลองบ่อตะเคียน และ คลองบางโปรง ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	1,891
	รวม	18,437.50
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
1.	วันที่ 9 ตุลาคม 2565 จัดกิจกรรมจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศทางทะเลอย่างมีส่วนร่วม ชายหาดจอมเทียน ชายหาดบ้านอำเภอ หมู่เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี	8,450
2.	วันที่ 9 พฤศจิกายน 2565 เข้าร่วมกิจกรรมโครงการอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) ครั้งที่1/2566 บริเวณหาดบางแสนล่าง และหาดบางแสน	124.3
3.	วันที่ 8 ธันวาคม 2565 ดำเนินการจัดขยะที่ตกค้างในแนวทุ่นกักขยะ (BOOM) พื้นที่ คลองบางโปรง ต.แสนสุข อ.เมืองชลบุรี	54
4	วันที่ 11 มกราคม 2566 ดำเนินการจัดขยะที่ตกค้างในแนวทุ่นกักขยะ (BOOM) พื้นที่ คลองบางโปรง ต.แสนสุข อ.เมืองชลบุรี	7.4
5	วันที่ 28 มกราคม 2566 ร่วมกิจกรรม "สำรวจแหล่งปะการัง และดำน้ำเก็บขยะ" ณ บริเวณเกาะอีเลา และเกาะยอ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี	250
6	วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 ดำเนินการจัดขยะที่ตกค้างในแนวทุ่นกักขยะ (BOOM) พื้นที่ คลองบางโปรง ต.แสนสุข อ.เมืองชลบุรี	145
7	วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2566 จัดกิจกรรมเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศที่สำคัญแบบมีส่วนร่วม ณ ชายหาดเอนกประสงค์ โรงเรียนวัดแหลมฉับ ต.ทุ่งสุขลา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	174
8	วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2566 จัดกิจกรรมเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศที่สำคัญแบบมีส่วนร่วม ณ ชายหาดเอนกประสงค์ บ้านอ่าวอุดม ต.ทุ่งสุขลา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	325

ลำดับ	รายละเอียดกิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567	ปริมาณขยะ (กิโลกรัม)
9	วันที่ 9 มีนาคม 2566 ร่วมกิจกรรมเก็บขยะชายหาด เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศลชล. ชลบุรี) ณ ชายหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	470
10	วันที่ 3 เมษายน 2566 จัดเก็บขยะจากหุ่นกักขยะ บริเวณคลองบางโพร้ง ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	340
11	วันที่ 18 มิถุนายน 2566 จัดโครงการ “อาสาสมัครกาชาด อนุรักษ์ป่าชายเลน” ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต.เสม็ด อ.เมือง จ.ชลบุรี	588
12	วันที่ 16 กันยายน 2566 ร่วมกับสภากาชาดไทย เทศบาลตำบลนาจอมเทียน และนักเรียนเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ณ บริเวณชายหาดบ้านอำเภอ ต.นาจอมเทียน อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี	970
	รวม	11,898
	จังหวัดฉะเชิงเทรา	
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	
1.	วันที่ 24 กรกฎาคม 2567 ร่วมกับชุมชนบ้านบน มณฑลทหารบกที่ 14 และภาคประชาชน ได้นำเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 213 ร่วมกิจกรรมเก็บขยะแม่น้ำบางปะกง ภายใต้โครงการจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศที่สำคัญแบบมีส่วนร่วม ณ บริเวณวัดคงคาราม (วัดบน) ต.บางปะกง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	186
2.	วันที่ 30 พฤศจิกายน 2566 ร่วมกับเทศบาลตำบลท่าข้าม และบริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน) ลงพื้นที่จัดเก็บขยะจากหุ่นกักขยะ บริเวณคลองลัด ต.ท่าข้าม อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	2,359
	รวม	2,545
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
1.	วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566 จัดเก็บขยะจากหุ่นกักขยะ บริเวณท่าน้ำวัดคงคาราม (วัดบน) ต.บางปะกง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	47
2.	วันที่ 9 มีนาคม 256 ร่วมกิจกรรมเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศป่าชายเลน ณ บริเวณพื้นที่ป่าชายเลน หมู่ที่ 6 ซอยจันทร์เกษม ต.สองคลอง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	542
3.	วันที่ 19 เมษายน 2566 ลงพื้นที่จัดเก็บขยะจากหุ่นกักขยะ บริเวณท่าน้ำวัดคงคาราม (วัดบน) ต.บางปะกง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	91
4.	วันที่ 27 เมษายน 2566 ลงจัดเก็บขยะจากหุ่นกักขยะ บริเวณท่าน้ำวัดคงคาราม (วัดบน) ต.บางปะกง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	31
5.	วันที่ 21 กรกฎาคม 2566 จัดกิจกรรมเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศที่สำคัญแบบมีส่วนร่วม ณ บริเวณบ้านปลาธนาคารปู ต.บางปะกง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	103
6.	วันที่ 16 กันยายน 2566 จัดกิจกรรมวันเก็บขยะชายหาดสากล ณ บริเวณบ้านปลาธนาคารปู วัดคงคาราม (วัดบน) ต.บางปะกง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา	354
	รวม	1,168

ลำดับ	รายละเอียดกิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567	ปริมาณขยะ (กิโลกรัม)
	จังหวัดระยอง	
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	
1.	ป่าชายเลนพระเจดีย์กลางน้ำอัญมณีหนึ่งเดียวในจังหวัดระยอง ต.ปากน้ำ และ ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง (BOOM, Litter Trap (SCG), TERRA CYCLE และเรือขยะ	7,984
2.	ดำน้ำเก็บขยะเรือเกตรา ท่าเทียบเรือเทศบาลบ้านเพ อ.เมือง จ.ระยอง	1,466
3.	บริเวณหาดพลาร่วมกับ ศรชล.ระยอง	375
4.	ชายหาดแหลมเจริญ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.ระยอง (เก็บขยะร่วมกับหน่วยงานอื่นๆและกลุ่มประมง)	2,546
5.	ชายหาดหนองแฟบ ร่วมกับกลุ่มบริษัทพีทีที แอลเอ็นจี และเทศบาลมาบตาพุด	10,892
6.	ชายหาดแสงจันทร์ ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง (ชายหาดสากล)	325
7.	ชายหาดแหลมรุ่งเรือง ต.เชิงเนิน อ.เมือง จ.ระยอง	6,401
	รวม	29,989
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
1.	ป่าชายเลนพระเจดีย์กลางน้ำอัญมณีหนึ่งเดียวในจังหวัดระยอง ต.ปากน้ำ และ ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง (BOOM, Litter Trap (SCG), TERRA CYCLE	233,870
2.	ป่าชายเลนพระเจดีย์กลางน้ำอัญมณีหนึ่งเดียวในจังหวัดระยอง ต.ปากน้ำ และ ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง (เรือขยะ)	47,640
3.	ชายหาดแหลมเจริญ ต.ปากน้ำ, ชายหาดแม่รำพึง ต.เพ อ.เมือง จ.ระยอง (เก็บขยะชายหาด (SPRC))	43,376
4.	อ.แกลง อ.เมือง และ อ.บ้านฉาง จ.ระยอง (ดำน้ำเก็บขยะ(SPRC))	16,146
5.	ป่าชายเลนพระเจดีย์กลางน้ำอัญมณีหนึ่งเดียวในจังหวัดระยอง ต.ปากน้ำ และ ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง (ขยะตกค้างในระบบนิเวศ)	5,769
6.	บริเวณ ตำบลปากน้ำประแส อ.แกลง จ.ระยอง (ทุ่นกักขยะ)	4,244
7.	ชายหาดแสงจันทร์ ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง (ชายหาดสากล)	3,311
	รวม	354,356

ภาคผนวก ข

: ความก้าวหน้าการดำเนินงานรายการ
แผนสิ่งแวดล้อม ระยะที่ 2 (ปี 2566-2570)

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 - 2570

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2568)

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ. ระยอง (พื้นที่จัดการน้ำเสีย ทน.ระยอง)	คพ./อบจ. ระยอง	(ครอบคลุม ปี 2568 - 2571)	ยกเลิกการดำเนินงานโครงการตั้งแต่ปี 2567 เนื่องจากไม่ได้เป็นเจ้าของพื้นที่ และเปลี่ยนเป็นโครงการก่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียทม.มาบตาพุด ดำเนินการโดย อจน. (หลัก) ทม.มาบตาพุด	อบจ.ระยอง มอบให้ ทน.ระยอง ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย
2	โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวม อ.ปลวกแดง (พื้นที่จัดการน้ำเสีย ต.ปลวกแดง)	อบจ.ระยอง	-	ยกเลิกการดำเนินงานโครงการตั้งแต่ปี 2567 เนื่องจากประสบปัญหาสถานที่ในการดำเนินการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย	ทต.บ้านปลวกแดง อยู่ระหว่างศึกษาความเป็นไปได้ความเหมาะสม ปัญหา อุปสรรค ในแต่ละพื้นที่ที่จะพิจารณาก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย
3	โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ ทม.มาบตาพุด	คพ./ทม.มาบตาพุด	-	ทม.มาบตาพุด ลงนาม MOU ร่วมกับ อจน. โดย อจน. เป็นผู้ขอรับงบประมาณแผ่นดิน สถานภาพอยู่ระหว่างขอจัดสรรงบประมาณ ปี 2568 ผูกพันถึง ปี 2571	
4	โครงการควบคุมการปล่อย VOCs ในพื้นที่อุตสาหกรรม เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อม - การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนิคมอุตสาหกรรม	กนอ.	งบประมาณ กนอ.	- ติดตามค่าความเข้มข้นของสาร VOC ในพื้นที่มาบตาพุด เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง - ตรวจติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของนิคมอุตสาหกรรม และทำเรืออุตสาหกรรม	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
5	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ศูนย์อำเภอกาบัง	อบจ.ระยอง	30.160	อยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ศูนย์อำเภอกาบัง	
6	โครงการก่อสร้างกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน ทม.ฉะเชิงเทรา	ทม.ฉะเชิงเทรา	-	ไม่มีการดำเนินการและไม่ได้รับงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แต่ไม่ได้รับงบประมาณ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
7	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดมูล ฝอยติดเชื้อเขตบริการสุขภาพที่ 6	อบจ.ระยอง	-	ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2567	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2568 โดยดำเนินงานแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
8	โครงการติดตามและเผยแพร่ระบบรายงาน เส้นทางการขนย้ายกากของเสียอันตราย โดยระบบอัตโนมัติต่อสาธารณชน - ระบบติดตามการเคลื่อนย้ายกากของเสีย ของโรงงานอุตสาหกรรมแบบ Real time ในนิคมอุตสาหกรรม	กนอ.	-	จัดทำระบบติดตามการเคลื่อนย้ายกากของเสียของโรงงานอุตสาหกรรม แบบ Real Time ใน 14 นิคมอุตสาหกรรม เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลติดตามการ ขนส่งกากอุตสาหกรรมและบูรณาการข้อมูลการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุ ที่ไม่ใช่แล้ว เพื่อให้พนักงาน กนอ. สามารถอนุมัติ อนุญาต ตรวจสอบ และกำกับดูแลโรงงานได้ รวมทั้ง จัดทำข้อบังคับ กนอ./ประกาศ กนอ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การใช้งานระบบติดตามการเคลื่อนย้าย กากของเสียของโรงงานอุตสาหกรรม แบบ Real Time	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยดำเนินงานไม่ใช้เงินงบประมาณ

โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง บำรุงรักษา เปลี่ยนอุปกรณ์เครื่องจักร รวมทั้งระบบ โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ จ.ชลบุรี	อบจ.ชลบุรี	12.672	ซ่อมแซม ปรับปรุง บำรุงรักษา เปลี่ยนอุปกรณ์ เครื่องจักรอาคาร ประตูกั้นน้ำ ทะเลไหลย้อน อุปกรณ์ระบบที่ชำรุดเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน	ไม่ได้รับการใช้งบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
2	โครงการบริหารจัดการโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ จ.ชลบุรี	อบจ.ชลบุรี	2.620	บำรุงรักษาบริหารจัดการโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ จ.ชลบุรี ตามแนวเส้นทางท่อน้ำเสียผ่าน ได้แก่ ทน.บ้านสวน ทม.ชลบุรี ทต.เสม็ด ทต.บางทราย	ไม่ได้รับการใช้งบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
3	โครงการศึกษาความเหมาะสมการพัฒนา ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ของโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ จ.ชลบุรี	อบจ.ชลบุรี	10.000	อยู่ในขั้นตอนการเซ็นสัญญา	ไม่ได้รับการใช้งบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
4	โครงการก่อสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบรวบรวมน้ำเสียเดิม	คพ./ ทม.มาบตาพุด	-	ยกเลิก โดยปรับเป็นโครงการก่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ทม.มาบตาพุด	ไม่ได้รับการใช้งบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
5	โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบ กลุ่มอาคารแห่งใหม่เพิ่มเติม	คพ./ ทม.มาบตาพุด	-	ยกเลิก โดยปรับเป็นโครงการก่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ทม.มาบตาพุด	ไม่ได้รับการใช้งบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
6	โครงการศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบ รวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ เขตควบคุมมลพิษ จ.ระยอง	คพ./ ทม.มาบตาพุด	-	ยกเลิก โดยปรับเป็นโครงการก่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ทม.มาบตาพุด	ไม่ได้รับการใช้งบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
7	โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูล ฝอยให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ	คพ.	-	- ประเมินความรุนแรงของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะ - ให้คำแนะนำทางวิชาการในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด และการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของ อปท. ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ - ใช้ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (https://thaimsw.pcd.go.th/) เพื่อบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	คพ. ดำเนินการทั่วประเทศ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
				- ทสจ.ชลบุรีได้ให้คำแนะนำ และติดตามการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย ชุมชนที่ถูกต้อง ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี) อย่างต่อเนื่อง	
8	โครงการจ้างกำจัดขยะมูลฝอยบนพื้นที่ เกาะล้าน	เมืองพัทยา	-	-	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 แต่ ไม่ได้มีการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
9	จ้างเหมาเก็บขน ขนถ่าย และกำจัดมูลฝอย ชุมชน เมืองพัทยา	เมืองพัทยา	-	-	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 แต่ ไม่ได้มีการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
10	จ้างเหมาบริการคัดแยกขยะมูลฝอยและฝัง กลบ อย่างถูกหลักสุขาภิบาล	อบจ.ฉะเชิงเทรา	14.580	ดำเนินการจ้างเหมาบริการคัดแยกขยะมูลฝอยและฝังกลบอย่างถูกหลัก สุขาภิบาล โดยให้เอกชนดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยที่เกินจากประสิทธิภาพ ของศูนย์กำจัดขยะฯ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 -2570 โดยดำเนินการเป็นประจำทุกปีงบประมาณ
11	โครงการกำจัดขยะอันตราย	อบจ.ฉะเชิงเทรา	0.200	ดำเนินการจ้างเหมาบริการกำจัดขยะอันตราย เพื่อกำจัดขยะอันตรายให้มี การบริหารจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาล และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 -2570 โดยดำเนินการเป็นประจำทุกปีงบประมาณ
12	โครงการบริหารจัดการขยะอันตรายชุมชน จ.ชลบุรี	อบจ.ชลบุรี	0.627	อปท. นำส่งขยะอันตรายชุมชนทั้งหมด 88 แห่ง ทั้งนี้ มีขยะอันตรายชุมชนที่ กำจัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้นจำนวน 17,300 กิโลกรัม	
13	โครงการค่าจ้างเหมาในการควบคุมการ ดำเนินงานศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย	เมืองพัทยา	154.394	อยู่ระหว่างดำเนินการควบคุมการดำเนินงานศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 -2570 โดยดำเนินการเป็นประจำทุกปีงบประมาณ
14	จ้างเหมาคู่มืองานก่อสร้างตามโครงการ มอบหมายเอกชนดำเนินการแปรรูป	อบจ.ฉะเชิงเทรา	-	อยู่ระหว่างดำเนินการคัดเลือกเอกชน เพื่อแปรรูปเชื้อเพลิงขยะให้เป็น พลังงานไฟฟ้า และตามโครงการมอบหมายให้เอกชนบริหารจัดการขยะมูล	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 -2570 โดยดำเนินการเป็นประจำทุกปีงบประมาณ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
	เชื้อเพลิงขยะให้เป็นพลังงานไฟฟ้า และ ตามโครงการมอบหมายให้เอกชนบริหาร จัดการขยะมูลฝอยภายในศูนย์กำจัดขยะ มูลฝอยรวมแบบครบวงจร โซนที่ 1 อบจ.ฉะเชิงเทรา			ฝอยภายในศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร โซนที่ 1 อบจ. ฉะเชิงเทรา	
15	โครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิฤตติและ จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก	คพ.	-	ให้คำแนะนำ อบท. ในพื้นที่ภาคตะวันออกในการเพิ่มประสิทธิภาพ/ ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ทน.มาบตาพุด ทม.เนินพระ และ ทต.บ้านปลวกแดง	ดำเนินการทั้งประเทศ 76 จังหวัด
16	โครงการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวัง ปัญหาคุณภาพน้ำผิวดิน	คพ.	-	- ติดตามเฝ้าระวังคุณภาพน้ำแม่น้ำประแสร์ แม่น้ำระยอง จ.ระยอง แม่น้ำบางปะกง คลองพานทอง คลองนครเนื่องเขต คลองท่าไข่ คลองท่าลาด จ.ฉะเชิงเทรา คลองตำหรุ จ.ชลบุรี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม - ติดตามเฝ้าระวังคุณภาพน้ำทะเล จ.ฉะเชิงเทรา 1 จุด (ปากแม่น้ำบางปะกง) จ.ชลบุรี จำนวน 25 จุด และ จ.ระยอง จำนวน 22 จุด พบว่าคุณภาพน้ำทะเล ส่วนใหญ่ อยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้	
17	โครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบาดาลใน พื้นที่ทิ้งขยะ	ทบ.	8.773	1) จัดทำสถานีสังเกตการณ์น้ำบาดาลจำนวน 4 พื้นที่ - พื้นที่ตำบลหัวสำโรงและตำบลหนองแวน อำเภอบางพลี จ.ฉะเชิงเทรา - พื้นที่ตำบลเกาะขนุน อำเภอนวมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา - พื้นที่ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนวมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา - พื้นที่ตำบลบางบุตร อำเภอบ้านค่าย จ.ระยอง 2) ติดตามตรวจวัดระดับน้ำบาดาลและคุณภาพน้ำบาดาล 3) ซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อสังเกตการณ์น้ำบาดาล 4) จัดประชุมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ด้านการอนุรักษ์น้ำบาดาลในพื้นที่ทิ้งขยะ	
18	โครงการฝึกอบรมการบำบัดน้ำเสียใน ครัวเรือนและสถานประกอบการ	อพท.	0.300	อยู่ระหว่างดำเนินงาน คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2568	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
19	โครงการจัดการมลพิษทางอากาศ ในพื้นที่ เขตควบคุมมลพิษมาตาฟุต และบริเวณ ใกล้เคียง จ.ระยอง	คพ.	-	- ควบคุมการระบาย VOCs จากแหล่งกำเนิด ร่วมกับหน่วยงานและ/หรือ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ประสานและขับเคลื่อนการดำเนินงานของผู้ประกอบการเพื่อลดการระบาย สารเบนซีนและสาร 1,3-บิวทาไดอิน ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม - ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษาการควบคุมการปล่อยทั้งสาร เบนซีนและสาร 1,3- บิวทาไดอิน จากโรงงานอุตสาหกรรมเคมี ประเภท 42 และ 44 ด้วยวิธีเฝ้าระวังตามแนวรั้วหรือแนวเขตรอบพื้นที่	
20	โครงการติดตามตรวจสอบและรายงาน ข้อมูลคุณภาพอากาศ	คพ.	-	- ติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศพื้นฐานในพื้นที่ จ.ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยองและสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ระยอง และพื้นที่ใกล้เคียง - เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และประเมินมาตรการแก้ไขปัญห VOCs ร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการหาสาเหตุ และควบคุมการระบาย VOCs จากแหล่งกำเนิด ร่วมกับหน่วยงานและ/หรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2569
21	โครงการค่าจ้างเหมาตรวจวัดติดตาม คุณภาพอากาศ	เมืองพัทยา	2.357	อยู่ระหว่างตรวจวัดติดตามคุณภาพอากาศ	ดำเนินการเป็นประจำ ทุกปีงบประมาณ
22	โครงการดำเนินการสนับสนุนการจัด ประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลและ ติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุม มลพิษ จ.ชลบุรี	ทสจ.ชลบุรี	0.025	กำหนดจัดประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงาน พื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ชลบุรี ในวันที่ 22 สิงหาคม 2568 ณ ศาลากลาง จังหวัดชลบุรี	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570
23	ทดสอบสภาพดิน น้ำ อากาศ และคุณภาพ ปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) ภายในศูนย์กำจัด ขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร โซนที่ 1 อบจ.ฉช และคุณภาพน้ำดิบในการผลิต น้ำประปาใน จ.ฉะเชิงเทรา และคลองถ่าย โอนภารกิจ	อบจ.ฉะเชิงเทรา	0.350	ทดสอบสภาพน้ำ โดยการเก็บตัวอย่าง ตรวจสอบ เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำ ป้องกันการปนเปื้อนของน้ำชะขยะมูลฝอยและคุณภาพปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) โดยส่งตัวอย่างปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) ที่ได้จากกระบวนการ คัดแยกขยะมูลฝอย ตรวจวัดธาตุอาหารและสารปนเปื้อนในการประเมินค่า ธาตุอาหารของปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน)	ดำเนินการเป็นประจำ ทุกปีงบประมาณ

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแก้มลิงคลองบางไผ่	ทน.	44.990	ดำเนินโครงการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และได้ดำเนิน โครงการก่อสร้างแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
2	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำศูนย์การฝึก สอ.รฝ. (หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยาน และรักษาฝั่งชลบุรี)	ทน.	44.014	ดำเนินโครงการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และได้ดำเนิน โครงการก่อสร้างแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
3	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองปริง พร้อมระบบกระจายน้ำ	ทน.	-	ยกเลิกโครงการ เนื่องจากพื้นที่ดำเนินโครงการเป็นพื้นที่จับกุมดำเนินคดี การกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งคดีความยังไม่สิ้นสุด	
4	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบ กระจายน้ำ เกาะเสม็ดสารสนับสนุนโครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	ทน.	-	สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 ได้เสนอแผนงาน/โครงการบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติ การด้านทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แต่ไม่ได้รับการ จัดสรรงบประมาณ	
5	โครงการจัดการพื้นที่ที่มีความสำคัญทาง ความหลากหลายทางชีวภาพ: การประเมิน ศักยภาพพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนกลไกการบริหาร จัดการอย่างยั่งยืน	สผ.	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
6	โครงการพัฒนาพื้นที่เตรียมการป่า นันทนาการ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนระบมและป่าสียัด	ทสจ.ะเชิงเทรา	-	ทสจ.ะเชิงเทรา ไม่ได้ดำเนินการ และไม่มีข้อมูล	อยู่ระหว่างตรวจสอบข้อมูล เนื่องจาก ทสจ.ะเชิงเทรา มีการเปลี่ยนแปลง ผู้รับผิดชอบการรายงานผล
7	โครงการกิจกรรมอนุรักษ์ พื้นฟู ระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยชุมชนมีส่วนร่วม	ทสจ.ะเชิงเทรา	-	ทสจ.ะเชิงเทรา ไม่ได้ดำเนินการ และไม่มีข้อมูล	อยู่ระหว่างตรวจสอบข้อมูล เนื่องจาก ทสจ.ะเชิงเทรา มีการเปลี่ยนแปลง ผู้รับผิดชอบการรายงานผล

โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	โครงการวางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนบาง น้ำเปรี้ยว	ยผ.ฉะเชิงเทรา	0.304	อยู่ระหว่างการเตรียมนำผังร่างเสนอที่ประชุมกรมโยธาธิการและ ผังเมืองเพื่อพิจารณาร่างผังเมืองรวม	
2	โครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี	ทช.	-	กรมทรัพยากรธรณีไม่มีผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 - 2570 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณในปี พ.ศ. 2566 และ ดำเนินงานเสร็จสิ้นแล้ว
3	โครงการเกษตรอินทรีย์	กษจ.ระยอง	0.0491	พัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ พัฒนาเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 50 ราย	
4	โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	กษจ.ระยอง	0.0812	รณรงค์สร้างการรับรู้และการเรียนรู้การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Day) เกษตรกรเข้าร่วม 125 ราย และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา ในพื้นที่การเกษตร	
5	โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กษจ.ระยอง	0.048	พัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้และสามารถจัดการสุขภาพพืช (ดิน ปุ๋ย และศัตรูพืช) อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และบริบทของเกษตรกร ด้วยวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 240 ราย	
6	โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทาง การเกษตร	กษจ.ระยอง	0.014	พัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้และสามารถจัดการสุขภาพพืช (ดิน ปุ๋ย) อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และบริบทของเกษตรกร ด้วยวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
7	โครงการปรับปรุงแผนที่ ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ปออนุรักษ์ กิจกรรมแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์	อส.	-	สิ้นสุดโครงการเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และไม่มีการดำเนินโครงการต่อ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2567
8	โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด)	ทสจ.ชลบุรี	0.105	- วันที่ 6 มิถุนายน 2568 เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจต่อแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการ ดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศ และตัวชี้วัดและเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของ คทช.	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
				ภายใต้การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ประจำปี 2568 ณ ห้องทอร์นาโด ชั้น 5 โรงแรมเดอะ พิค จ.จันทบุรี - วันที่ 18 มิถุนายน 2567 ดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพจากผลผลิตการเกษตรและพืชสมุนไพรในท้องถิ่น ณ โรงแรมบ่อทองบุรี อำเภอบ่อทอง จ.ชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ในเรื่องการใช้ที่ดินของรัฐ โดยเฉพาะพื้นที่ คทช. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ คทช. ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน อ.หนองใหญ่ (คทช.) จำกัด และสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน อำเภอบ่อทอง (คทช.) จำกัด โดยมีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 50 คน	
9	โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน (คทช.)	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	0.280	- จัดประชุมคณะกรรมการ ฯ ครั้งที่ 1/2568 วันศุกร์ที่ 21 มีนาคม 2568 - ลงพื้นที่ตรวจสอบการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ คทช.	
10	โครงการคลองสวย น้ำใส	อบจ.ฉะเชิงเทรา	4.500	- กำจัดผักตบชวาและวัชพืชคลองถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 17 คลอง - กำจัดผักตบชวาและวัชพืชคลองที่สนับสนุนเครื่องจักรกล จำนวน 23 คลอง - ดำเนินการทำฝายทดน้ำชั่วคราว และติดตั้งเครื่องสูบน้ำ จำนวน 3 จุด คือ คลองถัดยายหรั่ง คลองบางกะไห คลองบึงหนามแดง - บางพระ	
11	โครงการขุดลอก บำรุงรักษา กำจัดผักตบชวาและวัชพืช (โครงการถ่ายโอนให้ อบจ.)	อบจ.ฉะเชิงเทรา	16.990	ดำเนินการจ้างเหมาบริการขุดลอกบำรุงรักษา กำจัดผักตบชวา และวัชพืช คลองลำห้วยลิง และคลองบางแก้ว - คลองมอญ - ชวดตาสี (โครงการถ่ายโอนให้ อบจ.)	
12	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองบางเล่า ชวดวัง ขอน-โปรงแรด (ช่วง 2)	ทน.	-	พิจารณาแล้วขาดความพร้อมด้านพื้นที่ จึงไม่ประสงค์เสนอแผนงาน / โครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
13	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองบริเวณสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา	ทน.	-	ดำเนินโครงการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
14	โครงการอนุรักษ์พื้นที่ป่าห้วยตาเกล้า	ทท.	-	พิจารณาแล้วขาดความพร้อมด้านพื้นที่ จึงไม่ประสงค์เสนอแผนงาน/ โครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
15	โครงการอนุรักษ์พื้นที่หนองบางกระพูน	ทท.	-	พิจารณาแล้วขาดความพร้อมด้านพื้นที่ จึงไม่ประสงค์เสนอแผนงาน/ โครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
16	โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วย พลังงานแสงอาทิตย์	ทท.	-	พิจารณาแล้วขาดความพร้อมด้านพื้นที่ จึงไม่ประสงค์เสนอแผนงาน/ โครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
17	พัฒนาเครือข่ายอ่างเก็บน้ำประแสร์- อ่างเก็บน้ำหนองค้อ-อ่างเก็บน้ำบางพระ จ.ชลบุรี	ชล./สทท.	-	ศึกษาความเหมาะสมโครงการแล้วเสร็จ โดยอยู่ระหว่างปรับปรุงแบบ ก่อสร้าง ทบทวนสมดุลน้ำและความเพียงพอของน้ำต้นทุน และจัดหาแหล่งเงินโครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2570
18	พัฒนาระบบสูบล้างคลองสะพาน-อ่างเก็บ น้ำประแสร์ เส้นที่ 2 จ.ระยอง	ชล./สทท.	200.000	ก่อสร้าง ระบบสูบน้ำและอาคารประกอบ ความยาว 3.50 กม. โครงการสูบ ผันน้ำจากคลองสะพานแนวที่ 2 จ.ระยอง ดำเนินการ 2567 - 2569 วงเงินรวม 650 ล้านบาท ผลงานทั้งโครงการ ร้อยละ 48.73 (ม.ย.68)	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2569
19	ปรับปรุงขยาย กปภ. สาขาชลบุรี-พนัส นิคม-พานทอง-ท่าบุญมี ระยะที่ 2 จ.ชลบุรี	กปภ./สทท.	-	กปภ. ดำเนินการศึกษาสมดุลน้ำอ่างเก็บน้ำบางพระเพื่อวิเคราะห์ การใช้น้ำให้เป็นปัจจุบัน ในปี 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2569
20	ปรับปรุงขยาย กปภ. สาขาพญา- แหลมฉ้าง-ศรีราชา จ.ชลบุรี	กปภ./สทท.	-	กปภ. ดำเนินการศึกษาสมดุลน้ำอ่างเก็บน้ำบางพระเพื่อวิเคราะห์ การใช้น้ำให้เป็นปัจจุบัน ในปี 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2569
21	พัฒนาเครือข่ายน้ำคลองโพธิ์-อ่างประแสร์ จ.ระยอง	ชล./สทท.	-	ดำเนินการจัดทำแผนทบทวนการศึกษาความเหมาะสม ซึ่งจะแล้วเสร็จกันยายน 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2570
22	พัฒนาเครือข่ายน้ำคลองวังโตนด-อ่างประ แสร์ เส้นที่ 2 จ.ระยอง	ชล./สทท.	-	คาดว่าจะดำเนินการก่อสร้างหลังปี 2570	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2570
23	พัฒนาโหม่งคั่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองพระ สะทึง-อ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา	ชล./สทท.	10.750	ศึกษาความเหมาะสมและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การผันน้ำอ่างเก็บ น้ำคลองพระสะทึง-อ่างเก็บน้ำคลองสียัด ดำเนินการ 2567 - 2569 วงเงิน 45 ล้านบาท	
24	พัฒนาระบบสูบล้างอ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา	ชล./สทท.	-	คาดว่าจะดำเนินการก่อสร้างหลังปี 2570	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2570

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
25	โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านหนองกระทิง จ.ฉะเชิงเทรา	ชลป./สททช.	-	อยู่ระหว่างขอทบทวนรายงานความเหมาะสม/ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และค่าเศรษฐกิจศาสตร์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง ของมูลค่าที่ดิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงานใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
26	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองกะพง จ.ฉะเชิงเทรา	ชลป./สททช.	-	อยู่ระหว่างขอทบทวนรายงานความเหมาะสม/ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และค่าเศรษฐกิจศาสตร์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง ของมูลค่าที่ดิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
27	ขุดลอกคลองในโครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษา พระองค์ไชยานุชิต จ. ฉะเชิงเทรา	ชลป./สททช.	-	อยู่ระหว่างดำเนินการตามภารกิจหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
28	แก้มลิง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบาง พลวง +ก่อสร้าง ปตร. บ้านวังชัน จ.ฉะเชิงเทรา	ชลป./สททช.	74.000	สำรวจ ออกแบบ โครงการบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง ในแม่น้ำปราจีนบุรี และแม่น้ำสาขา จ.ปราจีนบุรี ดำเนินการปี 2567 - 2569 วงเงิน 260 ล้าน บาท	
29	โครงการอ่างเก็บน้ำเขาจอมแห-เขานั่งยอง จ.ระยอง	ชลป./สททช.	-	อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงานสำรวจจริงวัดปี 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569
30	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองน้ำเขียว จ.ระยอง	ชลป./สททช.	-	อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนเตรียมความพร้อมโครงการปี 2568 - 2569	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2570
31	พัฒนาระบบสูบล้ออ่างคลองหลวงฯ (ผันน้ำคลองหนองสรวง-อ่างฯ คลองหลวง)	กปภ./สททช.	-	อยู่ระหว่างพิจารณาความเหมาะสมของที่ดินหนองสรวง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2570
32	โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาลตาม พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520	ทสจ.ชลบุรี	1.550	- ดำเนินการตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลตามใบอนุญาตทุกประเภท จำนวน 414 บ่อ - ดำเนินการตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลรายใหม่ และการนำบ่อน้ำบาดาล เข้าสู่ระบบ จำนวน 162 บ่อ - ดำเนินการติดตามหนี้ค้ำชำระ จำนวน 4 ราย - ดำเนินการเสริมสร้างและพัฒนาน้ำบาดาลอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จำนวน 9 ครั้ง	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
33	โครงการก่อสร้างระบบท่อรวบรวมน้ำ เสียบนพื้นที่เกาะเสม็ด ต.เพ อ.เมือง จ.ระยอง	ยผ.ระยอง	82.000	อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
34	โครงการระบบติดตามเฝ้าระวัง ระดับน้ำ บาดาล และคุณภาพน้ำบาดาลทั่วประเทศ	ทบ.	0.806	- กิจกรรมตรวจวัดระดับน้ำและเก็บตัวอย่างน้ำบาดาลจากบ่อสังเกตการณ์ จำนวน 262 บ่อ - กิจกรรมเป่าล้างบ่อสังเกตการณ์น้ำบาดาล 10 บ่อ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
35	โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำบาดาล	ทบ.	-	ไม่มีการดำเนินงานในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2569
36	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล เพื่อการเกษตร	ทบ.	6.580	ดำเนินงานโครงการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 3 แห่ง ดังนี้ - โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านเนิน ตุม กลุ่มที่ 1 หมู่ที่ 6 ต.หนองปรือ อ.พนสนธิคม จ.ชลบุรี - โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านเนิน ตุม กลุ่มที่ 2 หมู่ที่ 6 ต.หนองปรือ อ.พนสนธิคม จ.ชลบุรี - โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านเนิน ตุม กลุ่มที่ 3 หมู่ที่ 6 ต.หนองปรือ อ.พนสนธิคม จ.ชลบุรี ซึ่งในปัจจุบันได้ดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว โดยมีปริมาณ น้ำที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่า 97,200 ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีผู้ได้รับประโยชน์ ไม่น้อยกว่า 24 ครัวเรือน และมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ไม่ น้อยกว่า 180 ไร่	
37	โครงการพัฒนาน้ำบาดาล เพื่อความมั่นคงระดับชุมชน	ทบ.	22.824	1) อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างระบบประปาบาดาล พร้อมอุปกรณ์ จำนวน 1 แห่ง งบประมาณ 5,706,000 บาท ดังนี้ - บ้านคลอง 19 (กลุ่ม 2) หมู่ที่ 2 ต.สิงโตทอง อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา 2) อยู่ระหว่างดำเนินการเปลี่ยนแปลงสถานที่ จำนวน 3 แห่ง งบประมาณ 17,118,000 บาท ดังนี้	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
				- บ้านแลง หมู่ที่ 1 ต.แลง อ.เมืองระยอง จ.ระยอง - บ้านหนองหว้า หมู่ที่ 3 ต.บ้านช่อง อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา - บ้านมาบกรุด หมู่ที่ 5 ต.บ้านบึง อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี	
38	โครงการจ้างสำรวจและออกแบบระบบ ผลิตน้ำสะอาด	อบจ.ฉะเชิงเทรา	-		เจ้าหน้าที่ อบจ.ฉะเชิงเทราตรวจสอบ ข้อมูลแล้วไม่พบการดำเนินโครงการ ดังกล่าว
39	โครงการจัดทำกฎหมายลำดับรองภายใต้ (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลาย ทางชีวภาพ พ.ศ. ...	สผ.	-	- ดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นเมื่อปี พ.ศ. 2566 โดยจัดทำ (ร่าง) กฎหมาย ลำดับรองภายใต้ (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. โดยผ่านการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และอื่น ๆ และได้มีการปรับปรุงให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามความเห็น ดังกล่าว ประกอบด้วย รายการ (ร่าง) กฎหมายลำดับรองที่มีลำดับ ความสำคัญจำเป็นเร่งด่วน จำนวน 9 ฉบับ	
40	(ร่าง) โครงการจัดทำและปรับปรุง สถานภาพชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของ ประเทศไทย	สผ.	-	- ดำเนินการปรับปรุงทะเบียนสถานภาพชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลัง (สัตว์เลื้อยคลานด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลา) และสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง (กลุ่มมอลลัสกา กลุ่มครัสเตเชียน และกลุ่มปะการัง) ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย และจัดทำ (ร่าง) ทะเบียนสถานภาพชนิด พันธุ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ในอันดับ Hymenoptera (วงศ์ผึ้ง ต่อ แตน มด) ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย รวมทั้ง จัดทำดัชนีบัญชีการเปลี่ยนแปลง สถานภาพชนิดพันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (Thailand Red List Index) โดยผ่านกระบวนการประชุมผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	
41	โครงการควบคุมประชากรลิงและตรวจ สุขภาพลิงในพื้นที่ จ.ฉะเชิงเทรา	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	- ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
42	โครงการบูรณาการปฏิบัติงานป้องกันภัย และแก้ไขปัญหาช้างป่า	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	- ประชุมคณะทำงานบูรณาการอนุรักษ์ช้างป่า จ.ฉะเชิงเทรา ด้านอำนวยการ ครั้งที่ 1/2568 วันพุธที่ 8 มกราคม 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
43	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อัน เนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จ.ฉะเชิงเทรา	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	0.010	อยู่ระหว่างดำเนินการโครงการประจำปี 2568 จะจัดกิจกรรมปลูกป่าชาย เลนและพืชสมุนไพร ที่ รร.พระพิมลสมัย อ.บางปะกง วันที่ 11 กันยายน 2568 มีเจ้าหน้าที่ในสังกัด ทส. นักเรียน และคุณครู จำนวน 80 คน	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
44	โครงการรักษาความมั่นคงของฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ	อส.	28.278	จ้างพนักงานดำเนินงานจัดการพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อุทยาน แห่งชาติ และวนอุทยาน จำนวน 9 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 891,296 ไร่ รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านวิชาการสำหรับการจัดการอุทยานแห่งชาติ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2569
45	โครงการปลูกเสริมเพิ่มป่าบกและพลิกฟื้น ป่าชายเลน	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
46	กิจกรรมปลูกป่าเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่า ต้นน้ำ ป่าชายเลน และป้องกันไฟป่า	ทสจ.ชลบุรี	-	ดำเนินการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ศาสนสถาน ตามโครงการผู้ว่าฯ พาเข้าวัด วันธรรมสวนะ (วันพระ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้แก่ (1) วัดไพรประเสริฐราษฎร์บำรุง (2) วัดสวนสันติธรรม (3) วัดบุญญาวาส (4) วัดสัตตพรหม (5) วัดป่าวิจิตรบรรพต (6) วัดยุคลราษฎร์สามัคคี (7) วัดหลวงพรหมวาส (8) วัดสุทธาวาส (9) วัดบ่อทองราษฎร์บำรุง และ (10) วัดเขาพุทธโคดม ทั้งนี้ เพิ่มพื้นที่สีเขียวในศาสนสถานและชุมชน ทั้งเป็นการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความยั่งยืนต่อไป ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	ขอเปลี่ยนแปลงจาก "โครงการ" เป็น "กิจกรรม"
47	โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด	ทสจ.ชลบุรี	0.220	- สนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมเยาวชนอาสาสมัครป่าสิริเจริญวรราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ชลบุรี จำนวน 10 รุ่น โดยการสนับสนุนวิทยากร บรรยาย เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม 2568 ณ โครงการป่าสิริเจริญวรราชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ อำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี - อยู่ระหว่างกำหนดจัดการประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด	ขอเปลี่ยนแปลงชื่อโครงการ เป็น "โครงการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ระดับจังหวัด"

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
48	โครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2569
49	โครงการส่งเสริมการปลูกป่า และเพิ่มพื้นที่สีเขียว	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567 และ 2569
50	คัมภีร์คูดูแล และรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อบจ.ฉะเชิงเทรา	1.000	จัดทำโครงการคัมภีร์คูดูแล และรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลคลองตะเกรา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน ในวันพุธที่ 6 สิงหาคม 2568 เพื่อเตรียมความพร้อมของดินในการจัดกิจกรรมปลูกพืชเพื่อเป็นอาหารช้างป่าและสัตว์	
51	โครงการอนุรักษ์ ปกป้อง พื้นที่ทรัพยากร ชายฝั่งทะเล ให้คงความอุดมสมบูรณ์	ทช.	8.960	ดำเนินการจัดทำทุนแนวเขตดักขยะ ทำฐานคอนกรีตทั้งหมดและเชือกทั้งหมดพร้อมติดตั้ง และส่งมอบอุปกรณ์ประกอบทั้งหมด และได้ดำเนินการสิ้นสุดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว	
52	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งแบบมีส่วนร่วม	ทช.	3.602	ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน กิจกรรมหลัก อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลเพื่อเชื่อมโยงการอนุรักษ์ ของทุกภาคส่วนแบบมีส่วนร่วม รองรับภาคการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างยั่งยืน ได้แก่ - จัดทำซั้งบ้านปลา จำนวน 160 ชุด พื้นที่เกาะขามใหญ่ ต.ท่าเทววงษ์ อ.เกาะสีชัง จ.ชลบุรี - ปลูกฟื้นฟูปะการัง จำนวน 1 พื้นที่ 6 ไร่ จำนวน 9,600 กิ่ง บริเวณหาดเกร หมู่เกาะล้าน ต.นาเกลือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี - ติดตั้งทุ่น จำนวน 35 ชุด หมู่เกาะล้าน ต.นาเกลือ อ.บางละมุง	
53	โครงการฟื้นฟูธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	เมืองพัทยา	0.100	อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยจะอบรมการจัดทำแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน ในทะเล (บ้านปลา) โดยวิทยากรจากกลุ่มประมงพื้นบ้านลานโพธิ์ วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2568	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
54	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านปลาธนาคารปู เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จ.ฉะเชิงเทรา	ทช.	-	ไม่ได้ดำเนินงานโครงการ เนื่องจากชุมชนไม่เห็นด้วยที่จะดำเนินงานในพื้นที่	
55	อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
56	ติดตามการฟื้นตัวและการจัดการแนวปะการังภายหลังปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล	อส.	0.179	ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่ 4 (ตราด) ดำเนินการสำรวจสถานภาพแนวปะการัง ในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล จำนวน 2 แห่ง 26 สถานี ซึ่งอยู่ระหว่างวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (1) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จำนวน 16 สถานี (2) อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด จำนวน 10 สถานี ทั้งนี้ อยู่ระหว่างวิเคราะห์ข้อมูล	
57	โครงการจัดทำบ้านปลาและปะการังเทียมเพื่อการอนุรักษ์	เมืองพัทยา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
58	โครงการรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบนพื้นที่เกาะล้าน	เมืองพัทยา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1*	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบ ชายหาดบ้านอำเภอ จ.ชลบุรี	ยผ.	12.200	อยู่ระหว่างดำเนินการ - บริเวณรอบชายหาดบ้านอำเภอ โดยปรับปรุงถนน แบบคอนกรีตเสริมเหล็ก ระยะทาง 500 เมตร ปรับปรุงระบบระบายน้ำ และปรับปรุงภูมิทัศน์ ปากคลองบ้านอำเภอ-บริเวณริมผา - บริเวณซอยนาจอมเทียน 22 โดยก่อสร้างและปรับปรุงถนน พร้อมทั้งสายไฟฟ้าและสายสื่อสารลงใต้ดิน ระยะทางประมาณ 525 เมตร พื้นที่ประมาณ 3,150 ตารางเมตร - บริเวณซอยนาจอมเทียน 28 และพื้นที่ต่อเนื่อง โดยดำเนินการปรับปรุง ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ระบบไฟฟ้า ติดตั้งระบบสื่อสาร เครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ CCTV (ลงดิน) ปรับปรุงระบบประปา แยกท่อระบบระบายน้ำเสีย จากระบบระบายน้ำฝน และปรับปรุงภูมิทัศน์ถนน	แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2568
2*	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบ เขาสามมุข จ.ชลบุรี	ยผ.	25.400	อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยปรับปรุงภูมิทัศน์รอบจุดชมวิว และระบบไฟฟ้า แสงสว่าง	แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2568
3*	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบ สวนสาธารณะชุมชนเขาชีจรรย์ ต.นาจอมเทียน อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี	ยผ.	14.000	อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยปรับปรุงภูมิทัศน์รอบจุดชมวิว และระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวสำหรับชุมชนให้เป็นพื้นที่สาธารณะแบบวิถีใหม่	แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2568
4*	โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านฉาง ระยะที่ 3 อ.บ้านฉาง จ.ระยอง	ยผ.	72.000	อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยก่อสร้างทางเดินริมน้ำและสร้างกำแพงกันดิน เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาการระบายน้ำและปรับปรุง สภาพแวดล้อม	แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2568
5	โครงการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม ให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน เพื่อเป้าหมายการฟื้นฟูและยกระดับ เศรษฐกิจและสังคม (CSR-DIW to Covid-19 Relief)	กรอ.		ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยเชิญชวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมร่วมโครงการฯ มีโครงการเข้าร่วม โครงการฯ จำนวน 89 โรงงาน (ในอีอีซี 20 โรงงาน) มาตรฐาน ESV 30 โรงงาน (EEC 4 โรงงาน) โมเดลธุรกิจต้นแบบ 2 แผน	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
6*	โครงการขับเคลื่อนสู่ Net Zero EEC เพื่อสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อ สภาพภูมิอากาศ (แผนงานบูรณาการ)	อบก.		ดำเนินการแล้วเสร็จ - จัดทำแผนการขับเคลื่อนให้พื้นที่ อีอีซี มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็น ศูนย์ (Net Zero Emissions) รวมถึง มีปริมาณการซื้อขายคาร์บอนเครดิต ซึ่งมาจากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ใช้มาตรฐานของประเทศไทย (T- VER) โดย ปี 2566 = 160,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็น มูลค่าการลงทุนด้วยเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ 13.2848 ล้านบาท และในปี 2567 = 345,710 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นมูลค่าการลงทุน ด้วยเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ 264,068,773 บาท	
7*	โครงการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน - โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมคาร์บอน ต่ำในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตาม แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน	อบก.		อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยติดตามและประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจก จากมาตรการในพื้นที่อีอีซี ซึ่งได้ดำเนินการ (ร่าง) แนวทางการติดตาม ประเมินผล หลักเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการคัดเลือกมาตรการ/นโยบาย เพื่อใช้ประเมินความเหมาะสมของมาตรการ และกระบวนการกระบวนการ ตรวจวัด การรายงาน และการทวนสอบ (Measurement, Reporting and Verification) ในระดับพื้นที่ และโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อใช้ในการพิจารณา และรับรองผลการประเมิน (มาตรการใช้ไบโอดีเซล มาตรการใช้เอทานอล และมาตรการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์))	
8	โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถต่อ การปรับตัวด้านสุขภาพจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	กรมอนามัย	0.732	- ขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการเพื่อจัดการความเสี่ยงและดูแลสุขภาพ ประชาชนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - เสริมสร้างความพร้อมของระบบสุขภาพในการรับมือและปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับจังหวัด - เสริมสร้างความรอบรู้และความเข้มแข็งของชุมชนในการเฝ้าระวังและ จัดการความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - คาดการณ์ผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศในกลุ่มเปราะบาง - เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวัง สื่อสารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	ดำเนินงานในภาพรวมประเทศ (ไม่ใช่ เฉพาะพื้นที่อีอีซี)

* เป็นโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	โครงการอนุรักษ์ พัฒนา และขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวใน เขตพื้นที่ออีชี	สผ.		- ปัจจุบันมีเทศบาลในพื้นที่ออีชี ที่นำเข้าข้อมูลพื้นที่สีเขียวผ่านระบบฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและพื้นที่สีเขียว (Thai Green Urban: TGU) มีจำนวนทั้งสิ้น 112 แห่ง โดยมีเมืองที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตรต่อคน ประกอบด้วย จ.ฉะเชิงเทรา 6 แห่ง จ.ชลบุรี 4 แห่ง และ จ.ระยอง 8 แห่ง รวมทั้งสิ้น 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.07 - ดำเนินการถอดบทเรียนการจัดทำผังชุมชนเพื่อรักษาพื้นที่สีเขียวในเมืองร่วมกับ ทต.ทับมา จ.ระยอง - ดำเนินการหารือการขับเคลื่อนการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน และการนำร่องการนำเข้าข้อมูลในระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (MIS EEC) ร่วมกับ ทต.คลองตำหรุ จ.ชลบุรี	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และ ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ
2	โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว “ไทรสามขา” กิจกรรม : ก่อสร้าง Sky walk ระยะทาง 2.5 กิโลเมตร	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	- ดำเนินการแล้วเสร็จ - ก่อสร้าง Sea Walk หรือ สกายวอล์ก วัดหงษ์ทอง โดยมีความยาว 40 เมตร กว้าง 3 เมตร ใช้กระจุก 240 แผ่น หนา 3 ชั้น ชั้นล่างสุดจะกันกรวด กันต่าง ชั้นที่ 2 เป็นกระจุกที่มีความยืดหยุ่น ส่วนชั้นที่ 3 เป็นกระจุกนิรภัย โดยสามารถรองรับน้ำหนักได้ประมาณ 200 คน เปิดให้บริการในช่วงเดือนเมษายน 2566	
3	โครงการกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานเมืองสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน ระดับพื้นที่	ทสจ.ชลบุรี	0.020	(1) เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับพื้นที่ระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2568 (2) เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2568 ดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ณ ห้องประชุมชลบุรี ศาลากลางจังหวัดชลบุรี มีผู้เข้าร่วมอบรมฯ 90 คน	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
4	โครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	(1) วันที่ 9 ธันวาคม 2567 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 108 แห่ง เพื่อสมัครเข้าร่วมประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2568 มี อบท. สนใจเข้าร่วมในการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2568 จำนวน 14 แห่ง และมี อบท. สนใจเข้าร่วมการประเมินฯ จำนวน 3 แห่ง กล่าวคือ 1) อบต.ก้อนแก้ว อ.คลองเขื่อน 2) อบต.เสม็ดใต้ อ.บางคล้า และ 3) อบต.เทพราช อ.บ้านโพธิ์ (2) วันที่ 22 – 24 ธันวาคม 2567 เข้าร่วมประชุมชี้แจงความเข้าใจและเสริมสร้างความร่วมมือขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ณ โรงแรมมารวย การ์เดน กรุงเทพมหานคร (3) วันที่ 13 - 14 มกราคม 2568 เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขีดความสามารถเครือข่ายการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในเขตพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร (4) วันที่ 3 มีนาคม 2568 เข้าร่วมอบรมเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ผ่านระบบออนไลน์ (5) วันที่ 5 มีนาคม 2568 เข้าร่วมอบรมชี้แจงการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลเมือง ภายใต้โครงการการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2568 (6) วันที่ 17 มีนาคม 2568 เข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธีมอบรางวัลเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2567 ทั้งนี้ จ.ฉะเชิงเทรา มี อบท. เข้าร่วมรับรางวัลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับพื้นที่ ประจำปี 2567 จำนวน 2 แห่ง ดังนี้ 1) อบต.หัวสำโรง อ.แปลงยาว ได้รับรางวัลระดับดีมาก และ 2) อบต.เสม็ดใต้ ได้รับรางวัลระดับดี	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
				(7) วันที่ 25 มีนาคม 2568 เข้าร่วมการประชุมชี้แจงแนวทางการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ปี 2568 ครั้งที่ 4 ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร (8) ลงพื้นที่ อปท. จำนวน 4 แห่ง เพื่อชี้แจงและส่งเสริมการนำเกณฑ์ชี้วัดไปใช้ในการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับจังหวัด ได้แก่ - อบต.ก้อนแก้ว อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา - อบต.เสม็ดใต้ อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา - อบต.เทพราช อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา - อบต.สิบเอ็ดศอก อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา เพื่อให้คำแนะนำการจัดทำเอกสารการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และการนำเข้าเอกสารในระบบการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนด้วยตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าร่วมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2568	
5	โครงการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	สอจ. ฉะเชิงเทรา		ไม่มีการดำเนินการและไม่ได้รับงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
6	โครงการพัฒนาและยกระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town)	สอจ. ระยอง		ขอคงระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) พื้นที่เขตควบคุมมลพิษมาตาพุด และพื้นที่เขตประกอบการไออาร์พีซี และพื้นที่ตำบลหนองละลอกอยู่ระหว่างการประเมิน	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 โดยการดำเนินการไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
7	โครงการจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์แหล่งศิลปกรรม ประเภทย่านชุมชนเก่า ตามภูมิ นิเวศ - พื้นที่ภาคกลางตอนบน - ตอนกลาง ดำเนินการในปี 2568	สผ.	6.000	- มีการ ปรับแผนการดำเนินงาน เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่ต่อเนื่อง จึงต้องปรับพื้นที่ดำเนินการ โดยดำเนินการในพื้นที่ภาคกลาง ให้ครบทั้งภาคก่อน (อีก 9 จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง) เพื่อให้สอดคล้องการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณา งบประมาณปี 2569 (วงเงิน 4.5 ล้านบาท)	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
	- พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือดำเนินการในปี 2569			- สำหรับการดำเนินโครงการจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์แหล่งศิลปกรรม ประเพณีงานชุมชนเก่า ตามภูมิโนเวศ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง เหนือแผนดำเนินการในระหว่างปี 2571 - 2572	
8	โครงการประเมินสถานภาพแหล่ง ธรรมชาติอันควรอนุรักษ์รองรับการเป็น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน	สผ.	-	ไม่มีการดำเนินงาน เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
9	โครงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยว 3 เส้นทางท่องเที่ยว (เส้นทางท่องเที่ยว ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาม การศึกษาของกรมการท่องเที่ยว ปี 2564)	กทท.	-	ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และไม่มีแผนดำเนินงานหรือการของบประมาณเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2570	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 โดยดำเนินการโดยไม่ใช้เงิน งบประมาณ
10	โครงการพัฒนาป่าในเมืองเกาะธรรมชาติ ป่าชายเลน จังหวัดฉะเชิงเทรา	ทสจ. ฉะเชิงเทรา	-	ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
11	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs และ วิสาหกิจชุมชน ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green SMEs & OTOP) ด้วยแนวคิด BCG (ผู้ประกอบการ SMEs OTOP และ วิสาหกิจชุมชน)	สอจ. ระยอง	-	ดำเนินการส่งเสริม ผู้ประกอบการเข้าร่วม กิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จาก เส้นใยชีวภาพ ภายใต้โครงการยกระดับธุรกิจ SMES ด้วยการประยุกต์ใช้ โมเดลเศรษฐกิจ BCG ภายใต้โครงการยกระดับธุรกิจ SME ด้วยการประยุกต์ใช้ โมเดลเศรษฐกิจ BCG งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดย : ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 9 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	
12	โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG ด้วย ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในโรงงาน อุตสาหกรรม	กรอ.	-	ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยขับเคลื่อนโรงงานใน เขตพื้นที่อีอีซี จำนวน 4 โรงงาน	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
13	เสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชน สร้างสรรค์ผู้นำ รุ่นใหม่ (Rayong Influencers) สู่โมเดลเศรษฐกิจ (BCG Model)	ทสจ. ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
14	โครงการส่งเสริมและพัฒนา สถานประกอบการสู่อุตสาหกรรม สีเขียวในสวนภูมิภาคจังหวัดระยอง	สอจ. ระยอง	-	เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยองดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้กับ ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน จำนวนโรงงาน ที่ได้รับการรับรอง GI จำนวน 1,674 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 92.64 (ดำเนินการโดยไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ)	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570
15	โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	สอจ. ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการโครงการ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงชื่อและวัตถุประสงค์ ของโครงการ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570
16	โครงการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน สู่ระบบ มาตรฐานสากล	สอจ. ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการโครงการ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงชื่อและวัตถุประสงค์ ของโครงการ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570
17	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และ กระบวนการผลิตภาคอุตสาหกรรมให้เป็น มิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม	สอจ. ชลบุรี	6.900	- กิจกรรมที่ 1 จัดกิจกรรมสัมมนาให้ความรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่/เทคโนโลยี สะอาดตามหลัก 3Rs - กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมให้คำแนะนำในการจัดทำแผนและติดตามผลการ ดำเนินกิจกรรมตอบสนองตัวชี้วัดความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับที่ 3 ตามข้อกำหนดมาตรฐานเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศฉบับที่เป็นปัจจุบัน - กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมศึกษาดูงานในประเทศแก่ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ โดยคัดเลือกสถานประกอบการที่เป็น Best Practices ด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อเข้าศึกษา ดูงาน - กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมสรุปผลการดำเนินโครงการ	
18	โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนา เพื่อสร้างคุณค่าของอุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว กลุ่มรายได้ดีและท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ (นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พฤติกรรมสีเขียว)	กทท.	-	ไม่ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และปัจจุบันไม่ได้กำหนดอยู่ในแผนของกรมการท่องเที่ยว	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
19	โครงการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเชิง บูรณาการระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจอนาคต (New Engine of Growth) ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก)	กทท.	-	ไม่ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และปัจจุบันไม่ได้กำหนดอยู่ในแผนของกรมการท่องเที่ยว	
20	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการกาก อุตสาหกรรมนำไปสู่ Zero Waste to Landfill	กรอ.		ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีโรงงานเข้าร่วม โครงการฯ ดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น 21 โรงงาน	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
21	โครงการผลิตปุ๋ยอัดเม็ดชีวภาพ	เมืองพัทยา		ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
22	โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกล ทางการเกษตร	กษจ.ระยอง	0.030	ส่งเสริมการสร้างช่างท้องถิ่นประจำแปลงใหญ่ หลักสูตรพื้นฐาน จำนวน 50 ราย	
23	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ตามมาตรฐาน GAP	กษจ.ระยอง	0.031	ส่งเสริมเกษตรกรเพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP 40 ราย	
24	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้า เกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหาร จัดการเชิงรุก (Agri - Map)	กษจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
25	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลง ใหญ่	กษจ.ระยอง	0.075	ดำเนินการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ 15 แปลง	
26	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	กษจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
27	ศึกษาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	อพท.	-	ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากยังไม่สามารถระบุได้ว่า จะดำเนินงานได้ในช่วงไหน	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
28	โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย	ทธ.	-	ไม่มีการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
29	โครงการพัฒนาแผนการจัดการภัยพิบัติและอุบัติภัย ทั้งจากภัยธรรมชาติ โรคระบาด อุบัติภัยสารเคมี ภัยเชิงผสมระหว่างภัยธรรมชาติกับอุบัติภัยสารเคมี และภัยเชิงระบบอื่น ๆ - การทบทวนแผนการจัดการเหตุการณ์ และการฝึกซ้อมแผนตอบโต้ที่เป็นภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินนิคมอุตสาหกรรม	กนอ.	-	ทบทวนแผนการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินของนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม - ฝึกซ้อมแผนตอบโต้ที่เป็นภัยพิบัติและการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	
30	ฝึกอบรมการบริหารจัดการความปลอดภัยเกี่ยวกับวิกฤติการณ์ภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉินภายในแหล่งท่องเที่ยว (ทางบก ทางน้ำ)	อพท.	0.300	อยู่ระหว่างดำเนินงาน คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2568	
31	โครงการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	เมืองพัทยา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
32	โครงการป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	เมืองพัทยา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก และพื้นที่เชื่อมต่อ	สผ.	0.4900	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการระบบฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและพื้นที่สีเขียว (Thai Green Urban: TGU) ภาคตะวันออก เมื่อวันศุกร์ที่ 6 มิถุนายน 2568 ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้อง 109 ชั้น 1 สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี	
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเตือนภัย ช้างป่า	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2569
3	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ สะอาดสำหรับอุตสาหกรรม เทคโนโลยีชีวภาพการบริหารจัดการน้ำ เพื่อลดการใช้น้ำและการจัดการมลพิษน้ำ ของสถานประกอบการ	กรอ.		ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีโรงงานเข้าร่วม โครงการ 30 โรงงาน (อีอีซี 7 โรงงาน)	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

โครงการสนับสนุนการดำเนินการตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	โครงการฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำในพื้นที่ จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
2	โครงการบูรณาการการจัดการปัญหาคุณภาพ แหล่งน้ำสาธารณะ จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
3	โครงการเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบและ วิเคราะห์คุณภาพแหล่งน้ำ จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	0.450	ดำเนินงานตรวจรับงานงวดสุดท้ายเดือนกันยายน พ.ศ. 2568	
4	โครงการยกระดับการเฝ้าระวัง ประเมินและ จัดการความเสี่ยงต่อสุขภาพจากมลพิษทาง อากาศ เพื่อคุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพ ชีวิตของประชาชน	กรมอนามัย	1.062	- พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดีและบูรณาการความร่วมมือระดับ นโยบาย - พัฒนาฐานข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาและขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี - พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและ อปท. - ประเมินผลกระทบ เฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	ดำเนินงานในภาพรวมประเทศ (ไม่ใช่ เฉพาะพื้นที่อีอีซี)
5	โครงการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหา สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
6	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการคัดแยก ขยะมูลฝอย จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	ไม่ได้ระบุการใช้งบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
7	โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยที่ต้นทาง จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
8	โครงการส่งเสริมการคัดแยกของเสีย ที่ต้นทาง และห่วงโซ่ (Material/Waste Flow) ตาม BCG Model และเครือข่าย ในการจัดการ	คพ.	-	- เผยแพร่องค์ความรู้ ส่งเสริมและสนับสนุน อปท.ในการคัดแยกของเสียที่ต้น ทาง - ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ต้นแบบคัดแยกและแปรรูปวัสดุรีไซเคิล (Material Recovery Facility: MRF) ในพื้นที่เป้าหมาย	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
9	โครงการรณรงค์สร้างวินัย ใส่ใจการจัดการขยะ จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
10	โครงการยกระดับการจัดการอนามัย สิ่งแวดล้อม เพื่อเมืองสุขภาพดีในพื้นที่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	กรมอนามัย	0.745	- พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดีและบูรณาความร่วมมือระดับนโยบาย - พัฒนารฐานข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาและขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี - พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและ อปท. - ประเมินผลกระทบ เฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	ดำเนินงานในภาพรวมประเทศ (ไม่ใช่ เฉพาะพื้นที่อีสาน)
11	โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้าน การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (พ.ศ. 2566-2570) และพัฒนาระบบ เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 39 จังหวัด 58 พื้นที่	กรอ.	-	- ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 1. มีแผนพัฒนาเมืองนิเวศ 39 จังหวัด 2. มี External Auditor 46 คน 3. Internal auditor 275 คน 4. ผู้เกี่ยวข้องในเมืองนิเวศมีความเข้าใจแนวทางพัฒนาเมืองนิเวศ 739 คน	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
12	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น (อพ.สธ. - สด.)	สด.	-	- มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมโครงการ อพ.สธ. แล้ว จำนวน 6,452 แห่ง	ดำเนินการทั่วประเทศ โดยไม่ได้ระบุ การใช้งบประมาณในแต่ละ ปีงบประมาณ เนื่องจากเป็นการ ดำเนินงานร่วมกับสำนักพระราชวัง
13	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ และกิจกรรมพิเศษ	ทสจ.ชลบุรี	-	- ไม่มีโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
14	โครงการอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้แก่ ประชาชน รวมทั้งความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ไฟป่าและทักษะในการควบคุมไฟป่า	ทสจ.ชลบุรี	0.010	เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2568 จัดการอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ ณ ห้องประชุม ทด.บ่อทอง อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในพื้นที่ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก เข้าร่วม จำนวน 66 คน	ขอเปลี่ยนจาก "โครงการ" เป็น "กิจกรรม" กิจกรรมดังกล่าว จัดเป็น กิจกรรมย่อยภายใต้โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด
15	โครงการป้องกันและปราบปรามการ ตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	0.270	- กิจกรรมสำรวจต้นไม้ในพื้นที่ส่วนราชการอื่น และพื้นที่สาธารณะ "ทะเบียนต้นไม้" ที่มีความสำคัญในจังหวัด	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
				- กิจกรรมการจัดสำรวจข้อมูลกิจกรรมการควบคุม ตรวจสอบกิจการแปรรูปไม้ - ประสานหน่วยงานในท้องที่จังหวัดเพื่อขอทราบความต้องการการกล้าไม้ และแจ้งให้หน่วยงานที่เพาะชำกล้าไม้พิจารณาจัดหากล้าไม้	
16	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมชายฝั่งแบบบูรณาการ	อบจ.ชลบุรี	0.100	ปัจจุบันไม่มีการดำเนินงานโครงการ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
17	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริและ กิจการพิเศษของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	0.016	อยู่ระหว่างดำเนินการโครงการประจำปี 2568 จะจัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลน และพืชสมุนไพร ที่ รร.พระพิมลสมัย อ.บางปะกง วันที่ 11 กันยายน 2568 มีเจ้าหน้าที่ในสังกัด ทส. นักเรียน และคุณครู จำนวน 80 คน	
18	เกาะเสม็ด : ต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วย ระบบเศรษฐกิจใหม่ (Samet : Smart BCG Island)	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
19	โครงการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน และจัดตั้งชุมชนย่อยในเขตเมืองพัทยา	เมืองพัทยา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
20	โครงการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แก่คณะกรรมการชุมชน	เมืองพัทยา	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
21	โครงการเครือข่ายพิทักษ์สิ่งแวดล้อม จ.ระยอง ภายใต้แนวคิด ชีวิตวิถีใหม่ ใส่ใจ สิ่งแวดล้อม	ทสจ.ระยอง	0.300	ดำเนินงานเสร็จสิ้น เดือนมกราคม พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2569
22	โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัย สิ่งแวดล้อม จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
23	โครงการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายอาสาสมัคร เยาวชนรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
24	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ สินค้าเกษตร	กษจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
25	โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	กษจ.ระยอง	0.037	พัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน 80 ราย	
26	โครงการสร้างความเข้มแข็ง กลุ่มการผลิต ด้านการเกษตร	กษจ.ระยอง	0.161	พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร 135 ราย	
27	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	กษจ.ระยอง	0.135	พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่ 110 ราย	
28	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชน	กษจ.ระยอง	0.331	ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน 18 แห่ง	
29	โครงการสร้างจิตสำนึกพิทักษ์รักษารัชมชาติ และสิ่งแวดล้อม จ.ระยอง	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570
30	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต รักษาสิ่งแวดล้อม	อบจ.ฉะเชิงเทรา	0.099	จัดฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องคุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ กระบวนการสร้างเครือข่าย การใช้โซเชียลมีเดีย เพื่อการสื่อสารสำหรับอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก	
31	โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	อบจ.ชลบุรี	2.000	กิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมไทย กิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมโลก กิจกรรมอนุรักษ์ป่าชายเลน	
32	โครงการจัดการสิ่งแวดล้อม จ.ฉะเชิงเทรา	อบจ.ฉะเชิงเทรา	0.300	จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการขยะอันตรายจากชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา	
33	โครงการผลิตสื่อและจัดนิทรรศการ เพื่อประชาสัมพันธ์/ส่งเสริมการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อบจ.ฉะเชิงเทรา	0.100	จัดจ้างผลิตสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เยาวชนทั่วไปในเขตพื้นที่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามกิจกรรม/โครงการฝึกอบรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในโครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ พอ.สว. จ.ฉะเชิงเทรา และโครงการ “จังหวัดฉะเชิงเทรา บำบัดทุกข์บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้ประชาชน” และกิจกรรม/โครงการฝึกอบรมอื่น ของ อบจ. ฉะเชิงเทรา	
34	โครงการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	อบจ.ฉะเชิงเทรา	0.096	จัดฝึกอบรมให้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะ พลาสติก การลดการใช้ถุงพลาสติก ลดโลกร้อน การคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
35	โครงการเพิ่มศักยภาพและพัฒนา ความสามารถชุมชนในการดูแลสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่กองทุนพัฒนาไฟฟ้าเขตนิคม อุตสาหกรรมมาบตาพุด	ทสจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
36	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน ตามมาตรการทางกฎหมายพระราชบัญญัติ ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ และโรคจากสิ่งแวดล้อมและกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง	สธ.ชลบุรี	0.010	- ประชุมคณะกรรมการโรคฯ 1 ครั้ง - สื่อประชาสัมพันธ์ - ประชุมพัฒนาเครือข่าย (On line) 2 ครั้ง	
37	โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการ จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	ทสจ.ชลบุรี	-	แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จ.ชลบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ จัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2568 แล้ว และนำเสนอให้ สผ. เรียบร้อยแล้ว	
38	โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ	ทสจ.ชลบุรี	-	ไม่มีโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อย่างไรก็ตาม ทสจ.ชลบุรีได้ให้ คำแนะนำ และติดตามการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกต้อง ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี) อย่างต่อเนื่อง	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
39	โครงการประสานความร่วมมือในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนการจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในพื้นที่จังหวัด	ทสจ.ฉะเชิงเทรา	-	ดำเนินงานเสร็จสิ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
40	โครงการติดตามความก้าวหน้าของแผนปฏิบัติการ การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบนาเกลือ	อพท.	0.200	อยู่ระหว่างดำเนินงาน คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2568	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
41	โครงการส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพ ผู้ประกอบการจัดการของเสีย ภาคอุตสาหกรรม	กรอ.	-	ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีโรงงานผู้รับจัดการของ เสียอุตสาหกรรมลำดับ ประเภท 101 105 และ 106 เข้าร่วม จำนวน 20 โรงงาน	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
42	โครงการการบริหารจัดการกลุ่มน้ำและวาง ระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง	สอจ.ระยอง	0.122	การตรวจประเมินสถานประกอบการตามหลักเกณฑ์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม บริษัท ทีพีที ไบโตรีเคมีคอลส์ จำกัด (มหาชน) (Indorama Ventures) ประกอบกิจการผลิตเม็ดพลาสติก ตั้งอยู่ ณ อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง ภายใต้โครงการพัฒนาสถานประกอบการและเครือข่ายความร่วมมือ ด้านสิ่งแวดล้อมตามหลักธรรมาภิบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พร้อมด้วย 3 ภาคส่วน ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน	เปลี่ยนชื่อเป็น “โครงการพัฒนาสถาน ประกอบการและเครือข่ายความ ร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ตามหลักธรรมาภิบาล ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568”
43	โครงการศึกษาเพื่อจัดตั้งระบบเฝ้าระวังการ ปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินแบบอัตโนมัติ ด้วยแนวทางโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Smart Reclaim Soil and Underground Water Remote Sensing	กรอ.	-	ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีระบบรายงานผลการ ตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดินทางอิเล็กทรอนิกส์, ติดตั้ง เครื่องมือและ ระบบทดสอบชั่วคราวในพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมนำร่อง จำนวน 4 โรงงาน ในเขต จังหวัดราชบุรี ระยอง และชลบุรี	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
44	โครงการศึกษาระบบเฝ้าระวังการระบาย มลพิษแบบคาดคะเน Predictive Emissions Monitoring System : PEMS	กรอ.	-	สภาอุตสาหกรรมดำเนินการศึกษา แต่ผลการศึกษายังไม่ถูกนำมาเสนอตาม วัตถุประสงค์โครงการ เนื่องจากอาจยังไม่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ โครงการ โดยยังไม่มีผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
45	รายงานสถานการณ์คุณภาพอากาศ ประจำวันของจังหวัดชลบุรี	ทสจ.ชลบุรี	-	รายงานสถานการณ์คุณภาพอากาศประจำวันของจังหวัดชลบุรีผ่านช่องทาง ออนไลน์ต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ของสำนักทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และกลุ่มไลน์ของหน่วยงานและเครือข่ายต่าง ๆ	
46	โครงการจัดทำฐานข้อมูลของสิ่งปฏิกูลหรือ วัสดุที่ไม่ใช้แล้วในอุตสาหกรรมเป้าหมาย	กรอ.	-	ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีฐานข้อมูลของเสีย 4 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมเหล็กและโลหะ และอุตสาหกรรมปรับปรุงบำบัดและกำจัด	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	หน่วยงาน ดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
47	โครงการส่งเสริมนวัตกรรมในการการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรในทะเลร่วมกับชุมชน ชายฝั่ง	ทช.	-	ดำเนินโครงการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
48	โครงการสำรวจธรณีวิทยาเพื่อการบริหาร จัดการทางทะเลและชายฝั่ง	ทธ.	-	ไม่มีผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567
49	โครงการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังผลกระทบ ต่อสุขภาพด้านสิ่งแวดล้อมและการเฝ้าระวัง ด้านอาชีวอนามัย	สธ.ชลบุรี	-	1. ประชุมพัฒนาเครือข่าย (On line) 2 ครั้ง 2. เฝ้าระวังโรค และภัยจากสารเคมีและสิ่งแวดล้อม	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 โดยดำเนินการโดยไม่ใช้ เงินงบประมาณ
50	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัต ลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	กษจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ-	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
51	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐาน สินค้าเกษตรแปรรูป	กษจ.ระยอง	-	ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ-	กำหนดแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

